

Glasnikmira

ISSN 1840-1414

Tema broja: KORIZMA

Korizma –
hod s Isusom
u pustinji

Dubine posta

Naša se duša
hrani glađu

Kruh

Razderite srca,
a ne halje svoje!

Korizma u
mojoj obitelji

UPRI SVOJ POGLED
U RAŠIRENE RUKE
RASPETOGA KRISTA

KRUNICA SEDAM ŽALOSTI
BLAŽENE DJEVICE MARIJE

SUSRET NA
POČETKU KORIZME

SVE PREPUSTITI
DJELU MILOSRĐA

PO GOSPINOM ZAGOVORU
SAM PROHODAO

HRIDINA U OLUJAMA VREMENA

KORONAVIRUS

Draga djeco! U ovom milosnom vremenu želim vidjeti vaša lica preobražena u molitvi. Vi ste tako preplavljeni zemaljskim brigama i ne osjećate da je proljeće na pragu. Pozvani ste, dječice, na pokoru i molitvu. Kao što se priroda bori u šutnji za novi život i vi ste pozvani da se u molitvi otvorite Bogu u kojem ćete naći mir i toplinu proljetnog sunca u vašim srcima. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.

GLASNIK MIRA

Utemeljitelj i nakladnik
Informativni centar MIR Međugorje
Glavni urednik
Mario Vasilj Totin
e-mail: mario.vasilj@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 323

Služba pretplate
Nikolina Sivrić
e-mail: pretplategm@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 300

Lektura
Ana Vulelija
Grafičko oblikovanje
SBD, Mostar
Tisak
Fram Ziral, Mostar

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006.

Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 130 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 40 €, Švicarska 60 CHF, USA, Kanada i Južna Amerika 80 USD, Australija 120 AUD.

UPLATE

Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 3381202200129568.

Iz Hrvatske u HRK: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Međugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: OTP banka d.d., IBAN: HR0524070001100663037, SWIFT: OTPVHR2X

Iz Švicarske u CHF: Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (svrha uplate: Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2

Iz svih zemalja EU u €: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG (svrha uplate: Glasnik mira), BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044

Za sve valute iz drugih zemalja: Za sve valute iz drugih zemalja: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA22, IBAN: BA393380604802774622 (svrha uplate Glasnik mira).

Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266, Međugorje, BiH

e-mail: glasnikmira@medjugorje.hr, Internet: www.medjugorje.hr, www.medjugorje.hr/hr/glasnik-mira

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, nakladnik izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se autor potpuno podvrgava. Riječi poput "ukazanja, čudesa, poruke" i slično imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

Iz sadržaja

Korizma

Korizma – hod s Isusom u pustinji, FRA T. PERVAN

Dubine posta, FRA M. ŠAKOTA

I ova je korizma novi početak, D. PAVIČIĆ

Naša se duša hrani glađu, FRA S. MABIĆ

Kruh, I. ŠARAC

Razderite srca, a ne halje svoje!, M. MILETIĆ

Korizma u mojoj obitelji, K. MILETIĆ

Upri svoj pogled u raširene ruke raspetoga Krista, PORUKA P. FRANJE

ZA KORIZMU 2020.

Susret na početku korizme, FRA Z. BENKOVIĆ

Koronavirus, FRA M. ŠAKOTA

Krunica Sedam žalosti Blažene Djevice Marije, FRA K. LOVRIĆ

Događanja

Meditacija

Gospina škola

Međugorje je u srcu Koreanaca, FRA M. ŠAKOTA

Sve prepustiti djelu milosrđa, S. ČOVIĆ RADOJIČIĆ

Po Gospinom zagovoru sam prohodao, P. TOMIĆ

Teološki podlistak

Hridina u olujama vremena, FRA T. PERVAN

Iz života Crkve

Hrvatsko kršćansko nazivlje

Sveti Josip i njegovi imenjaci, M. MAMIĆ

Dnevna misna čitanja

Poštovani čitatelji *Glasnika mira*, hvala na pitanjima, prijedlozima i savjetima koje nam šaljete. Pozornost posvećujemo samo i isključivo potpisanim pismima.

Uvodnik

UREDNIK
MARIO VASILJ TOTIN

ČUVAJMO PROSTOR VLASTITE SLOBODE

Korizma je vrijeme stalnog podsjećanja, jer od tegobnoga *memento mori* do pobjedničkog *resurrectio* nižu se dani razmatranja, molitve i posta. Razbija se iluzija da je moguće površno i neodgovorno živjeti, jer zbivanja u svijetu traže od nas najveću kršćansku zauzetost. Ponajprije valja nam se suočiti s pitanjem koliko se dopuštamo privući i zavesti od vukova preobučenih u janjce, te godi li nam relativizam i liberalizam svijeta. Od nikakvog kršćanstva gore je ono mlako, koje se zbog dodvoravanja zemaljskim „svetinjama“ odriče duhovne suverenosti i slobode. Mrmlja se i romori, nezadovoljstvo prerasta u frustriranost, a ona onda u bijes ili potištenost. Svejedno, jer i jedni i drugi – bijesni i depresivni – žele se pokloniti zlatnom teletu, jer iz srca progone jedinoga Boga. Napose bi nam populacija ovisna o virtualnom svijetu, kad bi smo se usudili tamo zaviriti i iznijeti činjenice, potvrdila sve površnosti, ali i kakva nam se to još grozna čuda spremaju. Lukav je đavao. Ne nasrće odmah, ispituje, istražuje, uvjerava, chata, šarmira...

Sveto pismo kaže, a iskustvo nas opominje da čovjekova sloboda nije smireno statično stanje duha, nego stvarnost u kojoj se čovjek sučeljuje sa Zlim. Đavao napastuje našu slobodu, želi je uplesti u svoje podmukle igre, prevariti nas i zavesti da odaberemo gubitništvo. Korizma je najradikalnije odbijanje takve moći! Zaustavimo Zloga na vratima vlastite savjesti i ne dopustimo mu ulaz u prostore naše slobode. Ozbiljno nastojmo u zajedništvu s Isusom Kristom prepoznavati djela zloga u našim životima i u društvenoj stvarnosti, te mu revnom molitvom, postom i pokorom oduzmimo moć nad našim dušama. Hrabro i uporno, prema Isusovoj riječi valja nam protiv utjecaja Zloga, vježbati svoj duh u slobodi, te se učvrstiti u opredjeljenju za Boga i za dobro!

Iskoristimo ovu korizmu za pokoru, iskoristimo svaki dan kako bismo, na putu ostvarivanja svetosti u svakodnevicu, ispitivali savjest i postajali sve svjesniji svojih grijeha. Bog, Utjelovljeni, nije došao na zemlju zvati pravednike. Došao je izgubljenim ovcama, grešnom stvorenju, najjadnijima, najbolesnijima, kako bi na njih izlio rijeke svog milosrđa. Došao je i onima koji sjede u kaljuži samosažaljenja, kako bi im vode duha razbistriao, kako bi im pogled sa samih sebe svratio na svoj križ po kojem su u mogućnosti preobraziti svoj život.

Neka nam ova korizma bude obilježena obiljem duhovnih napora, ali u radosti učinjenih. Korizmenim nastojanjima uzvraćajmo ljubav Ljubavi koja je za nas, bila spremna umrijeti, kako bismo mi živjeli. Nastojmo u Kristu vidjeti Očevu posebnu brigu za nas grešne, Ljubav koja nam se po Duhu od Oca i Sina razlijeva u duši.

Nastojmo korizmu proživjeti u takvom duhu kako bismo Uskrs dočekali sa svijeću i vjerom da smo nakon dugog lutanja po pustinjskim predjelima života, napokon našli vjernog pastira, kako bismo mogli klicati: „Poput ovaca lutasmo, ali smo se sada vratili k pastiru i čuvaru duša svojih!“

KORIZMA

HOD S ISUSOM U PUSTINJI

FRA TOMISLAV
PERVAN

OLAKO PRELAZIMO ČINJENICU IZ ISUSOVA ŽIVOTA, NAIME ŽI- VOT U PUSTINJI, MEĐU ZVJERI-

MA. Prije javnoga nastupa trebao je raščistiti s onim u čemu su zakazali praroditelji u Edenu. Treba biti jasno, tko sam, što hoću, koje je moje poslanje. Treba biti u sebi integralan, cjelovit, da bi mogao nastupiti pred ljudima. Ima ih, u sebi rastrganih, nezadovoljnih, nesretnih, koji kušaju okolnosti u kojima žive te ljude s kojima žive „reformirati“. Kuju planove kako i što promijeniti, na sav glas viču kako je sustav nepodnošljiv, represivan, dijele savjete što bi trebalo reformirati, a zapravo – zbog kaosa u sebi – stvaraju većma kaotičnije stanje oko sebe. Tko istinski želi razriješiti ili razmrsiti bilo koji čvor ljudskoga života, mora najprije stvari riješiti u vlastitoj kući, u svome srcu. Tko je doveo sebe u red, smije pokušati stvoriti red u drugima.

OTIĆI U PUSTINJU

Stoga je najteže u životu zapravo i najpotrebnije. Prihvatiti samoću, otići u pustinju, suočiti se sa sobom, licem u lice. Da bi čovjek spoznao istinu života, treba najprije u sebi ugušiti protuslovlja i oprjeko. Treba biti nebitno što drugi misle ili savjetuju, hvale ili kude; bitno je i odlučno što je u čovjekovu srcu. Pustinja u koju se Isus povlači prije javnoga djelovanja nužna je zona povlačenja i odmaka od tuđih mišljenja i sudova, od uhodana i svakodnevnog, od rodbine i susjeda. Tko nije pronašao sebe, ne će pronaći put do drugih, nego u njih projicira svoje strahove i konflikte, dvoumice i probleme. Čovjek treba steći posvemašnju neovisnost o drugima, slobodu od tuđih mišljenja, sudova. Su-očiti se sa sobom i s Ocem nebeskim.

Već je u Starom zavjetu Gospodin slao pojedince i narod – nakon svih pogubnih saveza i kompromisa – opetovano u pustinju da bi ondje izučili lekciju kako sve zavisi od Gospodina koji ih vodi. Ne jamči nutarnji identitet tlo ni krv, Sveti Grad ni Hram, mjesto Gospodnjega boravka. Gospodin sve odbacuje. Narod mora

izgubiti sve da bi ponovno pronašao svoga Boga, postao ono što Bog s njim hoće. Samo onaj tko nema što izgubiti, osmjeljuje se za suočavanje s istinom – Bogom.

Pustinja: izvorno biblijsko ozemlje. Veliki događaji iz Staroga zavjeta odvijaju se u pustinji. Mojsije, u bijegu od osvete, našao se u pustinji. Napasao stada u podnožju Sinaja. Tu biva svjedokom „bogoavljenja“. Grm gori a ne izgara. U njemu se objavljuje anđeo Gospodnji. Mora skinuti obuću s nogu jer je mjesto sveto. Dobiva nalog poći u Egipat, osloboditi narod iz robovanja, nastupiti pred faraonom, kraljem koji se smatrao sinom bogova, izvesti Izraelce u pustinju. Egzodus – izlazak. Da u pustinji iskaže stovanje Bogu osloboditelju. Potom pustinjski hod – 40 godina – u slobodu, Obećanu zemlju. Isto i Ilija mora bježati pred gnjevom bezbožne kraljice u pustinju gdje mu se Bog očituje.

Pustinja: mjesto gdje čovjek može iskusiti slobodu. Mjesto slobode i oslobođenja od suvišna. Pustinja – prostor bez granica, prostor širine, slobode. Beduini osjećaju i žive tu slobodu. Ne ostati dugo na istom mjestu, biti spreman na pokret, sve što imaš, treba brzo naprtiti na devu i krenuti dalje. Osjećaj nenavezanosti, slobode. Putnik. Upravo je o tome govorio i Gospodin koji je bio beskućnik, nije imao gdje nasloniti glavu. Kršćani su u rano doba nazivali „sljedbenici Puta“.

U PUSTINJI PADAJU ODLUKE

Pustinja: mjesto gdje pada odluka između Boga i bogova, slobode i tlačenja, čistoće i uprljanosti, pustinjske mane ili egipatskih obilnih lonaca, beskrajne čežnje ili laskanja trenutka, odluka između Duha Svetoga ili demona, zbilje ili sanjarenja.

Hod kroz pustinju, četrdeset godina, vrijeme je kušnje i iskušavanja za narod koji se domogao slobode. Pustinja, beživotna ozemlja, tu i tamo koja oaza, prosuti znakovi smrti. Ozemlje na kome se nemoguće sakriti, ni pred sobom ni pred drugima. Osušeni kosturi usput, bez vegeta-

cije, žega danju, mraz noću. Divimo se pješćanim „dinama“ na slikama. Čarobne slike i prizori, ugodna za oči. Sitni pijesak što ga vjeter nosi, taloži se u raznim figurama. Pijesak nastao u procesu mljevenja, između dva mlinska kamena: žega i mraza, žega širi, mraz skuplja. Svijest da čovjek ne može ništa zaustaviti niti trajno zadržati u pustinji se može zorno iskusiti. Tijekom milijuna godina žega su i mraz mrvili gorske masive pretvarajući ih u prah i pijesak. Slikovito, kroz životnu pustinju prolaze bolesnici, utamničnici, na smrt ili doživotnu robiju osuđeni. Svejedno. Svi upućuju u svome bezizlazu SOS Nebu ili čovjeku, ili utaman, ako su nevjernici.

Znamen prolaznosti. Vrijeme melje i budi svijest prolaznosti i smrti. Trebalo bi to biti vrijeme korizme.

Pustinja – znak i mjesto gdje se najsnažnije daje iskusiti prolaznost. Mjesto gdje čovjek dolazi k sebi, postaje svjestan samoga sebe, gdje može sebe iskusiti. Mjesto i prostor gdje nema ugrade, ali se budi glad za snažnim duhovnim iskustvima.

Ona je i mjesto blizine smrti. Teolog G. Greshake često je boravio u pustinji. Pisao knjige o (životu u) pustinji. Subratu svećeniku koji se odlučio provesti 40 dana u pustinji prije odlaska daje savjet da napiše oporuku. Pomisao šokira, ali se upravo u pustinji čovjek suočava zorno sa smrću, posvuda. Prolaznost života u pustinji je očita. Vožnja i život u pustinji nosi rizik. Ujed guje ili škorpiona, kvarovi i lomovi kostiju, nigdje u blizini hitne pomoći, telefona povećavaju svijest nemoći i smrtnosti. U Arizoni imamo *doline smrti*, a od Las Vegasa prema Los Angelesu vodi „cesta smrti“.

Zaboravljamo da na Pepelnicu svatko za pepeljanja čuje riječ: „Sjeti se, čovječe, prah si i u prah se vraćaš!“ Rekao je to Gospodin Adamu za izgona iz Edena. Danas se smrt potiskuje iz svijesti te društva pa i domova. Starci se smještaju u klinike ili domove, na sve nas strane zasiplju reklamama o snažnu životu, bez bolesti, zaborava, demencije,

S PRVIM ADAMOM DOŠLO JE U SVIJET NEPOVJERENJE, S ISUSOM „INCIPIT VITA NOVA“ – ZAPOČINJE NOVI ŽIVOT. U PUSTINJI SMRTI NAPAJA SE ISUS ISKUSTVOM KOJE JE IMAO NA JORDANU. ŠTO JE ISKUSIO U VODAMA JORDANA OZBILJUJE SE U SUŠI I OSKUDICI PUSTINJE. POTVRDILA JE TO SV. TEREZIJA VELIKA: „JEDINO BOG DOSTAJE!“

nude se čarobni napitci i melemi koji obnavljaju mladost i kožu. Pokojnici se ukapaju anonimno, neprimjetno, u najužem krugu. Ali upravo ovaj najnoviji corona-virus očituje kako smo ranjivi i nemoćni.

UMIJEĆE UMIRANJA

Nestalo je svijesti „ars moriendi“, umijeće umiranja, svjesnoga prihvatanja smrti kao neminovnosti. Slikari su to oslikavali, obredi su i tekstovi u misama za pokojne dojmivi. Smrt bijaše završni kamen čovjekove životne zgrade, zaokruživala je život i davala mu konačni smisao. Suočen sa smrću svaki je trenutak života nosio u sebi dragocjenost. Pustinja nudi mogućnost da čovjek iznova nauči „ars moriendi“.

Nedavno preminuli teolog J. B. Metz glede urušavanja redovničkih zajednica u Crkvi napisao je prije više od 40 godina spis o „ars moriendi“ – odstupiti dostojanstveno s pozornice kad nema novih zvanja. Već je mudri Sirah zborio: „Ne boj se zakona smrti, sjeti se onih prije tebe i onih što će poslije doći. To je presuda Gospodnja svemu živu – i čemu se opirati volji Svevišnjega? Živio ti deset, stotinu ili tisuću godina, nitko ti na onom svijetu ne će predbacivati dužinu života“ (Sir 41,3-4). Pustinjski pijesak što ga vjetar vija i nosa – znamen je pješčanika u kome vrijeme i život neminovno cure i odlaze u nepovrat.

TROKRATNA KUŠNJA

S time je Isus bio suočen u pustinji! Nikakvo idilično stanje, nego posve-mašnja usmjerenost na Oca.

Svatko je u strahu za sebe. Osjećaj, nitko sam i ništa. Nisam dostatan, nisam vrijedan ljubavi. Ljudi su nesigurni, traže vanjska uporišta za svoj identitet, svoje ja. Tko osjeća prazninu iznutra, često je u napasti mjeriti se ili definirati drugima, posjedom, prestižem, karijerom, voljom za moći, ugledom, znanjem, umijećem, životnim postignućima. Isus je u pustinji suočen s tri velike kušnje koje filozof i vjernik Paul Ricouer svodi na tri upitnika: „Kad imam dosta? Kad dovoljno vrijedim? Kad sam dovoljno ljubljeno?“

Kad imam dosta? Napasnik šapuće Isusu u uši: „Pretvori kamenje u kruh!“, dakle, pokušaj živjeti snagom svojih sposobnosti, budi samosvojan. Ne trebaš druge, imaš tu moć u sebi. Međutim, čovjekova glad i žeđ nikad

Nikada Isus nije ni od koga tražio odobravanje ili prihvatanje, nije zavisio od mišljenja mnoštva, nego je Otac njegovo nutarnje uporište i sidrište. Ni pred kim nije drhtao niti se komu klanjao, osim Ocu. Nije se savijao pred javnim mišljenjem niti se strašio odmazde moćnika. On je slobodan, u sebi suveren.

se ne može zadovoljiti onim što može postići, ni kruhom ni igrama, ni luksuzom ni užicima. Čovjekova žudnja za većim u ograničenom svijetu uvijek je na štetu drugih. Drugi je konkurent i tu je izvor sukoba. U pustinji Isus odvrća Napasniku: „Ne živi čovjek samo od kruha, nego od svake riječi što dolazi iz Božjih usta“ (Mt 4,4).

Čovjeku nije dosta zadovoljiti primarne potrebe. Biti sit, zadovoljen. Nije to sve u životu. Ima nešto dublje iz čega i od čega čovjek živi. Čovjek živi od riječi, razgovora, prijateljstva, ljubavi i naklonosti. Tek čovjekov odnos s Bogom kadar je zadovoljiti čovjekovu duboku glad i žeđ. Isus živi od te riječi – iz Oca i s Ocem.

ČEMU SE KLANJAM?

Kad sam dovoljno vrijedan? Moćan? Đavao-Napasnik mami vlašću, moći. Tko ima moć, može sve. Vrijedi u

društvu i svijetu. Čovjekova je potreba za priznanjem bezgranična. Tko sebe i svoje ja definira moći, nije on više on, nego je opsjednut moći, kao primjerice političari. To je đavolska zamka. Pokazuje Isusu na visokom brdu kraljevstva ovoga svijeta koja mu nudi po uvjetom da se njemu, Đavlu, pokloni! Faustovska kušnja, prodati dušu Đavlu, koji zauzvrat nudi brda i doline, zlato i srebro. Čovjek nije više „svoj gospodar“, nego je u vlasti Đavla. Sve pripada njemu. Dakle, u konačnici, ne posjedujem ništa, nego sam posjedovan, (za)posjednut. Opsjednut. Pripadam onomu čemu se klanjam, komu se klanjam!

Ovih smo dana zasuti pričama o masonima. Ljudi prodaju duše da bi napokon slovali ili bili NETKO ILI NEŠTO. Zapravo su stvorili od svoga posla, zvanja, karijere idola, božanstvo. Isus uzvrća Napasniku da je jedino klanjanje koje čovjeka čini slobodnim klanjanje Bogu. Tko njemu služi, on je poput Gorućeg grma koji sagorijeva, ali ne izgara. Jer ljubi. Bog hoće da svatko od nas bude njegovo dijete, a istinsko klanjanje Ocu jest prihvatiti sebe i svoj život iz Božje ruke. Nisu bitni prestiž, karijera, utjecaj na

druge, nego svijest – ja sam ljubljeno Božje dijete.

Nikada Isus nije ni od koga tražio odobravanje ili prihvatanje, nije zavisio od mišljenja mnoštva, nego je Otac njegovo nutarnje uporište i sidrište. Ni pred kim nije drhtao niti se komu klanjao, osim Ocu. Nije se savijao pred javnim mišljenjem niti se strašio odmazde moćnika. On je slobodan, u sebi suveren.

JESAM LI LJUBLJEN I PRIHVAĆEN?

I treća đavolska zamka: Kad sam dovoljno ljubljeno? Napasnik vodi Isusa na vrh Hrama i traži da se baci dolje. Pisano je, naime, *andelimu svojim zapovjediti će da te rukama prihvate*, ako si Očev miljenik. Napasnik navodi riječi Biblije, želi da Isus traži od Boga dokaz da je ljubljeno. Ako te zbilja ljubi, ne će dopustiti da se ozlijediš! Kušnja, je li mi zbilja Bog naklon, ljubi li me? Ima li on sa mnom dobre namjere? Ili sam samo igračka u njegovim rukama? Isus bi trebao svoga Oca ucijeniti!

Svatko je u strahu za sebe. Osjećaj, nitko sam i ništa. Nisam dostatan, nisam vrijedan ljubavi. Ljudi su nesigurni, traže vanjska uporišta za svoj identitet, svoje ja. Tko osjeća prazninu iznutra, često je u napasti mjeriti se ili definirati drugima, posjedom, prestižem, karijerom, voljom za moći, ugledom, znanjem, umijećem, životnim postignućima.

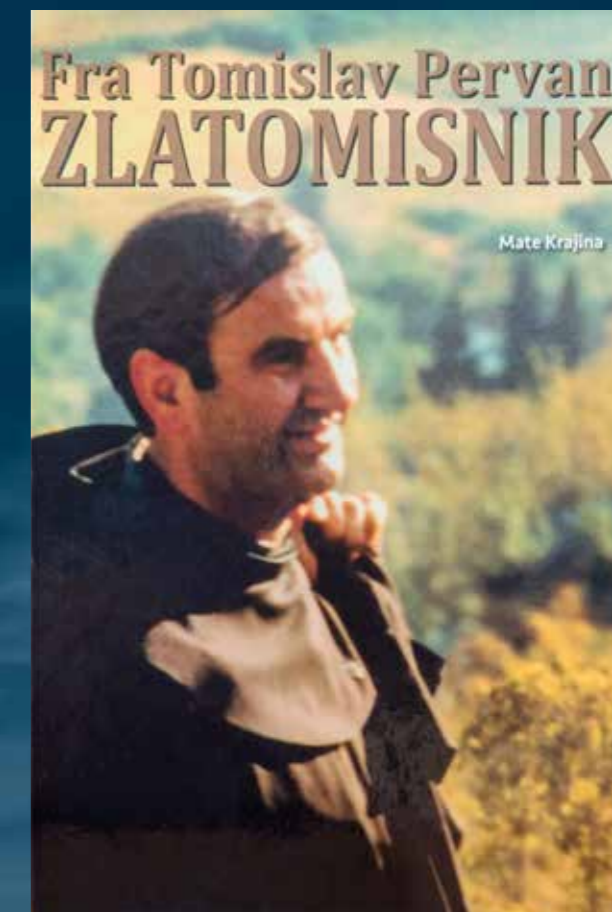
Prava ljubav međutim ne (po)stavlja uvjete ni zahtjeve. Ne treba jamstava ni zaloga. Ni u životu, ni u braku. Tko traži jamstva, razara povjerenje i ljubav. I tako se u bolesnu svijetu koji traži nova jamstva urušavaju biotopi prijateljstva i ljubavi. Isus se nije sunovratio s Hrama. On živi iz čvrsta povjerenja u Oca, on zna kako nema dokaza ljubavi, osim ljubiti, bezuvjetno. Ne može se eksperimentirati na primjeru slobodna pada. Vjerovati znači, lišiti se i ostaviti sve potrebe i sigurnosti, prepustiti se Bogu koji nam očituje svoje milosrđe. Otac ga je prihvatio i ovjerovio, ne sunovratom s Hrama, nego uskrsavanjem od mrtvih.

Isus se opire trostrukoj kušnji odvratanja od Boga. Izdržao je čovjekovu nezastupnu žudnju za posjedovanjem, moći i ljubavi. Odbija zadovoljiti čovjekovu usmjerenost na Boga s pomoću *fast-food* restorana, maštanjima o sve-moći ili dokazom ljubavi. On je duboko osvjedočen kako sve čovjekove čežnje i žudnje u konačnici i u svojoj dubini smjeraju na Boga. Samo je Bog ispunjenje čovjekovih čežnja. „Nemirno je srce naše...“ (Augustin).

Jedino je Bog kruh i riječ koja istinski hrani. Samo je Bog Svemoć koja oslobađa kad se čovjek uz nju veže poklonstvenim stavom. Samo on je ljubav koja i mrtve uskrisuje! Na kraju trostruke kušnje Isus živi u savršenu skladu s divljim zvijerima. Premosnica na biblijski izvještaj o stvaranju kad je Adam (=Čovjek) živio u skladu sa svim stvorenjem. U Isusu se ponovno uspostavlja mesijansko, izvorno, rajsko, stanje. Isus je kraljevstvo Božje u osobi. On je Novi Adam jer je posvema usmjeren na Oca. S prvim Adamom došlo je u svijet nepovjerenje, s Isusom „incipit vita nova“ – započinje novi život. U pustinji smrti napaja se Isus iskustvom koje je imao na Jordanu. Što je iskusio u vodama Jordana ozbiljuje se u suši i oskudici pustinje. Potvrdila je to sv. Terezija Velika: „Jedino Bog dostaje!“

Monografija o životu i radu fra Tomislava Pervana.

Knjiga ima 400 stranica. Donosi probrane fra Tomislavove tekstove, potom recenzije njegovih knjiga, bibliografiju, priloge i čestitke prijatelja i poznanika. Na koncu sjećanja iz osobnog albuma.

Dr. fra Tomislav Pervan dao je golem doprinos teološkom, intelektualnom i kulturnom obogaćenju Hercegovačke franjevačke provincije, a i cijele Crkve u Hrvata.

Knjigu možete naći u Suvenirnici Informativnog centra MIR Međugorje.

DUBINE POSTA

Jedan od sudionika posta na seminaru u Kući mira pita fra Slavka Barbarića: „Oče Slavko, Vi nam govorite kako nam post pomaže da pronademo mir, ali kad ja postim, nervozan sam, ljutim se na članove svoje obitelji, na svoju suprugu i djecu. Zar nije bolje da ne postim pa da ne budem nervozan nego da postim i budem nervozan?“ Fra Slavko mu odgovara: „Najbolje je da postiš i ne budeš nervozan.“ A onda je dodao: „Kad bi na svijetu bili nervozni samo oni ljudi koji poste, na svijetu bi bilo malo nervoznih ljudi.“

FRA MARINKO
ŠAKOTA

DAKLE, ŠTO JE S ONIMA KOJI NE POSTE, A NERVOZNI SU, LJUTE SE NA DRUGE, PSUJU...? Čini li nas post nervoznima i nemirnima ili nam pomaže da otkrijemo uzroke nervoze i nemira?

Kraljica Mira nas uči da post služi miru – kako miru u čovjekovu srcu tako i miru u obitelji i miru u svijetu. „I danas vas pozivam da molite i postite za mir. Kako sam već govorila i sad vam ponavljam, dječice, samo molitvom i postom mogu se zaustaviti i ratovi. Mir je dragocjen dar od Boga. Tražite, molite i dobit ćete ga.“ (25. 2. 2003.)

U govoru o postu polazimo od činjenice da su čovjeku potrebne hrana i piće. I sâm Isus ne misli da je ljudima potrebna samo duhovna hrana. Dapače, On ima puno sućuti prema ljudima koji su zbog duhovne gladi došli slušati ga u pustom kraju. „Onih se dana opet skupio silan svijet. Budući da nisu imali što jesti, dozva Isus učenike pa im reče: ‘Zao mi je naroda jer su već tri dana uza me i nemaju što jesti. Ako ih otpravim gladne njihovim kućama, klonut će putom. A neki su od njih došli iz daleka.’“ (Mk 8,1-3) Isto tako, kad je oživio Jairovu kći, Isus ne zaboravlja potrebe njezina tijela. „On im dobro poprijeti neka toga nitko ne dozna; i reče da djevojci dadnu jesti. (Mk 5,43)

No, osim hrane i pića za tijelo čovjeku je potrebna hrana i piće za

Post je ablatio, odstranjivanje, ostavljanje nebitnih stvari koje nam zaokupljaju pozornost i oduzimaju vrijeme, kako bismo otkrivali ono što je bitno, jedno i jedino potrebno u životu.

dušu, jer nije čovjek samo tijelo niti je stvoren samo za ovaj svijet. Zato Isus Sotoni, koji želi reći da su nam potrebne hrana i piće samo za tijelo, odgovara: „Ne živi čovjek samo o kruhu, nego o svakoj riječi što izlazi iz Božjih usta.“ (Mt 4,4) Stoga se u postu ne zaustavljamo na površini, na brizi oko tijela nego ulazimo u nutrinu i trudimo se oko higijene duše.

Zbog navika i navezanosti u nama nastaje prisila da jedemo i pijemo više nego što nam treba, da skupljamo stvari koje nam nisu potrebne. Apsurd je da možemo misliti kako je s nama sve u redu, kako smo slobodni, a zapravo smo postali robovi navika i navezanosti koje nam govore: „Moraš uzeti; moraš piti alkohol; moraš biti netko u očima drugih; moraš kockati; moraš gledati televizor i mobitel; moraš imati više i više...“ Navezani na stvari stojimo pod prisilom: „Nosi te kolače s mojih očiju! Ne mogu ih gledati a da ih ne uzmem. Nosi te cigarete s mojih očiju! Ne mogu izdržati a da ne zapalim. Nosi se od mene! Ne mogu te gledati ni slušati a da se ne uzrujam.“

Gdje je rješenje? Pobjeći od stvari i ljudi ili ih udaljiti od sebe? Post nas uči izdržati! Fra Slavkov je stav: „Tko nauči živjeti sa stvarima, može živjeti i s ljudima.“

Post je put iz ropstva u slobodu kroz odricanje. „Vi ste dječice slobodni izabrali dobro ili zlo. Zato vas pozivam: molite i postite.“ (25. 1. 2008.) Nauči li čovjek kroz post živjeti sa stvarima, a da ne uzme sve što mu se nudi i što poželi, bit će sposoban živjeti, biti strpljiv s ljudima i onda kad ga obuzme nervoza, ljutnja...

Tako u nama jačaju nutarnje snage, jer se učimo strpljenju i čekanju. A upravo te duševne snage (strpljivost, čekanje, ne uzeti odmah sve što poželi, izdržati u nadi kad je teško) današnji čovjek lako izgubi. Slabljenjem duševnih snaga postajemo nesposobni nadvladavati poteškoće na koje naiđemo u životu (na studiju, u obitelji, na poslu, kad se pojavi križ...).

Po čemu se vidi gubitak, odnosno nedostatak duševnih snaga? „Na primjer, da se očajava odmah kada se nađe u teškoj situaciji. Postoje mladi ljudi koji, jer nisu položili ispit, upadnu u depresiju ili čak počine samoubojstvo. Mnogi na primjer počinju uzimati drogu, jer nemaju duševnu snagu da se suprotstave drogi.“ (fra Slavko B.)

Jesu li duševne snage jake ili slabe pokazuje se osobito među bračnim partnerima. „Nitko ne ženi čovjeka kojega ne ljubi. Ali postoje mnoge rastave. Zašto? Možda ne mogu podnijeti svoga partnera u jednoj posebnoj točki. Nemaju snagu da drugoga podnesu i oprostite mu – obitelj se razara.“ (fra Slavko B.)

Nauči li čovjek kroz post živjeti sa stvarima, a da ih ne dodirne, da njima ne robuje, da bude strpljiv i onda kada nema (sve) stvari, odnosno da ne uzme (sve) stvari koje poželi, bit će sposoban živjeti, biti strpljiv s ljudima i onda kad vidi njihove nedostatke, slabosti, pogreške, kad vidi trun u oku drugoga pa je u trenutcima ljutnje i nervoze u kušnji da ga izvadi.

Slično fra Slavku govorila je i Simone Weil: „Može biti da porok, pokvarenost i zločin gotovo uvijek predstavljaju pokušaj čovjeka da pojede ljepotu, da pojede ono što bi trebalo samo gledati. Eva je to započela. Ako je ona time što je pojela onaj plod prouzročila čovjekov pad, onda bi za spas čovječanstva bilo potrebno suprotno ponašanje, gledanje ploda bez da ga se jede.“

U tom smjeru treba ići i odgoj djece i mladih u postu. Djeca ne trebaju postiti kao odrasli o kruhu i vodi, ali

Post je put iz ropstva u slobodu kroz odricanje. „Vi ste dječice slobodni izabrali dobro ili zlo. Zato vas pozivam: molite i postite.“ (25. 1. 2008.) Nauči li čovjek kroz post živjeti sa stvarima, a da ne uzme sve što mu se nudi i što poželi, bit će sposoban živjeti, biti strpljiv s ljudima i onda kad ga obuzme nervoza, ljutnja...

dobro je da roditelj kaže svome djetetu: „Ova čokolada je tvoja. Danas je petak, zato je nemoj danas pojesti. Ostavi je za sutra.“ Tako učiš dijete da bude strpljivo, da umije čekati, da se ne udovolji svakoj želji koja se u njemu javi.

Isus traži od učenika da *imaju samo dvije haljine*, jer to je potrebno. Ali ne više! Kroz post se oslobađamo prisila ne dopuštajući im da zagospodare nad nama. „Isključite televiziju i ostavite različite stvari koje vam nisu korisne.“ (13. 2. 1986.) Postom u nama jača riječ *dosta*: Dosta ovisnostima i prisilama! Tako se u nama širi prostor nutarnje slobode, zbog čega se onda možemo drukčije postaviti prema prisilama i reći: Ne moram uzeti alkohol, ne moram kockati, ne moram psovati, ne moram nervozno reagirati, mogu bez toga i toga živjeti...

Filozof Diogen jeo je kruh i leću. Vidio ga je filozof Aristip koji je udobno živio, jer se ulagivao kralju. Reče mu Aristip: „Nauči se biti podložan kralju i nećeš živjeti od tog bijednog jela, kruha i leće.“ Odgovori mu Diogen: „Nauči se živjeti od kruha i leće pa se nećeš morati ulizivati kralju.“

Kraljica mira nas opominje da Zli postoji, da nas želi pokoriti, ali nas uči da se sili Zloga možemo oduprijeti. „Sotona vam pokušava nametnuti svoju moć. Nemojte mu to dopustiti. Ostanite čvrsti u vjeri, postite i molite.“ (16. 11. 1981.)

Posteći s jedne strane govorimo ne nutarnjem robovanju stvarima i sotonu, a s druge strane govorimo da Bogu, odlučujemo se za slobodu. „U ovo vrijeme želim posebno da se odričete stvari na koje ste se navezali, a štete vašem duhovnom životu. Zato, dječice, odlučite se potpuno za Boga i ne dopustite sotonu da uđe u vaš život preko onih stvari koje vam štete, a i vašem duhovnom životu.“ (25. 2. 1990.)

U kojem smislu post pomaže u borbi protiv sotone? „Grgur Veliki primjećuje da đavao, budući da je čisti duh, nema potrebe za materijalnim bogatstvom i da ga on rado prepušta nama. Ta velikodušnost ima samo jedan cilj, a to je da nas može bolje uloviti: može nas imati putem naših imanja; može nas držati na uzici pomoću stvari, na koje smo vezani. Najbolji je dakle duhovni štit odricanje od svjetovnih dobara. Golost je naš najjači oklop.“ (Fabrice Hadjadj)

Post je pomoć u stjecanju golosti. Postiti znači ogoliti se, ostaviti sve ono za što smo se hvatali, u što smo se pouzdavali, čime smo se osiguravali i u sve većem povjerenju prepustiti se Bogu. Protiv Zmije (simbol Zloga) koja je gola ne možemo se boriti s odjećom, ovisni o stvarima, o egu, nego jedino goli.

Time shvaćamo da post nije samo borba protiv Zloga nego nam pomaže da jača naša vjera, naše povjerenje u Boga. „Želim vam zahvaliti od srca na vašim korizmenim odricanjima. Želim vas potaknuti da otvorena srca i nadalje živite post. Postom i odricanjem, dječice, bit ćete jači u vjeri.“ (25. 3. 2007.)

Post nam pomaže razlikovati između potrebnog i nepotrebnog, između nužnoga za život i pohlepe. Postoje stvari potrebne za život: hrana, piće, odjeća, krov nad glavom... No postoji i višak u stvarima. Postoji i glad imati više. Ta glad čini čovjeka slijepim za ono što već ima. Na seminaru posta i molitve jedna djevojka je shvatila kako su joj ormari pretrpani haljinama. Neke je samo jednom-dvapat obukla, a u želji da ih stekne zbog njih je roditeljima često „vadila oči“. Blagujući kruh i vodu stvarale su joj se vlastite oči da otkrije suvišno koje prije nije vidjela.

Kraljica Mira nas poziva na post, da nam se otvore oči za toliko

darova koje nam Bog svakodnevno daje. „U ovom milosnom korizmenom vremenu pozivam vas da otvorite svoja srca darovima koje vam Bog želi dati. Ne budite zatvoreni nego molitvom i odricanjem recite Da Bogu i On će vam dati u izobilju. Kao što se u proljeće zemlja otvara sjemenu i urodi stotruko tako će vam i Otac vaš nebeski dati u izobilju.“ (25. 2. 2006.)

„Za život je potrebno malo, vrlo malo“, govorio je sv. Leopold Bogdan Mandić. Posteći shvaćam: „Ne treba mi mnogo za život. Ne treba mi mnogo da bih bio sretan.“ Post nas uči skromnosti i jednostavnosti življenja, a time slobodi. „Bolje je jesti kruh s vodom, nego pitu s nevoljom.“ (A. Solženjicin)

Ako postimo pred Bogom koji vidi u skrovitosti, a ne pred ljudima, naš post će postati čin za ljude. Ako u nama nema ljubavi prema ljudima, jasan je to signal da nam je potrebno obraćenje. Posteći pobjeđujemo sami sebe, ali ne da bismo *mi* svojim snagama izvojevali pobjedu – čime bi možda još više jačao naš ego – nego da bismo se sve više predavali Duhu Svetom, da nas vodi, nadahnjuje, oblikuje.

Sv. Pavao je primjer koji je zadovoljan unatoč životnim poteškoćama. „Govorim to ne zbog oskudice, ta naučen sam u svakoj prigodi biti zadovoljan. Znam i oskudijevati, znam i obilovati! Na sve sam i na svašta navikao: i sit biti i gladovati, i obilovati i oskudijevati. Sve mogu u Onome koji me jača!“ (Fil 4,11-13).

Ako postoji to više nego što nam je potrebno, naš duševni život može doći u opasnost, jer se možemo naviknuti na to i ne vidjeti ono što imamo, pri čemu se u nama povećava osjećaj da nam treba još više. A sve to nas čini slijepima za bitno i važno u životu. Tako onda ne vidimo više ono „jedno potrebno“, o čemu Isus govori Marti, i ono „jedno ti nedostaje“ o čemu govori bogatom mladiću.

Post je sličan činu *ablatio*, kiparovu klesanju kamene gromade kojim odstranjuje višak, ono što je nepotrebno, kako bi došao do lika koji vidi u stijeni. Post je ablatio, odstranjivanje, ostavljanje nebitnih stvari koje nam o zaokupljaju pozornost i oduzimaju vrijeme, kako bismo otkrivali ono što je bitno, jedno i jedino potrebno u životu. Post je postajanje Marijom koja je sjela do Isusovih nogu gledajući ga i slušajući.

Posteći upoznajemo Boga i u nama se budi svijest o veličini i dubini Njegove ljubavi prema nama. „Zato dječice, naoružajte se molitvom i postom kako biste bili

svjesni koliko vas Bog ljubi i vršite Božju volju.“ (25. 10. 2008.)

Osim što upoznajemo Božju ljubav prema nama, postom se u nama budi i ljubav prema Bogu, glad, potreba za Bogom i želja vršiti Njegovu volju. Isus je primjer takve gladi i žeđi za Očevom blizinom i željom vršenja Njegove volje: „Jelo je moje vršiti volju onoga koji me posla i dovršiti djelo njegovo“ (Iv 4,34)

Kraljica mira nas uči da je smisao posta približavati se Isusu. „I danas vas pozivam na post i odricanje. Dječice, odričite se onoga što vas sprječava da budete bliže Isusu.“ (25. 3. 1998.) „Želim vas, dječice, sve približiti mom Sinu Isusu, zato vi molite i postite.“ (25. 7. 2004.)

Želja za Isusom, za Zaručnikom, biti mu blizu, je smisao posta. „Ivanovi su učenici i farizeji postili. I dođu neki i kažu mu: ‘Zašto učenici Ivanovi i učenici farizejski poste, a tvoji učenici ne poste?’ Na to im Isus reče: ‘Mogu li svatovi postiti dok je zaručnik s njima? Dokle god imaju zaručnika sa sobom, ne mogu postiti. Doći će već dani kad će im se ugrabiti zaručnik i tada će postiti u onaj dan!’“ (Mk 2,18-20).

Post nam je potreban, jer nam mnoge stvari *ugraabe* Zaručnika, jer nas puno toga udalji od Isusa i od molitve. Postimo kako bismo se vratili Isusu, kako bismo mu iznutra, srcem, bili blizu, bliski, slični.

Isus nas uči kako je za post važno da ne bude čin pred ljudima nego isključivo kao izraz osobnog odnosa s Bogom. „I kad postite, ne budite smrknuti kao licemjeri. Izobličuju lica da pokažu ljudima kako poste. Zaista, kažem vam, primili su svoju plaću. Ti naprotiv, kad postiš, pomaži glavu i umij lice da ne zapaze ljudi kako postiš, nego Otac tvoj, koji je u skrovitosti. I Otac tvoj, koji vidi u skrovitosti, uzvratit će ti.“ (Mt 6,16-18)

Ako postimo pred Bogom koji vidi u skrovitosti, a ne pred ljudima, naš post će postati čin za ljude. Ako u nama nema ljubavi prema ljudima, jasan je to signal da nam je potrebno obraćenje.

Posteći pobjeđujemo sami sebe, ali ne da bismo *mi* svojim snagama izvojevali pobjedu – čime bi možda još više jačao naš ego – nego da bismo se sve više predavali Duhu Svetom, da nas vodi, nadahnjuje, oblikuje.

I OVA JE KORIZMA NOVI POČETAK

DARKO PAVIČIĆ

I ovogodišnja korizma, baš kao nekoliko posljednjih, prepuna je duhovnih programa, na koje čovjek jedva može stići. No, dok trend ponude duhovnih obnova, tribina, razgovora, seminara raste iz godine u godinu, ovogodišnju korizmu obilježiti će i nešto što s korizmenim vremenom ne bi trebalo imati nikakve veze, a radi se o strahu i panici koja se vratolomnom brzinom svijetom proširila zbog koronavirusa, zbog kojega su neke zemlje čak zatvorile i crkve, ostavile ih bez misa, a vjernicima je preporučeno da se ne križaju blagoslovljenom vodom, ne rukuju dijeleći mir i ne pričešćuju na usta. No, korizma je ipak jača od straha, jer kao što će reći prof. dr. Tomislav Ivančić, čiju smo treću obljetnicu smrti neposredno uoči ovogodišnje korizme, ona je „dragocjeno razdoblje crkvene godine, jer ona čovjeku omogućuje da u vjeri raste“ i „dok Božić, Uskrs i Duhove slavimo, dotle korizmu živimo“. I upravo ta živost i životnost, suprotstavlja korizmu suvremenim strahovima i panikama, koje se nastoje proširiti svijetom.

„Korizma dolazi uspostaviti mir i red u nama, da postavi tebe kao gospodara u tijelu, iznad tvojih nagona i briga. Da tebe postavi na čelo, a ne političke, gospodarske, kulturološke ili druge tjeskobe. Ti si važan, samo si ti važan, sve drugo je nevažno, sve drugo odlazi, sve drugo je kao poljski cvijet: procvjeta i onda uvene, ali ti ostaješ. Duh ostaje“, veli prof. Ivančić, dodajući kako je korizma „naš najbolji prijatelj“ i „najljepše razdoblje u crkvenoj godini“, jer se u korizmenom razdoblju može postati bolji čovjek. Tko bi propustio takvu priliku?

„Ti možeš postati bolji čovjek, ti možeš postati zdrav čovjek, ti možeš razgovarati s ljudima, pomagati, veseliti se, živjeti i samo se radovati životu. I da vidiš kako je onda slatko nakon Uskrsa popiti čašu vina, čašicu rakije, pojesti nešto dobro, ma i koricu kruha, sve je slatko kad živiš kako treba“, napisao je prof. Ivančić u svoje doba i kao da je predskazao vrijeme koje nije doživio, a u kojemu se korizma ispriječila kao brana pred nametnutim strahovima, postavši gotovo savršeni filter svemu što se čovjeku izvana nameće, čime ga se plaši, prijeti i zarobljava.

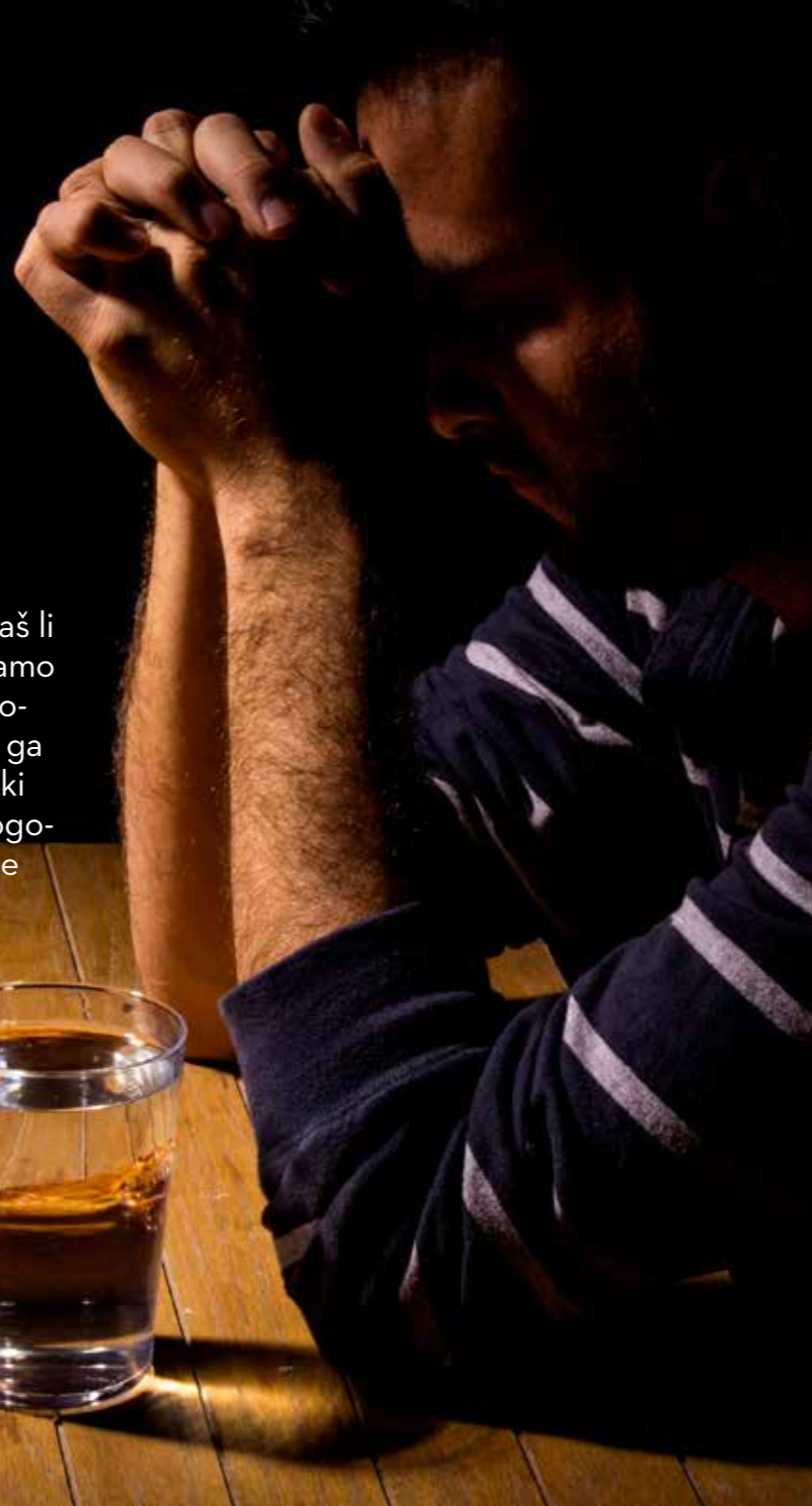
„Tko je dobro iskoristio korizmu, taj postaje iskusni kršćanin, vjernik i čovjek. Tako Uskrs na kraju korizme postaje ne samo slavlje Isusova Uskrsa i nade, nego također novi početak, proljeće vlastitog života, proljeće zdravlja, humanosti i plemenitosti“, veli prof. Ivančić. A ovogodišnja korizma itekako je prilika za to. Usprkos strahu i panici koji se skupa s virusom širio na sve strane, snaga korizme nimalo nije jenjala. Štoviše, zahvaljujući korizmenom postu, molitvi i ljubavi prema bližnjemu, sve su se aktualne kušnje svijeta lakše mogle nadvladati.

Foto: Arhiv/CCM

NAŠA SE DUŠA HRANI GLAĐU

Poznaješ li osobno Isusa? Kad razgovaraš s njim, kako izgleda? Možeš li to opisati riječima? Osjećaš li njegovu prisutnost kad moliš? U evanđeljima čitamo kako svi znaju tko je Isus, kako izgleda i odakle dolazi. Posebno njegovi Nazarećani. A Isus kaže da ga uopće ne poznaju. Činjenica je da su ga baš rijetki poznavali jer su ga rijetki srcem gledali. A on progovara i otkriva se samo čistu srcu koje ga ljubi, koje ga traži i potpuno mu se predaje.

FRA STANKO
MABIĆ

NALAZIMO SE U KORIZMENOM VREMENU KADA SE UVIJEK NEČEGA ODRIČEMO ILI STROGO POSTIMO. Ali važno je znati da post nije cilj, niti je cilj odricanje, niti je cilj pročitati cijelo Evanđelje i razmatrati ga. Cilj je osobno susreti Isusa i konačno ga upoznati, s njim početi živjeti i kod njega biti. Dok su apostoli bili s Isusom, tada nisu postili. Ali kad je Isus otišao od njih, tada su počeli postiti. U raju se ne posti jer se živi s Isusom. Korizma je uvijek prilika za osobno upoznavanje Isusa. Post i razmatranje Njegove

riječi može jako pomoći na tom putu upoznavanja.

S. Emmanuela Maillard napisala je knjigu *Nepoznata snaga posta*. U toj knjizi primjećuje podudarnost između zanemarivanja posta i navale Sotone i njegovih zloduha na svijet pa i Crkvu, čija vrata više nisu bila zatvorena.

Gospa nam je dala pet moćnih sredstava u Međugorju. To su temeljni koraci na našem putu prema Bogu. Međutim, jednu od tih točaka – post – mnogi odbijaju prihvatiti. Kaže s. Emanuela: *Kamo god da otputujem*

AKO MI JE UISTINU STALO DO TOGA DA MOLIM ZA NEKOGA ILI ZA NEKU ODREĐENU STVAR, TADA TO MOGU NAJBOLJE ČINITI AKO MOLIM POSTEĆI. MOJE MOLJENJE NE OSTAJE TADA SAMO U GLAVI, NE OGRANIČAVA SE NA NEKOLIKO MISLI ILI RIJEČI, VEĆ OBUHVATA I PROŽIMA ČITAVO MOJE BIĆE.

katkad i u najudaljenije dijelove svijeta, susrećem ljude koji su prigrlili školu Međugorja. Primjećujem da vrlo dobro žive četiri točke: svetu misu, čitanje Svetog

pisma, odlaske na ispovijed i moljenje krunice. Ali kad s njima razgovaram o postu, spuštaju glave i ne odgovaraju. Od njega su odustali. To je zato što nismo razumjeli što post uistinu jest: moćno sredstvo u našim rukama.

Što nam Biblija i crkveni oci govore o važnosti tog moćnog sredstva koje se naziva post?

U Evanđelju Isus nas poučava, ne samo u tome da treba postiti, nego i kako treba postiti.

U svome Govoru na gori kaže: „Kad postiš.“ Nije rekao: „Ako postiš.“ Dakle, nije nam stavio mogućnost izbora. Rekao je: „Kad postiš.“ Taj izraz je koristio i za molitvu (*A ti kad moliš, uđi u svoju sobu, zatvori vrata te se pomoli Ocu svom u tajnosti, pa će ti platiti Otac tvoj koji vidi u tajnosti* – Mt 6,6) kao i za djela milosrđa (*Kad ti daješ milostinju, neka ti ne zna lijeva što ti čini desnica* – Mt 6,3). Istu formulaciju koristi i za post (*A ti kad postiš, namaži glavu i umij lice da te ne vide ljudi gdje postiš* Mt 6,17)

U sva tri stavka kazao je „kad“, a ne „ako“. Ako smo dužni moliti i ako smo dužni činiti djela milosrđa, možemo li zaključiti da smo onda dužni i postiti?

Zbog čega Isus traži da to činimo u tajnosti i skrovnosti da drugi ljudi ne vide? Postoji opasnost da ćemo kod nekih ljudi izazvati obojnost i agresivnost, ako primijete da postimo. Velika je vjerojatnost da je razlog njihove agresivnosti taj što se iza našega posta krije „elitna“ i tašta duhovnost. Primjećuju da se uzdižemo iznad njih i na taj ih način omalovažavamo. Ispravnost moje motivacije u postu i molitvi mjeri se upravo u učinku moga posta i molitve na druge. Jasno postavimo sebi pitanje: kakav učinak proizvodi moj post na druge ljude? Zato ne smije biti vidljiv moj post pred ljudima, nego smije i treba biti samo vidljiv pozitivni učinak moga posta. Dakle, ne post nego pozitivni učinak moga posta. Zato Isus traži skrovnost posta, molitve i djela milosrđa. Crkveni oci su rekli da se u svojoj askezi ne smije biti tako glasan, inače će to čuti zli duhovi i upropastiti našu askezu.

Zato post nije sam sebi svrha. Ali zajedno s molitvom i milostinjom, post je prokušano sredstvo duhovne askeze koje nas može dovesti do ispravnog držanja prema Bogu i ljudima. *Samoća, post i bdijenje nad*

Riječju Božjom jest najbolji ambijent da čovjek nauči moliti. (Anselm Grun)

Sveti Augustin nam govori kako će naše molitve stići u nebo samo ako ih uvis ponese post i djela ljubavi.

Čitamo u Djelima apostolskim kako su apostoli i navjesticitelji evanđelja u svim važnim trenutcima molili i postili. Zajednica u Antiohiji posti i moli da dobije od Boga jasne upute daljnjeg djelovanja: *Dok su jednom obavljali službu Božju i postili, reče Duh Sveti: De mi odlučite Barnabu i Pavla za djelo na koje sam ih pozvao.* (Dj 13,1-2). Poslije izabranja Barnabe i Pavla opet su postili, molili, položili na njih ruke i otpustili ih. (Dj 13,3) Zatim čitamo u 14. poglavlju kako su Pavao i Barnaba postavljali po crkvama starješine te ih, nakon molitve i posta, povjeravahu Gospodinu (Dj 14, 23). Možemo s prvom reći kako je svaka novozavjetna crkva nastala kao ishod posta i molitve.

U Starom zavjetu post je na poseban način prisutan. U knjigama o Ezri, Nehemiji, Juditi, Esteri, Joni (Ninivljani) čitamo kako su postovima i molitvama pobjeđivali puno jačeg protivnika od sebe ili su izbjegli zasluženoj Božjoj kazni.

Posebno je dojmljivo kako najveći židovski kralj David, nakon grijeha, posti i moli i Bog mu oprašta sav njegov grijeh.

Čitavo Sveto pismo uvijek iznova izvješćuje da Bog priječe u pomoć kad ljudi stupe pred njega posteći i moleći.

Postiti u Starom zavjetu znači poniziti se. *I ponizi se moj narod na koji je prizvao Ime Moje i pomoli se i potraži lice Moje i okani se zlih putova, Ja ću ga tada uslišati s neba i oprostiti mu grijeh i izliječiti ću mu zemlju.* (2 Ljet 7,14)

Pravi post čini čovjeka uvijek poniznim. Suočava nas s našim slabim stranama. Spoznaja vlastitih slabosti čini nas svakako poniznijima.

Koliki učinak ima ujedineni post i molitva posebno se vidi na jednom neobičnom, ali dojmljivom događaju koji je zapisan u 21. poglavlju Prve knjige o kraljevima. Prorok Ilija bio je poslan objaviti Božji sud nad kraljem Ahabom i čitavim njegovim kućanstvom zbog njegove zloće. Ahab je trebao biti uništen zajedno s čitavim svojim domom. Međutim, nakon što je primio poruku, Ahab se okrenuo prema zidu i odlučio potražiti Boga kroz post i molitvu. Zbog toga je Bog rekao: „Poštedjet ću ga zato što se ponizio; njega i njegovu generaciju.“ (1 Kr 21,29) Stoji zapisano u Bibliji kako nitko nije bio pokvaren kao kralj Ahab. Ali unatoč tomu, njegovo je pokajanje utjecalo na Božju odluku. *Tada dođe riječ Jahvina Iliji Tišbijcu: Jesi li vidio kako se Ahab preda mnom ponizio? Budući da se tako ponizio preda mnom, neću zla pustiti za njegova života.* (1 Kra 21,27-9)

Ako je Bog to bio spreman učiniti radi kralja Ahaba, koliko će više radi nas odlučimo li da ćemo postiti i moliti? Dakle, poniziti se pred Bogom.

Ako mi je uistinu stalo do toga da molim za nekoga ili za neku određenu stvar, tada to mogu najbolje činiti ako molim posteći. Moje moljenje ne ostaje tada samo u glavi, ne ograničava se na nekoliko misli ili riječi, već obuhvaća i prožima čitavo moje biće.

Želimo li moliti svim srcem, tada se ta molitva mora izraziti i tjelesno. Sam post je vapaj tijela upućen Bogu. O toj povezanosti molitve i posta piše sv. Bernard:

„Želim vam reći nešto što ćete lako razumjeti i što ste često doživljavali, ako se ne varam: post daje moljenju veću snagu i pravi žar... Molitva daje snagu za post, a post priskrbljuje

POSTOJI OPASNOST DA ČEMO KOD NEKIH LJUDI IZAZVATI ODOBJONOST I AGRESIVNOST, AKO PRIMIJETE DA POSTIMO. VELIKA JE VJEROJATNOST DA JE RAZLOG NJIHOVE AGRESIVNOSTI TAJ ŠTO SE IZA NAŠEGA POSTA KRIJE „ELITNA“ I TAŠTA DUHOVNOST. PRIMJEĆUJU DA SE UZDIŽEMO IZNAD NJIH I NA TAJ IH NAČIN OMALOVAŽAVAMO. ISPRAVNOST MOJE MOTIVACIJE U POSTU I MOLITVI MJERI SE UPRAVO U UČINKU MOGA POSTA I MOLITVE NA DRUGE.

milost za moljenje. Post jača moljenje, moljenje osnažuje post i iznosi ga pred Gospodina.“

Koliko je vjernik ozbiljan u svojim molitvama upućenim Bogu, to se upravo vidi u njegovu postu. *Post bi često svakako bio iskrenije preklinjanje Boga nego blijeđi zagovor što se iznose u našim bogoslužjima* (Anselm Grun)

Postom vodi vjernik borbu protiv opačina, protiv neprijatelja duše koji ga žele odvratiti od toga da se posve predaje Bogu. Tako Johannes Kolob kaže u jednoj očinskoj pouci: *Želi li neki kralj zauzeti neprijateljski grad, tada se prvo dokopa vode i onemogućiti građanima opskrbu njome. Kad oni skapavaju od žeđi i gladi, pokorit će mu se. Isto je tako s požudama tijela. Bori li se redovnik protiv njih postom i gladovanjem, tada neprijatelji postaju nemoćno protiv duše.*

Crkveni nam oci govore kako je samoća, post i bdijenje nad Riječju Božjom najbolji ambijent da čovjek nauči moliti.

Tako sveti Atanazije (4. stoljeće) piše: *Gledaj što čini post! On liječi bolesti, isušuje suviše sokove u tijelu, rastjeruje zle duhove i krive misli, daje duhu veću bistrinu, pročišćuje srce, posvećuje tijelo i vodi naposljetku ljude pred prijestolje Božje... silna je snaga taj post i postiže velike uspjehe.*

Učimo od Atanazija kako svaki post ima snažan obnavljajući učinak na tijelo: tijelo se oslobađa nakupljenih štetnih taloga i time nekih bolesti. Također i duševni učinak: post rastjeruje zle duhove, krive misli i daje duhu veću bistrinu.

Toliko već godina živim sa samim sobom, a još se ne poznajem. Još ne poznajem ni Isusa dovoljno za kojeg tvrdim da je moj Bog i Učitelj. Ova je korizma nova prilika za osobnije upoznavanje kroz post i molitvu. Moja duša za tim glada i tom se gladu hrani.

KRUH

Ako bismo tražili riječ u koju bi se dala sažeti sva veličina i krhkost ljudskoga života, onda bi to bio – kruh! Nastao u užarenu pepelu iz spoja vode i samljevenog zrnja („rukama koje mijese i ognjem koji preobražava“), kruh je otpočetak ljudskoga roda slika životne borbe („U znoju lica svoga kruh ćeš svoj jesti“, Post 3,19).

IVICA ŠARAC

NIKADA NIJE SUIVIŠNO PODSJETITI NA PROKUŠANU MUDROST KOJA KAŽE DA SE LJE-POTA ŽIVOTA SKRIVA U SITNIM, MALENIM I JEDNOSTAVNIM STVARIMA. Tu tajnu o skrivenoj veličanstvenosti u malenosti, izvanredno je lijepo izrazio jedan pjesnik ovim biserom: „Bog voli zatvoriti veliko u malo: svemir u atom, drvo u sjeme, čovjeka u embrij, leptira u crva, vječnost u trenutak, ljubav u srce, sebe samoga u nas!“

Ako bismo tražili riječ u koju bi se dala sažeti sva veličina i krhkost ljudskoga života, onda bi to bio – kruh! Nastao u užarenu pepelu iz spoja vode i samljevenog zrnja („rukama koje mijese i ognjem koji preobražava“), kruh je otpočetak ljudskoga roda slika životne borbe („U znoju lica svoga kruh ćeš svoj jesti“, Post 3,19). Kruh je, zapravo, sinonim za sam život, za život u svim njegovim nijansama. To potvrđuje i poveći broj izreka u kojima je kruh

prisutan kao simbol i slika svega onoga što ljudski život iskustveno nudi: kruhom znamo opisati izrazito dobru i skromnu osobu, čovjeka blage čudi („dobar kao kruh“). Kruh služi i kao metafora oporosti i tegobe ovozemnoga života („gorak kruh“, „tvrd kruh“, „kruh sa sedam kora“), kao slika egzistencijalnih briga i materijalnih prohtjeva (poći „trbuhom za kruhom“, „imati kruh u rukama“), kao fraza kojom se opisuje indolentan odnos prema daru

života („tražiti kruha preko pogače“, „htjeti kruha bez motike“), kao simbol podjele u društvu na bogate i siromašne (nekada je izreka „jesti bijeli kruh“ značila živjeti u izobilju, a „jesti crni kruh“ živjeti u neimaštini; danas je vjerojatno obrnuto). Svetopisamska baština je prebogata izričajima u kojima se pojavljuje kruh u različitim značenjima (Post 3,19; Ps 37, 25; 42, 4; 80, 6; 102,10; 132, 15; Prop, 9,7; Izr, 4,17; 12,

neba sišao. Tko bude jeo od ovoga kruha, živjet će uvijek. Kruh koji ću ja dati tijelo je moje – za život svijeta“ (Iv, 6, 51). Krist se u euharistiji uprisutnjuje i daruje pod prilikama kruha i vina. Ovaj plod „zemlje i rada ruku čovječjih“ otajstvom Kristove pretvorbe postaje nam „Kruhom života.“ O tom je otajstvu sv. Ivan Zlatousti ovako promišljao: „Što je uistinu kruh? Tijelo Kristovo. Što postaju oni koji ga primaju? Tijelo Kristovo; ali ne mnoga tijela, nego jedno tijelo. Doista, kao što je kruh jedan, makar načinjen od mnogih zrna koja se, makar i ne želeći, nalaze u njemu, tako da njihova razlika nestaje zbog njihova savršenog sjedinjenja; na isti smo način

...u najdubljem svom značenju kruh simbolizira žrtvu i darivanje (sebedarje): prolazi dug i mučan put nastanka od bačenoga zrna koje umire da bi isključio novi život, preko žetve i žrvnja, do ognja koji preobražava i ruku koje ga lome i dijele. Imajući to u vidu, možda će nam biti jasnije zbog čega simbolizam kruha svoju najveličanstveniju primjenu ima u utjelovljenom Bogu, u Kristu: „Ja sam kruh živi koji je s neba sišao. Tko bude jeo od ovoga kruha, živjet će uvijek. Kruh koji ću ja dati tijelo je moje – za život svijeta“ (Iv, 6, 51).

i mi uzajamno sjedinjeni između sebe i svi zajedno s Kristom.“ Svetopisamski tekst nas, međutim, podsjeća da kruh sam po sebi, kao materijalna stvarnost, nije dostatan za život u punini („Ne živi čovjek samo o kruhu, nego o svakoj riječi što izlazi iz Božjih usta“, Mt 4, 4; Pnz, 8,3).

Kruh je bio najvažnija okrpja u čovjekovu hodu kroz povijest. Zato su ga ovjekovječile i razne grane umjetnosti, osobito književnost. Vergilije u „Eneidi“ pruža ruku onom „tko donese kruha svojoj djeci“, a Dante proglašava „blaženim one koji sjede za stolom gdje se jede kruh anđela.“ Cervantesov „vitez tužnoga lika“ tješio se kruhom: „Kad ima kruha bol je lakša“, dok je Dostojevski držao da „nijedna stvar nije toliko pozitivna kao kruh“. Štoviše, za njega je „kamenje ili kruh? - središnje društveno pitanje.“ I Gandhi je, kao nekršćanin, bio nevjerovatno blizu Istini, rekavši: „U svijetu u kojem je toliko gladnih, Bog se može pojaviti samo u znaku kruha.“ Kad kruha nije bilo dovoljno, mijenjala se povijest čovječanstva, izbijale su revolucije i ratovi. Manzoni je pisao o „pobuni onih koji su gladni kruha“. Malo je poznato da je pobuna koja je kasnije nazvana Francuskom revolucijom počela vapajima gladnih: „Kruha! Ne trebaju nam obećanja, hoćemo kruha, i to odmah!“ Slični vapaji prolamali su se i petrogradskim ulicama početkom 1917., kada su najprije majke izišle na ulicu,

tražeći kruha za djecu, što je bio povod za veljački prevrat u Rusiji, kojega će nekoristito mjeseci kasnije boljševici iskoristiti za preuzimanje vlasti. Tamo gdje je nestajalo kruha, umiralo se od gladi. Ljudski rod pamti i bilježi gladne godine gotovo u svakom stoljeću. Dovoljno je bilo da se zima oduži do sredine proljeća i da mraz uništi žitarice, kao što se to primjerice dogodilo 1709., pa da od gladi umru stotine tisuća ljudi. I naši su preci zapamtili gladnu 1917., kada je višemjesečna suša dovela dotle da je narod pekao „kruh“ od pepela i kljenove kore.

U korizmi smo, u vremenu pokore i posta. U ovim danima kruh ima posebno značenje. Jedan od prvih Gospinih poziva bio je poziv na post – o kruhu i vodi! Zanimljivo je da je i u prošlosti kod naših vjernika postiti značilo upravo to – o kruhu i vodi. Da su crkveni propisi o postu i nemrsu doživljavani u ovdašnjem vjerničkom puku kao prilagana varijanta posta, o tomu imamo zapisana svjedočanstva jednoga franjeva iz 19. stoljeća: „Što se tiče posta, Hercegovci, makar im se tumačilo i ponavljalo, nikako se ne mogu uvjeriti da se može postiti jedući jednom u dvadeset četiri sata i masna jela... Mnogi običavaju uglavnom u korizmenim petcima, a žene i tijekom godine, post zvanu 'na suho' – 'sušiti', a sastoji se u tome što se uzme samo malo kruha – jednom u dvadeset i četiri sata i ako je potreba vode i ništa drugo. Zbog teških razloga poste četrdeset osam sati neprekidno – strogo naravan post. Zovu ga 'žežinjanje'. Od redovnih postova, osim one u petke i subote, obdržavaju ih na čast Blažene Djevice Marije i toliko drugih svetaca tako velik broj da je posnih dana više nego slobodnih. U tom su pogledu tako tvrdoglavi, da nam na sto jada uspije natjerati nekoga teškog bolesnika da uzme malo mlijeka ili juhe.“ A o njihovom držanju za vrijeme sv. mise, zapisao je ovo: „Potiču doista na sažaljenje i na najveću pobožnost kad ih se vidi kod svete mise...Ili studen, ili vrućina ili snijeg ili kiša, bilo što bilo, isto je, moj narod na koljenima sluša misu... Koliko dugo? Tri neprekidna sata.“ Jesmo li ikada razmišljali o tomu da su velike milosti za ovaj kraj izmolili („na koljenima“ i postom o kruhu i vodi) možda upravo naši preci!?

MIRTA MILETIĆ

POČETAK JE KORIZME. Srce je središte svakog ljudskog bića. Od srca sve kreće. Kakvo ti je srce, takva su ti i djela i riječi! U srcu se rađaju plemenite misli, krjeposti i ljubav. Ali iz njega izvire i zavist, ljubomora i taština. Zbog toga prorok Joel poziva na promjenu srca, promjenu nutarnjeg stava, a ne tek površne vanjštine. *Sada govori Gospodin, vratite se k meni svim srcem svojim posteć, plačuć i kukajuć. Razderite srca, a ne halje svoje!* (Jl 2,12-13) Ovako piše prorok Joel u svoje vrijeme, svojim sunarodnjacima. Poziva ih na promjenu života i na obraćenje. Tekst je primjenjiv i na nas danas. Razderati srce znači obratiti se. Obraćenje nije povremeno činjenje novih koraka u životu, nego trajno raspoloženje za obraćenjem i promjenom života natopljeno čežnjom za potpunim sjedinjenjem s Gospodinom.

Zamislite sada da vam je ovo posljednja korizma u životu. Što biste željeli promijeniti u ovoj korizmi? Što još smeta zajedništvu? Što još nije dostojno Neba? Čega se sramiš? Često uz korizmu vežemo pojam odricanja od nečega. Ponekad to odricanje u nama budi otpore i nelagodu. Ne volimo se odricati, ne volimo si uskraćivati sitne ugodnosti. Površno je kada sveto vrijeme korizme svedemo samo na odricanje od hrane i poroka. To je tek djelić korizme. Korizma je nešto puno dublje.

Korizma je privilegirano vrijeme koje me poziva i izaziva na promjenu smjera moga života, vapaj moga srca. Ona je najdragocjenije vrijeme u crkvenoj godini. Iz tog dragocjenog vremena, ako ga dobro iskoristimo, možemo crpiti plodove za ostatak godine. Korizma je dakle prilika za askezu. Askeza je vježbanje. U užem smislu riječi askeza bi označavala izravno korištenje vježba mrtvljenja i odricanja s ciljem oslobađanja od poroka, stavljanja pod kontrolu neurednih težnja i njihovo ispravno usmjeravanje te osnaženja uzdrmane, odnosno ponovnoga zadobivanja izgubljene slobode. To je ono što se obično izražava terminima: samozataja, mrtvljenje, pokora, odricanje. Askeza je neophodna za rast u ljubavi prema Bogu i bližnjemu. Bez nje nema duhovnog napredovanja u kršćanskom životu.

Askeza je moj put u slobodu. Slobodan sam kada ne robujem ničemu. Slobodan sam kada živim u slobodi

KORIZMA JE PRIVILEGIRANO VRIJEME KOJE ME POZIVA I IZAZIVA NA PROMJENU SMJERA MOG ŽIVOTA, VAPAJ MOGA SRCA. ONA JE NAJDRAGOCJENIJE VRIJEME U CRKVENOJ GODINI. IZ TOG DRAGOCJENOG VREMENA, AKO GA DOBRO ISKORISTIMO, MOŽEMO CRPITI PLODOVE ZA OSTATAK GODINE.

RAZDERITE SRCA, A NE HALJE SVOJE!

Foto: Arhiv iCMM

djeteta Božjeg. Slobodan sam kada se ne „naljepljujem“ na materijalnom, kada sam svjestan da je zemaljski život prolazan. Slobodan sam i onda kada ne robujem ljudskim obzirima. Dakle askezom se postižu krjeposti, koje kao uvježbane navike ulaze u naš život. Potrebna nam je vježba. Krjepostan život valja uvježbati.

Ivan Kasijan govori o strastima koje su usmjerene ka dobru i postaju vrline, ali spominje i one koje zagospodare čovjekom, oduzimaju mu slobodu. Takve strasti remete čovjekov sklad, troše ga i dezorijentiraju. Kaže Augustin: „Vrlina je što se sa strašću čini; porok je što se iz strasti ne da ostaviti!“ Kasijan kaže kako u čovjeku postoji osam glavnih strasti. To su: ugađanje nepcu ili proždrljivost, blud, srebroljublje, gnjev ili srdžba, tuga, duhovna tromost ili acedia, taština i oholost. Da bi se obuzdalo nasrtanje tih strasti, nije dovoljno samo naprezati dušu, nego je, pritom, potrebno ukrotiti i tijelo postom, bdijenjem i radom. Strasti protiv kojih se moramo boriti su međusobno povezane iako imaju različito porijeklo i djelovanje. Pretjeranost u jednoj vodi u slijedeću. Kaže on ovako: „Iz pretjeranog ugađanja nepcu nužno proizlazi bludnost, iz bluda srebroljublje, iz srebroljublja gnjev, iz gnjeva tuga, a iz tuge duhovna tromost.“

Zanimljivo je kako Kasijan opisuje oholost. Kasijan ju stavlja na posljednje mjesto, ali dodaje: „Premda se u poretku bojeva sa strastima smatra posljednjom, ona je s obzirom na početak i vrijeme zapravo prva. Ovo je najokrutnija i najneukrotivija zvijer“. Oholost čovjeka lišava svake svetosti i najviše remeti čovjekov odnos s Bogom. Ohol čovjek je arogantan, opsjednut vlastitom vrijednošću. Sve je njegovo djelo, sve je sam stekao! Očituje se, u duhovnom smislu, kod onih koji pred Bogom nisu ponizni, koji misle da sve posjeduju po svojoj vlastitoj snazi, a ne po Božjoj milosti. Bolesno se pouzdaju u snagu svoje volje misleći da sve mogu sami, i bez Boga i bez ikog drugog. Kasijan kao primjer navodi Lucifera, anđela kojeg su zbog visokog sjaja i ljepote nazvali svjetlonošom, ali je s neba zbačen baš zbog oholosti, zbog uznositosti svoga srca. Uznio se i sebe počeo smatrati ravnim Bogu. Pomislio je da kao Bog ni o čemu ne ovisi, te da mu Božja pomoć nije potrebna. Kolika je pogubnost oholosti kaže nam i Sveto

Moramo promijeniti stare obrasce ponašanja. Potrebno je učiniti nešto novo. Napraviti iskorak, odlučiti se za drugačiji život. Odlučiti se za Kraljevstvo Božje. Koliko je već korizmi iza nas? Koliko godina živimo, a još nismo ušli u Obećanu zemlju? Obratiti se znači gledati u drugom pravcu. Ne gledati u bolest, u očaj, u razočarenje nego u Oca. U Ljubav koja te stvorila! Neka vam je blagoslovljena i plodonosna korizma uz zagovor Kraljice Mira!

pismo: „Bog se oholima protivi“ (Jak 4,6). Zato se protiv nje valja boriti.

Lijek za pobjedu protiv ove strasti jest da čuvamo u svome srcu uvjerenje da sami od sebe, bez Božje pomoći i milosti, ne možemo učiniti ništa dobro, odnosno da vjerujemo da je sve čisti Božji dar. Veli Kasijan doslovno: „Mrežama toga duha možemo izmaknuti ukoliko u svakoj vrlini, u kojoj smo napredovali, budemo govorili ne ja nego milost Božja sa mnom (1 Kor 15,10b) te milošću sam Božjom ono što jesam (1 Kor 15,10a) i Bog je, naime, onaj koji proizvodi u vama i htjeti i djelovati da mu se možete svidjeti. (Fil 2,13). I sam Spasitelj govori: Uistinu, bez mene ne možete učiniti ništa (Iv 15,5), a i psalmist pjeva: Ako Gospodin kuću ne gradi, uzalud se muče graditelji. Ako Gospodin grada ne čuva, uzalud stražar bdi (Ps 127,1)“.

Korizma nas osnažuje, ona je milosno vrijeme. Ona je zapravo naš hod u Obećanu zemlju. Izraelci su četrdeset godina lutali pustinjom jer nisu do kraja povjerovali Ljubavi. Srce je ostalo kamenom. I mi trebamo proći taj hod u Obećanu zemlju. Suočiti se s našim nevjera, izdajama, prljavštinom u našim srcima. Dopuseliti Gospodinu da nas očisti. Da nas pouči. Da nas promijeni. Moramo promijeniti stare obrasce ponašanja. Potrebno je učiniti nešto novo. Napraviti iskorak, odlučiti se za drugačiji život. Odlučiti se za Kraljevstvo Božje. Koliko je već korizmi iza nas? Koliko godina živimo, a još nismo ušli u Obećanu zemlju? Obratiti se znači gledati u drugom pravcu. Ne gledati u bolest, u očaj, u razočarenje nego u Oca. U Ljubav koja te stvorila! Neka vam je blagoslovljena i plodonosna korizma uz zagovor Kraljice Mira!

KORIZMA U MOJOJ OBITELJI

KREŠIMIR
MILETIĆ

OVE GODINE SAM NEKAKO S POSEBNOM RADOŠĆU I RASPOLOŽENJEM DOČEKAO KORIZMU. Potrebni smo tog svetog i milosnog vremena koje nam je darovano da se ponovno prisjetimo onog najvažnijeg. Posljednjih stvari. Zagledani u događaje oko nas, ponekad i preobilno darujući vrijeme promatranju onoga što zlo čini u svijetu, zaboravimo na ono lijepo, dobro, sveto koje je također tu uokolo nas, ali ga često ne primjećujemo. Ne vidimo ono najljepše, jer je skriveno

u tajni križa, trpljenja, sebedarja, žrtve. Skriveno u tišini, daleko od buke ovoga svijeta. Što trebam napraviti da konačno progledam? Da ugledam Isusa koji je tu, u meni, kraj mene, živ, prisutan. I da mu se potpuno predam. Što trebam napraviti da konačno shvatim koliko me ljubi i da ja uz ljubim Njega – potpuno, bezuvjetno – baš onako kako On ljubi mene? Evo to je korizma. Šansa da Mu dopustim da promijeni moje srce. Jer svi zadatci koje si mogu osmisliti nemaju baš nikakvog smisla, ako Ga ne uz ljubim potpuno, ako Ga ne susretnem, ako Mu ne dopustim da u meni poruši i očisti sve ono što smeta da ga zavolim više od svega. To je korizma. Proces i put. 'Poravnajte mu staze...', viče prorok. Ukloniti sve što smeta da konačno zasja u punini

moj odgovor na ljubav i život u punini koji on neprestano nudi, daje i obećaje.

Zato ove korizme želim biti konkretan. Umjesto odricanja koja ponekad i nemaju nekog smisla, ako ih ne činimo iz ljubavi, želim činiti konkretna djela vjere. *Što koristi, braćo moja, ako tko rekne da ima vjeru, a djela nema? Može li ga vjera spasiti? Ako su neki brat ili sestra goli i bez hrane svagdanje pa im tko god od vas rekne: 'Hajdete u miru, grijte se i sitite', a ne dadne im što je potrebno za tijelo,*

Krist je već pobijedio smrt. On je već uskrsnuo! On već sjedi s desne Ocu. Zato promatrajmo ove korizme njegovu muku novim očima, radosni, jer je svaki detalj kojeg ćemo promatrati i proživljavati odraz i odsjaj nevjerojatne ljubavi kojom nas ljubi i podiže iz naših osrednjosti. Evo, takvu korizmu želim. Konkretnu.

koja korist? Tako i vjera: ako nema djela, mrtva je u sebi. Inače, mogao bi tko reći: 'Ti imaš vjeru, a ja imam djela.' Pokaži mi svoju vjeru bez djela, a ja ću tebi djelima pokazati svoju vjeru (Jak 2,14 – 19).

Takvu smo korizmu osmislili i unutar naše obitelji. Zajedničko čitanje i razmatranje dnevnih liturgijskih čitanja i življenje konkretnih zadataka na koje nas poziva Riječ Božja. Odreći se svega onoga što smeta našem zajedništvu. Nije teško pronaći što je to što nas udaljava, osamljuje, što ranjava naše zajedništvo. Pretjerano korištenje mobitela, različitih ekrana, igrice, grubost u komunikaciji, svađe, prepirke, zadirivanje, ogovaranje... Odlučili smo napraviti takav konkretan plan u kojem će svatko pokušati vježbati kroz korizmu, mijenjati ona ponašanja koja ranjavaju naše obiteljsko zajedništvo. I umjesto starih navika, malo pomalo uvoditi nove zdrave navike, koje unose radost u našu obitelj.

Postoji toliko toga što možeš napraviti da usrećiš članove svoje obitelji. Osobito braćni drugovi. Ono nešto što je vrijednije od odricanja od kave ili čokolade. Ako je komunikacija postala površna, evo prilike da doneseš odluku da češ odvojiti svaki dan neko vrijeme za pravi susret sa suprugom, sa djecom. Vrijeme koje odvajamo i dajemo onima za koje tvrdimo da su nam najvažniji nas

često samo demantira. Primjerice, vrijeme u kojem sam se spreman igrati s djetetom ili ga provesti u šetnji sa suprugom. I na ovakvim primjerima se možda i najbolje može iskusiti stvarnost odricanja, jer da bih odvojio vrijeme za suprugu ili za djecu – onda to isto vrijeme trebam uskratiti svima drugima koji bi željeli da im ga darujem ili sam ga darivao drugima iz nekih svojih navika (prijatelji, rodbina, posao, ...). I zaista primjećujemo da kad nekog zaista volimo, osobito ako smo zaljubljeni, da se to čini s velikom lakoćom.

Evo, to je korizma. Prilika da Gospodin 'pospremi' našu nutrinu. Da pročisti naše obitelji. Da obnovimo sakrament braka i ponovno stavimo jedni druge na prvo mjesto – točno onako kako smo i obećali na dan vjenčanja. A obećali smo da ćemo ljubiti i poštovati jedan drugoga sve dane života. I tada, u obnovi ovih konkretnih djela našeg zajedničkog života, zasigurno ćemo osjetiti pravu radost. Onu radost kada znaš i osjećaš da te netko ljubi potpuno. I kada znaš i osjećaš da i ti ljubiš potpuno. Kada goriš jedan za drugoga. Evo takvu korizmu želim. Korizmu u kojoj ću radosno gledati Kristovu muku jer me vodi i daje mi putokaz, snagu i milost da mogu ljubiti barem malo više, sve više i više. Radost, jer pomiče ljestvicu sve više i više i uči me da s Njime mogu nadići moje granice.

Krist je već pobijedio smrt. On je već uskrsnuo! On već sjedi zdesna Ocu. Zato promatrajmo ove korizme njegovu muku novim očima, radosni, jer je svaki detalj kojeg ćemo promatrati i proživljavati odraz i odsjaj nevjerojatne ljubavi kojom nas ljubi i podiže iz naših osrednjosti. Evo, takvu korizmu želim. Konkretnu. Želim obnoviti ljubav i odnos s Kristom, sa članovima moje obitelji, sa mojom suprugom. Želim obnoviti naš sakrament braka. Ponovno raspirti našu ljubav, darivanje, 'natjecanje' u ugađanju jedan drugome. Znam da smo svi mi slabi i potrebni milosti Božje, snage i volje, ali sve je to tu nadohvat ruke, nadohvat srca jer Gospodin trči prema nama da nas zagrlji, da nas ponese. A tu je i Njegova Majka, Gospa. I one riječi kojih se često sjetim. 'Vi biste plakali od sreće kad biste znali koliko vas ljubim'. Evo, to želim i za tim čežnem. Da to postane stvarnost u mom srcu.

Što trebam napraviti da konačno progledam? Da ugledam Isusa koji je tu, u meni, kraj mene, živ, prisutan. I da mu se potpuno predam. Što trebam napraviti da konačno shvatim koliko me ljubi i da ja uz ljubim Njega – potpuno, bezuvjetno – baš onako kako On ljubi mene? Evo to je korizma. Šansa da Mu dopustim da promijeni moje srce. Jer svi zadaci koje si mogu osmisliti nemaju baš nikakvog smisla, ako Ga ne uz ljubim potpuno, ako Ga ne susretnem, ako Mu ne dopustim da u meni poruši i očisti sve ono što smeta da ga zavolim više od svega. To je korizma.

Da zaista iskusim, da osjetim, da upoznam, da otkrijem i konačno progledam! Da zaplačem od sreće!

Krenimo u ovu korizmu, sa svim našim slabostima i manama, baš takvi kakvi jesmo, ali sa ovom čežnjom. I bez ikakvih sumnji dogodit će se promjena. Želim vam konkretnu, blagoslovljenu i plodonosnu korizmu u vašim obiteljima!

Poruka pape Franje za korizmu 2020.

Upri svoj pogled u raširene ruke raspetoga Krista

Foto: Arhiv ICMM

UNATOČ ZLU U ŽIVOTU CRKVE I SVIJETA, GOSPODIN NAM I DALJE DAJE POVOLJNO VRIJEME ZA OBRAĆENJE. Istaknuo je to papa Franjo u korizmenoj poruci u kojoj je podsjetio da se naš život rađa iz Božje ljubavi, te potaknuo na samilost prema onima koji trpe. Poruku pape Franje za korizmu 2020. prenosimo u cijelosti:

Draga braćo i sestre,
Gospodin nam i ove godine daje ovo milosno vrijeme pripreme da bismo obnovljena srca proslavili veliko otajstvo Isusove smrti i uskrsnuća, stožer našeg osobnog i zajedničkog kršćanskog života. Tome se otajstvu moramo neprestano vraćati duhom i srcem. Naime, ono nastavlja rasti u nama u mjeri u kojoj dopustimo da nas zahvati njegova duhovna snaga i slobodno i velikodušno prionemo uza nj.

1. PASHALNI MISTERIJ KAO TEMELJ OBRAĆENJA

Kršćaninova radost izvire iz slušanja i prihvaćanja Radosne vijesti o Isusovoj smrti i uskrsnuću. To je *kerygma* koja sažima otajstvo ljubavi koja je „tako stvarna, tako istinita, tako konkretna da nam nudi odnos pun otvorenosti i plodnog dijaloga“ (Christus vivit, 117). Tko vjeruje u taj navještaj odbacuje laž da naš život potječe od nas samih. On se zapravo rađa iz ljubavi Boga Oca, iz njegove želje da daje život u izobilju (usp. Iv 10, 10). Ako, umjesto toga, sluša zavodnički glas „oca laži“ (Iv 8, 44), čovjek se izlaže opasnosti da potone u ponor besmisla i doživi pakao ovdje na zemlji, kao što to nažalost svjedoče mnogi tragični događaji osobnog i kolektivnog ljudskog iskustva.

Na ovu korizmu 2020. godine želim poručiti svim kršćanima ono što sam napisao mladima u apostolskoj pobudnici Christus vivit: „Upri svoj pogled u raširene ruke raspetoga Krista, pusti da te uvijek iznova spašava. A kada ideš ispovjediti svoje grijeh, čvrsto vjeruj u njegovo milosrđe koje te oslobađa krivnje. Razmišljaj o njegovoj krvi prolijenoj s tolikom ljubavlju i dopusti da te ona očisti. Tako ćeš se moći rađati uvijek iznova“ (br. 123). Isusova Pasha nije događaj iz prošlosti: snagom Duha Svetoga trajno je prisutna i omogućava nam da vidimo i vjerom dotičemo Kristovo tijelo u onima koji pate.

2. HITNOST OBRAĆENJA

Spasonosno je dublje duhom proniknuti pashalni (vazmeni) misterij po kojem nam je darovano Božje milosrđe. Iskustvo milosrđa moguće je, naime, samo u odnosu „licem u lice“ s raspetim i uskrsnim Gospodinom „koji me ljubio i predao samoga sebe za mene“ (Gal 2,20), u iskrenom, prijateljskom dijalogu. Zato je molitva tako važna u korizmenom vremenu. Prije no dužnost, molitva je izraz naše potrebe da odgovorimo na Božju ljubav koja nam uvijek prethodi i podupire nas. Naime, dok moli, kršćanin je svjestan da je ljubljen iako toga nije dostojan. Molitva može poprimiti različite oblike, ali ono što je u Božjim očima doista važno jest to da ona zađe tako duboko u nas da razbije tvrdoću našega srca kako bi se sve više obratilo njemu i njegovoj volji. Dopustimo zato da nas se u ovom milosnom vremenu vodi poput Izraela u pustinji (usp. Hoš 2,16) kako bismo konačno mogli čuti glas našeg Zaručnika i dopustili mu i oraspoložili se da odjekne sve dublje u nama. Što više budemo njegovoj riječi puštali da nas zahvati, to ćemo više moći iskusiti

besplatno milosrđe koje nam On pruža. Ne dopustimo zato da ovo milosno vrijeme milosti protekne uzalud, u umišljenoj iluziji da smo mi gospodari vremena i putova našega obraćenja njemu.

3. BOŽJA SILNA VOLJA ZA DIJALOGOM SA SVOJOM DJECOM

Činjenicu da nam Gospodin još jednom pruža milosno vrijeme za naše obraćenje nikada ne treba uzimati zdravo za gotovo. Ova nova prilika trebala bi u nama probuditi osjećaj zahvalnosti i trgnuti nas iz naše tromosti. Unatoč, kadikad tragičnoj, prisutnosti zla u našem životu kao i u životu Crkve i svijeta, ova prilika da učinimo zaokret izražava Božju nepokolebljivu volju da ne prekida dijalog spasenja s nama. U raspetome Isusu, kojega „Bog za nas grijehom učini“ (usp. 2 Kor 5,21), u toj je svojoj spremnosti išao tako daleko da je na svoga Sina svalio svu težinu naših grijeha dotle da je okrenuo „Boga protiv samoga sebe“, kao što reče papa Benedikt XVI. (enc. Deus caritas est, 12). Bog, naime, ljubi i svoje neprijatelje (usp. Mt 5,43-48). Dijalog koji Bog želi uspostaviti sa svakim čovjekom po pashalnom misteriju svoga Sina nije poput onoga koji se pripisuje drevnom žitelju Atene koji „ni na

što drugo ne trati vrijeme nego na pripovijedanje i slušanje novosti“ (Dj 17,21). Takav isprazni govor, nošen praznom i površnom znatiželjom, karakterizira svjetovnost u svim vremenima, a u našim se danima može, među inim, uvući u sredstva komunikacije kad ih se koristi na neprimjeren način.

4. BOGATSTVO KOJE TREBA DIJELITI, A NE ZADRŽATI ZA SEBE

Staviti pashalni misterij u središte vlastita života znači osjetiti samilost prema ranama raspetoga Krista prisutnima u mnogim nevinim žrtvama ratova, nasrtajâ na život, od nerođenog djeteta do starijih osoba, u mnogim nevinim žrtvama raznih oblika nasilja, ekoloških katastrofa, nepravedne raspodjele zemaljskih dobara, trgovine ljudima u svim njezinim oblicima i neobuzdane želje za profitom, što je oblik idološkog klonstva. I danas je važno apelirati na muškarce i žene dobre volje da kroz milostinju dijele vlastita dobra s onima koji su u najvećoj potrebi, kao oblik osobnog sudjelovanja u izgrađivanju boljeg svijeta. Dijeljenje s drugima u ljubavi čini čovjeka čovječnijim, dok se gomilanjem dobara izlaže opasnosti da postane izopačen i začahuri se u vlastitu sebičnost. Možemo i moramo otići i korak dalje i uzeti u obzir strukturne dimenzije našeg ekonomskog života. Zato sam u korizmi ove godine, od 26. do 28. ožujka, sazvao u Asizu sastanak mladih ekonomista, poduzetnika i donositelja promjenâ (change-makers) s ciljem da pridonese stvaranju ekonomije koja će biti više pravedna i inkluzivna. Kao što je učiteljstvo Crkve u više navrata ponovilo, politika predstavlja vrsni oblik ljubavi (usp. Pio XI., *Obraćanje članovima Talijanskog katoličkog sveučilišnog saveza [FUCI]*, 18. prosinca 1927.). Jednako vrijedi i za bavljenje ekonomijom s tim istim evanđeoskim duhom, a to je duh blaženstava. Molim Presvetu Mariju da nas zagovara da u predstojećoj korizmi prihvatimo poziv da se pomirimo s Bogom, da pogled svoga srca upremo u pashalni misterij i u srcu se opredijelimo za otvoreni i iskreni dijalog s Bogom. Na taj ćemo način moći postati ono što Krist traži od svojih učenika, a to je sol zemlje i svjetlost svijeta (usp. Mt 5,13-14).

Izvor: VATIKAN (IKA)

SUSRET NA POČETKU KORIZME

Je li te korizma ove godine iznenadila ili si se dobro spremio za njezin početak? Imaš li snage krenuti na put s Isusom promišljajući o kalvariji koju je prošao? Hoćeš li nekoga povesti sa sobom da ti pomogne kada dođu kušnje, kada se budeš pitao ima li sve to smisla, kada budeš osjetio da ti je previše svega? Što ćeš učiniti da ti ovih četrdeset dana ne prođe u beskrajnom traženju žrtve na koju nisi spreman, molitve koja te ne ispunja i posta koji te samo iscrpljuje? Hoćeš li odustati ili ćeš se stvarno truditi do kraja ma koliko puta prekršio post, ne otišao na križni put ili ne izmolio žalosno otajstvo krunice? Jesi li spreman učiti od malenih, jer oni nam govore kako je Bog uvijek pokraj nas?

FRA ZVONKO
BENKOVIĆ

NA ČISTU SRIJEDU KRENULI SAM NA POSAO S MIŠLJU KAKO ĆU NAKON POSLA OTIĆI S OBITELJI NA VEČERNJU MISU U NAŠU ŽUPNU CRKVI.

Zamislio sam kako bi to mogao biti najbolji ulazak u korizmu prisustvujući obredu pepeljanja. Uz jutarnju kavu sam sa suprugom razgovarao kako bismo nakon mise mogli obiteljski razgovarati o zajedničkim djelima milosrđa, koje ćemo dane u tjednu postiti i tko će koji dan predvoditi obiteljsku krunicu. Ovo je vrijeme kada se pokušavamo više gledati i slušati. Otako su nam se djeca počela rađati, prestali smo gledati televizor u korizmi kako bismo bili više uz njih, igrali se i zajedno molili žalosna otajstva krunice.

Za ovu korizmu nisam se uspio spremi. Mislio sam da ću imati dovoljno vremena, ali sam se prevario. Od Božića do Pepelnice vrijeme mi je prošlo, a ja se nisam uspio sretno ni okrenuti. Bilo je i puno zahtjevnih operacija, obiteljskih problema i pokušaja da sustignem sve što se od mene kao supruga i oca višeclane obitelji očekuje.

SINKO, NEMOJ IZGUBITI VJERU

To jutro bila je gužva na putu do posla. Nekako su se ulice nakrcale

automobilima da sam na svakom semaforu čekao da se dva-tri puta izmijene sva svjetla. Za promjenu, jutros mi to nije smetalo. Imao sam osjećaj da je Bog to tako posložio kako bih iskoristio čekanje na cesti da se saberem i promislio što bih sam mogao učiniti u ovoj korizmi. Otako sam se doselio u Zagreb, prije dvadeset i pet godina, korizma mi je uvijek bila neko posebno vrijeme u godini. Još kao student medicine volio sam u večernje sate otići u katedralu na misu. Njezina veličina podsjećala me na našu župnu crkvu, a dugi redovi ispred ispovjedaonica uvijek su mi bili poticaj da i sam stanem u jedan od njih i čekam na ispovjed. Sve me je to vraćalo u djetinjstvo kada sam s ćaćom, materom, braćom i sestrama redovno išao k misi. Svečana tišina i pobožan svijet me neprestano podsjećao na materine riječi prije polaska na studiji:

– Sinko, nemoj mi u Zagrebu izgubiti vjeru! Ne srami se biti vjernik i čovjek bez obzira koliko te drugi budu uvjerali da sam u krivu.

– Ne ću, ne brini, majko! – odgovorio sam joj više iz želje da je utješim nego što sam bio svjestan riječi koje sam izgovorio.

U Zagrebu mi je sve bilo strano, jer u našem selu nije bilo toliko ljudi, šarenila i ponude, ali od prvoga dana sam održao obećanje koje sam dao materi. Znala je dobro na što je mislila kad bi me na početku svake korizme pitala:

– Postiš li cijelu korizmu?

– Ne sve dane, samo utorke i petke

– bilo me je sram priznati kako sam odustao od svojih obećanja.

– Nema veza, samo ti uči, a ja ću moliti Boga da ti da snage da shvatiš što ti je uistinu bitno u životu.

– Ako ne postiš korizmu, a moliš li barem svaki dan krunicu? Sjećaš li se kako nam je Gospa u svemu pomogla za štogod smo vapili za njezin zagovor?

– Molim, ali ne baš tako često kao kod kuće.

– Daješ li barem sirotinji koju kunu?

– A što ću im dati kad ni sam nemam previše? – odgovorio sam joj gotovo ljutito. Imao sam osjećaj kao da sam na ispovijedi, ali mater nije odustajala.

– Pa dadni im jedan dio od toga što ti preostane – rekla je s nekom posebnom toplinom.

– Znaš i sama da mi ništa ne ostane na kraju mjeseca!

– Onda se vrati na post i molitvu. Ako budeš postio, Bog će ti otvoriti oči i vidjet ćeš koliko imaš, a toga nisi bio svjestan. Ako uz to budeš molio Gospa će ti dati snage da naučiš biti vjeran Isusu, kao što je bila i ona. Ništa ti u životu ne će biti teško. Svaku muku ćeš lakše podnijeti, a ni jedan teret ni sramota te ne će slomiti. – Imao sam osjećaj kao da sam upravo razgovarao s materom, iako je ona umrla prije deset godina.

U dvadesetak godina liječničke prakse imao sam na tisuće operativnih zahvata i za svaki sam se spremao kao da mi je prvi. Prije posla redovito molim Gospinu krunicu za mudrost i snagu da ne pogriješim u poslu. Poštivao sam svakoga čovjeka koji mi je došao u ordinaciju ne bih li mu pomogao. Ni sami nisu znali

Foto: Aihw/ICMM

kako sam uvijek bio na mukama hoću li im pomoći ili pogoršati njihovu kvalitetu života. Ni za jednu operaciju ne mogu reći da je bezazlena, jer svaki rez skalpelom ostavlja trag na ljudskom tijelu. Mogao bih reći da su neke samo manje, a druge više zahtjevne. Pojedine iziskuju puno više vremena u analizi same povijesti bolesti, pacijentovoga stanja te raznih promišljanja koji bi način bio najprikladniji i koliko liječnika i medicinskoga osoblja bi trebalo biti prisutno za vrijeme zahvata.

Za neke operacije nikada niste dovoljno spremni, a osobito kad su pacijenti djeca. Teško je gledati obitelj koja je dovela svoje dijete u ordinaciju da učinite sve što je u vašoj moći. Tu se pojavi nekoliko različitih vrsta emocija od empatije, preko neopisive želje da im se učini najbolje što je moguće, a da pritom previše ne trpe, do operativnih zahvata za koje u startu znate da nemaju velikih izgleda za uspjeh, ako Bog nekako ne posloži sve da na koncu bude dobro.

MOLITVA ZA ČIKU DOKTORA

U promišljanju o svemu stigao sam u krug bolnice i uputio sam se prema odjelu za kirurgiju. Pred ordinacijom me je dočekala djevojčica s njezinim roditeljima. Rekao sam sestri da ih uvede dok se spremim za prijem. Majka je bila uplašena. Oči su joj bile ispijene od suza. Otac je skrivao strah iza mnoštva pitanja koje mi je pokušao postaviti. Malena me je promatrala svojim krupnim smeđim očima. Imao sam osjećaj kao da sam jutros nešto krivo obukao. Pregledala me je od glave do pete proučavajući svaki moj pokret, dok sam njezinim roditeljima pokušavao objasniti tijek operativnoga zahvata i što ćemo kolege i ja pokušati učiniti kako bismo joj omogućili što brži oporavak. Nakon što sam završio razgovor s njima, obratio sam se malenoj.

– Bog!

– Zdravo.

– Kako si?

– Dobro sam.

– Boli li te što?

– Hoćeš li da ti kažem istinu ili da ti lažem?

– Istinu – odgovorio sam pomalo iznenađeno.

– Ne boli me ništa, samo me je malo strah.

– Jesi li imala mučninu ovih dana?

– Da.

– Koliko put na dan?
– Često. Mama je davno prestala brojati.
– Bojiš li se operacije?
– Ne – odlučno je odgovorila.
– Bravo! Kako to?
– Jednostavno.
– Možeš li mi to objasniti?
– To sam i čekala. Otako me je ponovno počelo boljeti, ja sam se počela spremati za operaciju. Dugo smo čekali da dođemo u Zagreb. Čača i mater su imali puno posla. Bilo je komplicirano, od para – kojih nikad dosta u kući, preko tri pečata na uputnici – kao da su od suhoga zlata pa ih ne daju maloj djeci, do toga da sam svakim danom bila sve slabija. Baba kaže da je to zato što malo jedem, a puno povraćam.

– Jesi li sad dobro?

– Pa, jesam. Dobro sam čim sam došla u Zagreb. Kod kuće mi nitko nije mogao pomoći, a ovdje doktori znaju svoj posao.

– Je li ti ovo prva operacija?

– A, svašta? Pa zar se ne vidi da nije?

– Što misliš hoće li danas sve biti dobro?

– Hoće!

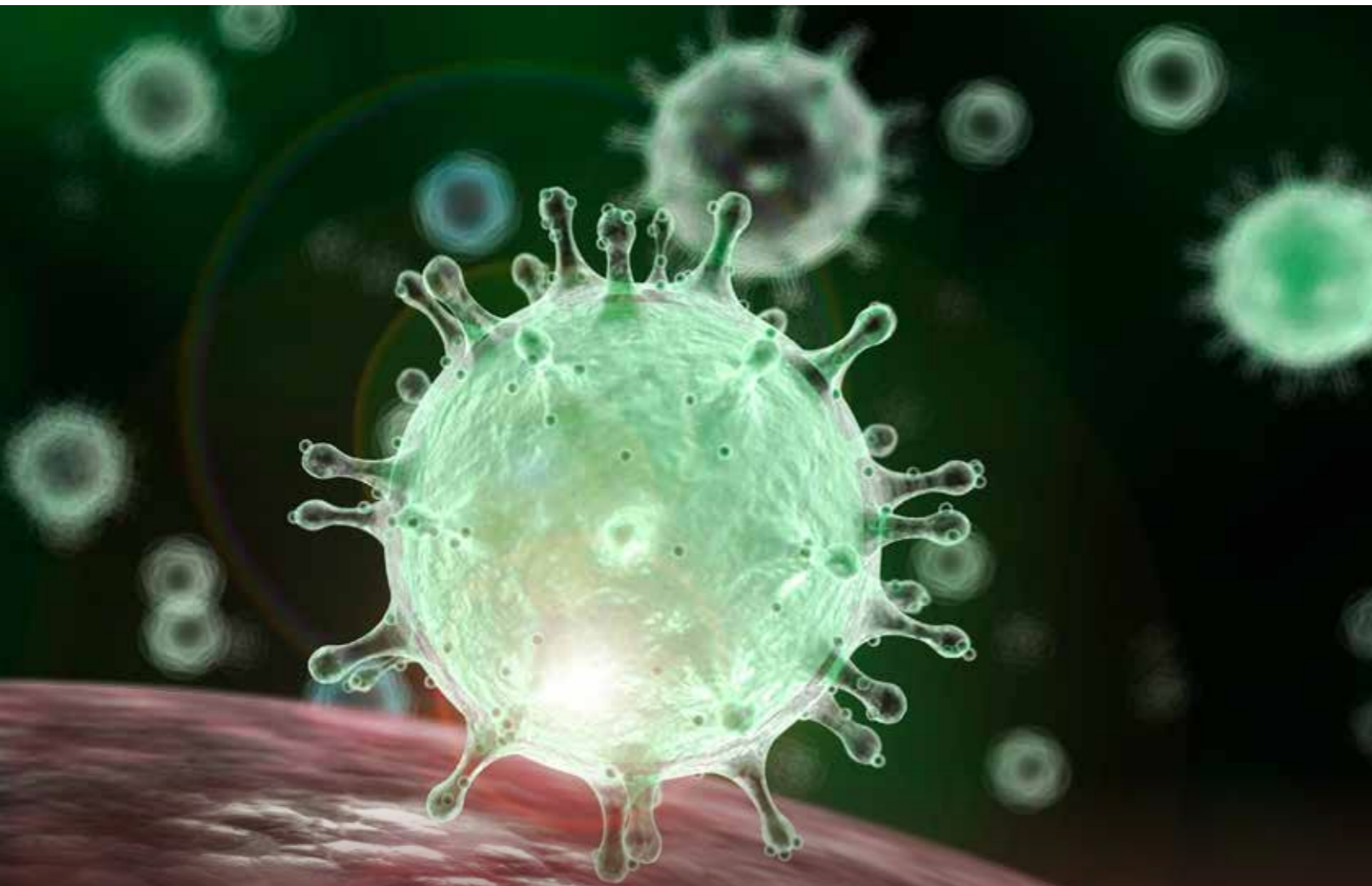
– Kako znaš?

– Jednostavno. Prije nego što sam krenula u bolnicu moja mater je naredila svima koje zna i ne zna da u ovoj korizmi na poseban način mole za mene. Moj fratar mi je rekao da se ničega ne bojim, jer Isusu i mojoj Gospi Međugorskoj je jako stalo do mene. Znaju oni koji sam ja blagoslov donijela svojoj obitelji, a Bogu je čuo što sam mu sinoć govorila prije spavanja.

– Moli li možda netko i za mene?

– Još pitaš! Sinoć mi je moj fratar rekao kako njegov Padjo, koji ima četiri i pol godine, svaku večer sa svojom materom moli Gospu, ali ne za mene, nego za čiku doktora da mu Bog da snage i da on uradi svoj posao kako treba. Da bude prvo čovjek, a onda i dobar doktor.

Iz usta malene ponovno sam čuo riječi moje matere, a sad ih je ponavlja djevojčica prepričavajući priču koju je čula od svojega fratara. Vratila me je na početak priče i onu radost koju sam imao u djetinjstvu prije početka korizme. Iako sam prije sat vremena mislio da nisam spreman za njezin početak u razgovoru s malenom sam shvatio da jesam. Odlučio sam ponovno postiti cijelu korizmu, iako nisam postio više od dvadeset godina. Shvatio sam da bez posta srce teža i zaboravi na potrebe bližnjih. Bez njih i djela milosrđa ne ću moći moliti Boga da malena, nakon današnje operacije, ponovno ugleda svjetlo dana, iako samo bio svjestan da bi to bilo pravo Gospino čudo.

KORONAVIRUS

U proteklom mjesecu veljači tema broj jedan u svim medijima bilo je širenje koronavirusa nastalog u Kini, što je prouzročilo strah u mnogim dijelovima svijeta. Kad bi netko rekao da se ne boji zaraze spomenutim virusom, mislim da ne bi govorio istinu i da to ne bi bilo normalno, ali ipak teško je razumjeti takvu paniku koja je zahvatila mase u nekoliko svjetskih država.

Umetu novinskih članaka na temu virusa pozornost mi je privuklo mišljenje nekih priznatih liječnika koji tvrde kako koronavirus doduše nije bezazlen, da je malo jači od obične gripe, da su najugroženije starije osobe i bolesni s kroničnim oboljenjima, ali da se ipak ne treba toliko bojati jer postoje načini zaštite i otpora. Najvažnije od svega što liječnici preporučuju je, osim higijene (pranja ruku i sl.),

rad na jačanju vlastitog imuniteta uzimanjem vitamina i zdrave hrane, što će pomoći da se organizam odupre virusu ukoliko ga napadne. Naravno, koliko je moguće treba izbjegavati mjesta i osobe koje su zaražene, ali unatoč činjenici postojanja i širenja virusa panici nema mjesta, jer je moguća zaštita, a to je prvenstveno preventivni rad na sebi.

U reakciji tih liječnika na novonastalu situaciju uočio sam sličnost s odgojem Kraljice Mira u njezinoj školi u Međugorju. Naime, Kraljica Mira nas poziva na put mira, ali nam nikad nije obećavala da će ispred nas otkloniti nemire, zasjede i djelovanje Zloga, sve prepreke koje se

nalaze na našim putovima ni da će nas poštediti žrtve, križa, bolesti niti raznih oblika „virusa“ (mržnje, zavisti..).

Istina, Gospa nas upozorava da se čuvamo, jer Zli postoji i jak je. „On (Sotona) jako djeluje u svijetu. Budite oprezni!“ (14. 1. 1985.) No Gospin odgoj ne ide u smjeru pošteđe od kušnji nego prema osposobljavanju pojedinca za životne borbe. „I danas vas sve želim pozvati da budete jaki

u molitvi i u momentima kad vas kušnje napadnu.“ (25. 3. 2010.) Gospa ne usmjerava našu pozornost toliko na Zloga i na borbu protiv zla nego više na jačanje našeg duha. „Pozivam vas na potpuno predanje Bogu! Molite, dječice, da vas Sotona ne ljulja kao grane na vjetru. Budite jaki u Bogu.“ (25. 5. 1988.)

Našu stvarnost kakva jest Gospa ne boji ružičastim bojama već nas otvoreno upozorava da zlo postoji, da je aktivno i jako, ali da ga se, pod uvjetom da molimo i budemo jaki iznutra, ne trebamo bojati. „Sotona je jak i želi razrušiti ne samo ljudske živote, nego i prirodu i planet na kojem živite. Zato, draga djeco, molite da bi se preko molitve zaštili Božjim blagoslovom mira.“ (25. 1. 1991.) „Draga djeco, Sotona je jak i čeka svakog od vas da vas kuša. Molite, pa vam on ne će moći nauditi niti vas omesti na putu svetosti.“ (25. 9. 1987.)

Isto tako Gospa ne uljepšava naše trenutno stanje duha ni naše ponašanje već nam otvoreno pokazuje dijagnozu: „Vi ste tako preplavljeni zemaljskim brigama i ne osjećate da je proljeće na pragu.“ (25. 2. 2020.)

Kao u slučaju koronavirusa u životu nekad ne možemo izbjeći opasnosti zaraze, poteškoće ni djelovanje Zloga, no ipak nešto možemo: Slušati i slijediti poruke Kraljice Mira koja nas uči preventivno djelovati jačanjem imuniteta svoga duha, prvenstveno vjere i povjerenja u Boga, a sredstva jačanja su euharistija, molitva i post, ispovijed, praštanje, molitva za ljubav prema svakom biću...

VEĆ 39 GODINA GOPSA NAS POZIVA DA SE IZGRAĐUJEMO IZNUTRA, DA U MOLITVI SRCEM, U SUSRETIMA S ISUSOM (U KLANJANJU I MOLITVI PRED KRIŽEM) RASTE I JAČA NAŠA VJERA, POVJERENJE U BOGA, NADA I LJUBAV, DA RADIMO NA HIGIJENI DUŠE SPOMOĆU SVAKODNEVNOG VLASTITOG OBRAĆENJA, SAKRAMENTA ISPOVIJEDI I PRAŠTANJA, DA UZIMAMO „ZDRAVU“ ISHRANU U SAKRAMENTU EUHARISTIJE (PRIMANJEM ISUSA, KRUGA ŽIVOTA, U PRIČESTI) I ČITANJEM ODNOSNO SLUŠANJEM BOŽJE RIJEČI, DA POSTOM SRIJEDOM I PETKOM OSLOBAĐAMO SRCE OD RAZNIH NUTARNJIH PRISILA I ROBOVANJA, DA MOLIMO NA BRDIMA (KRUNICU NA BRDU UKAZANJA I KRIŽNI PUT NA KRIŽEVCU).

Ključno što Gospa stalno naglašava je da trebamo raditi na jačanju vlastitog imuniteta kako bismo se mogli oduprijeti lukavosti i napadima Zloga koji uvijek i posvuda vrebaju. „Dječice, doći će kušnje i vi ne ćete biti jaki i grijeh će vladati, ali ako ste moji pobijediti ćete, jer vaše će utočište biti srce moga Sina Isusa. Zato, dječice, vratite se molitvi dok vam molitva ne postane život u danu i noći.“ (25. 7. 2019.)

Već 39 godina Gospa nas poziva da se izgrađujemo iznutra, da u molitvi srcem, u susretima s Isusom (u klanjanju i molitvi pred križem) raste i jača naša vjera, povjerenje u Boga, nada i ljubav, da radimo na higijeni duše s pomoću svakodnevnog vlastitog obraćenja, sakramenta ispovijedi i praštanja, da uzimamo „zdravu“ ishranu u sakramentu euharistije (primanjem Isusa, Kruga života, u pričesti) i čitanjem, odnosno slušanjem Božje riječi, da postom srijedom i petkom oslobađamo srce od raznih nutarnjih prisila i robovanja, da molimo na brdima (krunicu na Brdu ukazanja i križni put na Križevcu).

U brizi za nas Gospa nam najprije nudi sebe i svoju zaštitu. „Sotona je jak i zato se vi, dječice, ustrajnom molitvom privijte uz moje majčinsko srce.“ (25. 10. 1988.)

Kako bi nam pomogla da se zaštitimo od zla, daje nam konkretne načine, a najjače „oružje“ koje preporučuje je krunica. „Zato, dječice, ne bojte se! Ako molite, Sotona vam ne može ni malo nauditi, jer ste vi djeca Božja i Bog vas nadgleda. Molite! I neka vam krunica uvijek bude u rukama kao znak Sotoni da vi meni pripadate.“ (25. 2. 1988.) „Bog me je poslao među vas da vam pomognem. Ako hoćete, prihvatite krunicu! Već sama krunica može učiniti čudesa u svijetu i u vašim životima.“ (25. 1. 1991.) Molitva i post su neizostavni načini otpora i zaštite od zla. „Sad kao nikad, kad se počeo ostvarivati moj plan, Sotona je jak i želi pomesti moje planove mira i radosti, te vam dati do znanja da moj Sin nije jak u svojim odlukama. Zato vas sve pozivam, draga djeco, da molite i postite još jače.“ (25. 8. 1991.)

Križ u rukama je štit od utjecaja zla. „Budite jaki u molitvi i s križem u rukama molite da vas zlo ne upotrijebi i ne pobijedi u vama.“ (25. 3. 2015.)

Protiv zaraze koju širi zli duh možemo se zaštititi molitvom Svetom Duhu. „Sotona je jak i želi u vaša srca i misli staviti nered i nemir. Zato vi, dječice, molite da bi vas Duh Sveti vodio pravim putem radosti i mira.“ (25. 5. 2016.)

Fra Slavko Barbarić je mlade odgajao u duhu Gospina odgoja hrabreći i potičući ih na vlastito osposobljavanje. „Nemoj očekivati da uvijek sve bude dobro, jer neće biti

tako. Nemoj kukati čekajući kad će se problemi riješiti sami od sebe, nego ti obuj svoju obuču i oborožaj se istinom, ljubavlju, povjerenjem.“

Fra Slavkov stav podsjeća na priču u kojoj se govori kako se neki kralj tužio da mu kameniti putovi ranjavaju noge i stoga je naredio da čitavo njegovo kraljevstvo bude pokriveno kravljom kožom. Dvorska se luda smijala tomu: „Kako li je to luda zamisao, Vaše Veličanstvo! Čemu nepotrebno bacati novac? Izrežite dva mala komada kravlje kože i zaštitite svoje noge!“

Kao u slučaju koronavirusa u životu nekad ne možemo izbjeći opasnosti zaraze, poteškoće ni djelovanje Zloga, no ipak nešto možemo: Slušati i slijediti poruke Kraljice Mira koja nas uči preventivno djelovati jačanjem imuniteta svoga duha, prvenstveno vjere i povjerenja u Boga, a sredstva jačanja su euharistija, molitva i post, ispovijed, praštanje, molitva za ljubav prema svakom biću...

Novonastala situacija potakla me i na razmišljanje o fenomenu širenja koronavirusa. Fasciniralo me kako se taj virus lako proširi na veliki broj ljudi. No, što je sa širenjem nekih drugih „virusa“? Možda i mi širimo „viruse“ koji prelaze na druge ljude?

Sjetimo se Gospinih riječi: „Dječice, ne dopustite da vjetar mržnje i nemira vlada u vama i oko vas.“ (25. 4. 2009.) „Sada kao nikad prije Sotona želi ugušiti svojim zaraznim vjetrom mržnje i nemira čovjeka i njegovu dušu. U mnogim srcima nema radosti jer nema Boga ni molitve. Mržnja i rat rastu iz dana u dan.“ (25. 1. 2015.)

Nasuprot Zlomu koji nas želi zaraziti mržnjom i onda preko nas prenositi zarazu na druge ljude, Gospa želi da širimo i prenosimo na druge ljubav Božju i mir. „Vi ste, dječice, pozvani da budete ljubav i molitva. Đavao želi nemir i nered, a vi, dječice, budite radost uskrsloga Isusa koji je umro i uskrsnuo za svakoga od vas.“ (25. 4. 2009.) „Bog mi je dopustio da ostanem ovako dugo s vama i zato, dječice, pozivam vas da živite s ljubavlju poruke koje vam dajem i da ih prenosite u čitav svijet, tako da rijeka ljubavi poteče u narod pun mržnje i nemira. Pozivam vas, dječice, da postanete mir gdje je nemir i svjetlo gdje je tama, tako da svako srce prihvati svjetlo i put spasenja.“ (25. 2. 1995.)

Priredio: Framaš

FRA KARLO
LOVRIĆ

Ova krunica je sastavni dio relativno stare marijanske pobožnosti u Redu Marijinih slugu (servita). U XIII. stoljeću oko sedam udruženih trgovaca iz Firence utemeljuje Red slugu Marijinih koji odlučuju služiti Gospodinu po posveti Djevici Mariji. Legenda kaže da oni nemaju nikakva drugog utemeljitelja osim same Gospe kojoj su se posvetili služenjem. Slave Gospine svetkovine i tjedno Bdijenje Naše Gospe (petak), a svetu misu svake subote. Nužno služenje Mariji ostvaruje se prije svega u unutarnjem stavu: biti joj blizu u dužnom poštovanju i strahu, čisti srcem i tijelom. Krunica Sedam žalosti Blažene Djevice Marije bila je poznata i u Ruandi (Afrika) čak prije šezdesetih godina prošloga stoljeća, ali samo u krugu nekih časnih sestara. Uvela ju je Majka Tereza Kamugisha, prva generalica podrijetlom iz Ruande. Kad je prestao njezin mandat, krunica pada u zaborav. Gospa iz Kibeha, Ruanda (Afrika) u jednoj svojoj poruci vidjelici Mariji Klari Mukangango kaže kako želi da se Krunica Sedam žalosti BDM moli i raširi po cijelome svijetu. Nema dokaza da bi spomenuta vidjelica prije toga znala nešto o toj krunici. Mjesni biskup priznao je ukazanja u Kibehu autentičnima 15. kolovoza 1988. Podsjetimo se, ukazanja su počela 28. studenoga 1981. Gospa, MAJKA RIJEČI, ukazala se djevojkama u internatu u Kibehu: Alfonzini Mumurek, Mariji Klari Mukangango i Nataliji Muzamzimazimpaka. U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen. Bože, u pomoć mi priteci. Gospodine, pohiti da mi pomogneš. Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu... Bože moj, darujem ti ovu krunicu Sedam žalosti na veću Tvoju slavu i na čast Tvoje Svete Majke. Razmišljat ću i podijeliti s Njome patnju. O Marijo, molim Te za suze koje si prolila u onim trenucima, podari meni i svim grješnicima pokajanje za naše grijeha. U krunici te molimo za sve dobro

KRUNICA

SEDAM ŽALOSTI BLAŽENE DJEVICE MARIJE

Krunicu Sedam žalosti Blažene Djevice Marije želimo ponuditi svim vjernim kršćanima, posebice štovateljima Blažene Djevice Marije. Tko se ne zna radovati s onim koji se raduje, ne zna se ni žalostiti s njime dok žaluje. Kad je riječ o molitvi, naše je molitveno sudjelovanje i više od radosti i žalosti. Sentimentalno sudjelovanje postaje „neplodno, ako ne prijeđe u sudjelovanje s milošću koja poziva na obraćenje, na novi život po evanđelju, na preporod duše“ (Evo ti majke - A. Weissgerber).

Annibale Carracci: Pietà

koje si nam učinila dajući nam Otkupitelja kojega, nažalost, svaki dan iznova razapinjemo. Znamo da, ako je netko bio nezahvalan prema drugomu koji mu je dobro učinio i hoće da mu se zahvali, prvo što treba učiniti je s njim se pomiriti; zato, dok molimo krunicu mislimo na Isusovu smrt zbog svojih grijeha tražeći od njega oproštenje.

VJEROVANJE... Meni i svim grješnicima podari savršeno pokajanje (3 puta)

PRVA ŽALOST

Starac Šimun naviješta Mariji da će joj mač boli probosti dušu Njegov otac i mati vrlo su se čudili tome što se govorilo o njemu. Šimun ih blagoslovi i reče Mariji, njegovoj majci: „Ovaj je određen na propast i na uskrsnuće mnogima u Izraelu i za znak koji će biti osporavan. A i tvoju će dušu probosti mač. Tako će se otkriti misli mnogih srdaca“ (Lk 2, 33-35).

Očenaš... 7 Zdravo Marija, Slava Ocu Majko, puna milosrđa, podsjeti nas na Isusove patnje u Njegovoj Muci.

Molimo: O, Marijo, još si bila u radosti radi Isusova rođenja, a morala si doživjeti sudbinu boli koju čeka Tvoj božanski Sin. Zbog te svoje patnje isprosi nam od Oca milost istinskog obraćenja srca, da se potpuno odlučimo za svetost bez straha pred križem na kršćanskom putu i ljudskim nerazumijevanjem.

DRUGA ŽALOST

Marija i Josip bježe s Isusom u Egipat

Kad su mudraci otišli, javi se Josipu u snu anđeo Gospodnji i reče: „Ustani, uzmi dijete i njegovu majku i bježi u Egipat! Ostani ondje dok ti ne kažem, jer će Herod tražiti dijete da ga pogubi“. Tada Josip ustade, još u noći uze dijete i njegovu mater i ode u Egipat. Ondje ostade do Herodove smrti. Tako se trebalo ispuniti što je Gospodin bio rekao preko proroka: „Iz Egipta dozvah svoga sina.“ (Mt 2,13-15)

Očenaš... 7 Zdravo Marija, Slava Ocu Majko, puna milosrđa, podsjeti nas na Isusove patnje u Njegovoj Muci.

Molimo: O, Marijo, preslatka

majko, koja si znala povjerovati anđeoskom glasu i pošla na put prihvaćajući u svemu Boga, daj da i mi budemo spremni vjerovati da je samo Božja volja uvijek izvor milosti i našega spasenja. Daj da kao i Ti slušamo uvijek Božju Riječ i da je vjerno slijedimo.

TREĆA ŽALOST

Isus se zagubio

Kad su ga ugledali začudiše se. Njegova majka mu reče: „Dijete, što nam to učini? Evo, tvoj otac i ja žalosni smo te tražili“ (Lk 2,48).

Očenaš... 7 Zdravo Marija, Slava Ocu Majko, puna milosrđa, podsjeti nas na Isusove patnje u Njegovoj Muci. Molimo: O, Marijo, molimo te, pouči nas razmišljati u srcu, poslušno i u ljubavi, da živimo sve to što nam Gospodin nudi pa i onda kad ne razumijemo i strah nas spopada.

Podijeli nam milost da budemo blizu tebe, da nam možeš podariti svoju snagu i svoju vjeru. Amen.

ČETVRTA ŽALOST

Marija susreće svoga Sina pod teretom križa

Veliko mnoštvo naroda je išlo za njim, i žene koje su za njim plakale i naricale (Lk 23,27).

Očenaš 7 Zdravo Marija, Slava Ocu Majko, puna milosrđa, podsjeti nas na Isusove patnje u Njegovoj Muci.

Molimo: O, Marijo, molimo Te, nauči nas odvažno trpjeti, da kažemo da žalosti ako ova dođe i bude dio našega života i Bog je pošalje kao sredstvo spasenja i očišćenja. Učini da budemo darežljivi i poučljivi, sposobni gledati Isusu u oči i naći u ovom pogledu snagu nastaviti živjeti za njega, po njegovom planu ljubavi u svijetu i ako bi nas ovo moralo stajati kao što je i tebe stajalo.

PETA ŽALOST

Marija pod križem svoga Sina

A stajala je kod Isusova križa njegova mati i sestra njegove majke, Marija Kleofa, i Marija Magdalena. Kad vidje Isus majku i učenika koga je ljubio pokraj nje, reče svojoj majci: „Ženo, evo ti sina!“ Potom reče učeniku: „Evo ti majke!“ „I od tog je časa učenik uze u svoju kuću.“ (Iv 19,25-27) Očenaš... 7 Zdravo Marija, Slava Ocu Majko, puna milosrđa, podsjeti nas

na Isusove patnje u Njegovoj Muci. Molimo: O, Marijo, Ti koja poznaš trpljenje, učini nas osjetljivim ne samo za našu nego i tuđe žalosti. U svakoj patnji daruj nam snage nastaviti nadati se i vjerovati u Božju ljubav koja nadvladava zlo dobrim i koja pobjeđuje smrt da nas privede k slavi uskrsnuća.

ŠESTA ŽALOST

Marija prima mrtvo tijelo svoga Sina

A potom Josip iz Arimateje koji je bio Isusov učenik, ali tajni od straha pred Židovima, zamoli Pilata da uzme Isusovo tijelo. I Pilat dopusti. Dođe dakle i uze njegovo tijelo. A dođe i Nikodem, koji je prije bio došao k Isusu po noći i donese pomiješane smirne i aloja, oko sto litara. Uzeše Isusovo tijelo i umotase ga u platno s mirisima, kao što je običaj u Židova za ukop (Iv 19,38-40).

Očenaš... 7 Zdravo Marija, Slava Ocu Majko, puna milosrđa, podsjeti nas na Isusove patnje u Njegovoj Muci. Molimo: Marijo, zahvaljujemo ti za sve ono što činiš za nas i primi dar našega života. Ne želimo se od tebe odvojiti, da u svakom trenutku možemo crpiti od tvoje odvažnosti i od tvoje vjere snagu da budemo svjedoci ljubavi koju ne umire. Za onu tvoju bol koju si proživjela u šutnji, daruj nam, nebeska Majko, milost da se možemo odijeliti od stvari i zemaljskih naslada i težiti jedino k zajedništvu s Isusom, u šutnji srca.

SEDMA ŽALOST

Marija na Isusovu grobu

A na mjestu gdje je bio Isus raspet, bijaše vrt i u vrtu novi grob u koji još nitko nije bio položen. Ondje, dakle, zbog židovske pripreme, jer je bio blizu grob, položiše Isusa (Iv 19,41-42). Očenaš... 7 Zdravo Marija, Slava Ocu Majko, puna milosrđa, podsjeti nas na Isusove patnje u Njegovoj Muci. Molimo: O, Marijo, koliko bol moraš i danas iskusiti, kad je toliko puta Isusov grob u našim srcima. Dođi, Majko, i svojom nježnošću pohodi naše srce u kojem, zbog grijeha, često puta pokopavamo Božju ljubav. I kad imamo dojam da imamo smrt u srcu, daruj nam milost da spremno okrenemo svoj pogled Milosrdnom Isusu i u Njemu prepoznamo Uskrsnuće i Život. Amen.

Župa Međugorje pomaže misijama u Kongu

Akcija Djelo milosrđa za misije u Kongu u kojem su više od 40 godina djelovali hercegovački misionari se nastavlja. Do sada je prikupljeno 35 124 KM. U misijama Mulebi i Kamini grade se ambulanta i rođilište, a u selima Mato i Kasolo područne crkve, potrebna je pomoć centru za djecu s posebnim potrebama te za neishranjenu djecu. Iz međugorskog župnog ureda pozivaju da se odazovemo ovom djelu milosrđa i pomognemo potrebitima! „Svoje priloge možete donijeti u župni ured u Međugorje, a fra Ante će ih dalje prosljediti za Kongo“, stoji u pozivu.

Korizma u Međugorju

U srijedu, 26. veljače bila je Čista srijeda – Pepelnica, što je početak korizmenog vremena. Tog dana bio je post i nemrs. Na svetim misama ujutro i navečer bio je obred pepeljavanja – vidljivi znak našeg prihvaćanja posta i pokore. Budući da je dan prije, u utorak, bio 25. u mjesecu, bilo je redovito mjesečno cjelonoćno klanjanje kojim se u Međugorju ove godine ušlo u korizmu, četrdesetodnevnu pripremu za Uskrs koji ove godine slavimo 12. travnja. U vremenu korizme nema vjenčanja, a posebnost je korizmenoga vremena razmatranje Kristove muke, poglavito u pobožnosti Križnoga puta. Raspored pobožnosti Križnoga puta u međugorskoj župi tijekom korizmenog vremena je petkom na Križevcu u 14 sati, a u župnoj crkvi sv. Jakova nakon večernje sv. mise u 18 sati te u područnim crkvama (Šurmanci, Vionica, Miletina) petkom u 16 sati.

Statistike za veljaču 2020.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 33 000
Broj svećenika koncelebriranih: 1 002 (34 dnevno)

Sedam zajednica u Međugorju dobilo dekret Svete Stolice

U utorak 24. veljače 2020. u kapelici klanjanja župne crkve sv. Jakova u Međugorju, Apostolski vizitator za župu Međugorje mons. Henryk Hoser, Apostolski nuncij za BiH mons. Luigi Pezzuto te župnik fra Marinko Šakota svečano su uručili predstavnicima sedam zajednica koje djeluju u Međugorju Papinski dekret koji im dozvoljava da u kapelicama svojih zajednica časte Presveti oltarski sakrament kao i dozvolu da slave svetu misu. To su slijedeće zajednice i udruge:

1. Zajednica „Cenacolo“ – talijanska zajednica koju je osnovala s. Elvira Petrozzi i u kojoj se provodi rehabilitacija za mlade s problemima ovisnosti. Sjedište je u Saluzzo (IT).

2. Zajednica „Nuovi Orizzonti“ – međunarodna zajednica koju je osnovala Chiara Amirante s ciljem pomaganja socijalno ugroženim osobama, a posebno mladima s ulice. Sjedište je u Frosinone (IT)

3. Zajednica „Beatitudini“ – francuska katolička zajednica koja okuplja redovnice, redovnike, svećenike i laike koji žele kroz molitvu i misije slijediti Isusov put Blaženstava. Sjedište je u Blagnac, Toulousea (FR).

4. Marijanska zajednica „Oasi della Pace“ – međunarodna kontemplativna redovnička mješovita zajednica koju je osnovao P. Gianni Sgreva. Sjedište je u Rimu (IT)

5. Zajednica „Maria, Königin des Friedens“ – Marija, Kraljica Mira – je redovnička zajednica nastala iz Gospinog poziva u Međugorju. Utemeljena je u biskupiji Beča (Austrija) pod pokroviteljstvom kardinala dr. C. Schönborna.

6. Zajednica „Casa di Maria“ – talijanska redovnička zajednica koju čine posvećene obitelji, redovnici, redovnice i svećenici, koju je osnovao mons. Giacomo Martinelli. Sjedište je u Rimu (IT).

7. Udruga: „Svetlo Mariino“ je molitvena zajednica koja okuplja posvećene laike koji žele svjedočiti Isusovo svjetlo po Gospinom primjeru. Osnivač je Terezia Gaziova, a glavna kuća je u Međugorju.

Svaka zajednica dobila je pisani dekret, a zatim će svaka zajednica ponaosob dogovoriti sa mons. Hoserom ili župnikom poseban dan kada će im se na svečanoj svetoj misi u njihovoj kapeli posvetiti i postaviti Presveti oltarski sakrament.

Nadbiskup Henryk Hoser primio priznanje 'Biskup Andrzejewski'

„To je čast, radost i posebno odlikovanje za mene“, rekao je nadbiskup u miru Varšavsko-praški i apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje mons. Henryk Hoser, primivši nagradu 'Biskup Roman Andrzejewski' kojom je nagrađen od poljske zaklade 'Selo solidarnosti' za promicanje poljskog sela. Svečana dodjela nagrade održala se 20. veljače u Tajništvu Poljske biskupske konferencije u Varšavi. „Moram priznati da sam bio iznenađen. Nisam profesionalni poljoprivrednik ili vrtlar. Po profesiji sam liječnik, svećenik po pozivu. Međutim, kad razmislim, primjećujem neke značajke koje promiču odluku stručnog suda“, rekao je nadbiskup Hoser. „Vidio sam naporan fizički rad na zemlji. Stalni rad u teškim uvjetima“, rekao je nadbiskup Hoser, prisjećajući se svog osobnog odnosa s poljoprivredom u svojoj obitelji. Spomenuo je i da je, dok je već bio student medicine, tijekom

ljetnih praznika radio kao poljoprivrednik u inozemstvu. Kako je rekao, roditelji su mu bili inženjeri poljoprivrede, a njegova sestra je diplomirala na Varšavskom sveučilištu za znanost o životu, zbog čega se u obitelji i dalje razgovaralo o poljoprivredi. Nadbiskup Hoser podsjetio je da su poljoprivrednici nositelji poljskog identiteta, o čemu je više puta govorio tijekom svojih sastanaka s njima. „Moderna poljoprivredna gospodarstva imaju na što upućivati i mogu obiteljska poljoprivredna gospodarstva rasti i procvjetati. Važna je želja da se seoska mladež vrati u svoju domovinu i bavi poljoprivredom te proizvodi zdravu hranu za zdravlje i razvoj cijelog društva, poručio je nadbiskup Hoser, kojemu je nagradu predao kardinal Kazimierz Nycz. „Suština ove nagrade prožima sve dimenzije današnjih aktivnosti. On je sjajan, višedimenzionalan čovjek koji u svakom području koje mu je povjerenom može iskoristiti sva iskustva svog života“, rekao je kardinal Nycz, podsjetivši kako je nadbiskup Hoser za dobro sveopće Crkve radio kao liječnik i misionar, zatim u Vatikanu pa u Poljskoj i sada u Međugorju. Vlč. prof. Jerzy Pałucki s Katoličkog sveučilišta u Lublinu naglasio je kako nas „ova nagrada podsjeća da je briga za stvoreni svijet odgovornost svakog od nas“. Na svečanosti dodjele nagrade u Tajništvu Poljske biskupske konferencije predstavljena je i povijest obitelji Hoser koja se s poljo-

privredom povezala od 1884. godine, a kojoj su komunisti oduzeli njihovu obiteljsku poljoprivrednu tvrtku koja je bila jedna od najvećih u Poljskoj. Domaćin svečanosti bio je Sławomir Siwek, predsjednik Zaklade 'Selo solidarnosti', a goste je pozdravio biskup Artur Miziński, generalni tajnik Poljske biskupske konferencije. Nazočni su bili i nadbiskup Salvatore Pennacchio, apostolski nuncij u Poljskoj, mons. Romuald Kamiński, biskup varšavsko-praški, kao i dva palotinska biskupa nadbiskup Tadeusz Wojda iz Białystoka i biskup Adrian Galbas iz Ełka. Na svečanosti dodjele ove nagrade bili su i predstavnici poljskih vlasti i poljoprivrednih institucija. Nagrada 'Biskup Roman Andrzejewski' osnovan je 2004. godine od Fondacije 'Selo solidarnosti', a dodjeljuje se osobama i institucijama koje se posebno ističu u kulturnom i gospodarskom razvoju poljoprivrede, sela i malih gradova u Poljskoj.

75. obljetnica stradanja franjevac na Širokom Brijegu

U povodu 75. obljetnice jugokomunističkog ubojstva 66 hercegovačkih franjevac, u samostanskoj crkvi na Širokom Brijegu 1. – 7. veljače održali su se „X. dani pobijenih hercegovačkih franjevac“.

Na dan obljetnice ubojstva franjevac na Širokom Brijegu, molitveni program započeo je u 16h molitvom kraj ratnog skloništa gdje su članovi Frame Široki Brijeg zapalili 12 svijeća u znak sjećanja na 12 fratara koji su ubijeni i spaljeni u ovom skloništu. Nakon molitve procesija se uputila prema grobu u samostanskoj crkvi gdje je molitvu predvodio provincijal, a Trećari čitali imena pobijenih franjevac.

Svečanu sv. misu zadržao je dr. fra Miljenko Šteko, provincijal hercegovačkih franjevac, uz sumisništvo generalnog vikara hercegovačkih biskupija don Željka Majića, vicepostulatora fra Miljenka Stojića i 70-ak drugih hercegovačkih franjevac. Pjevanje na sv. misi predvodio je veliki župni zbor pod ravnanjem s. Mire Majić. Misno čitanje pročitao je fra Rade Dragičević, posljednji živući hercegovački franjevac koji je pohađao glasovitu Franjevačku klasičnu gimnaziju na Širokom Brijegu.

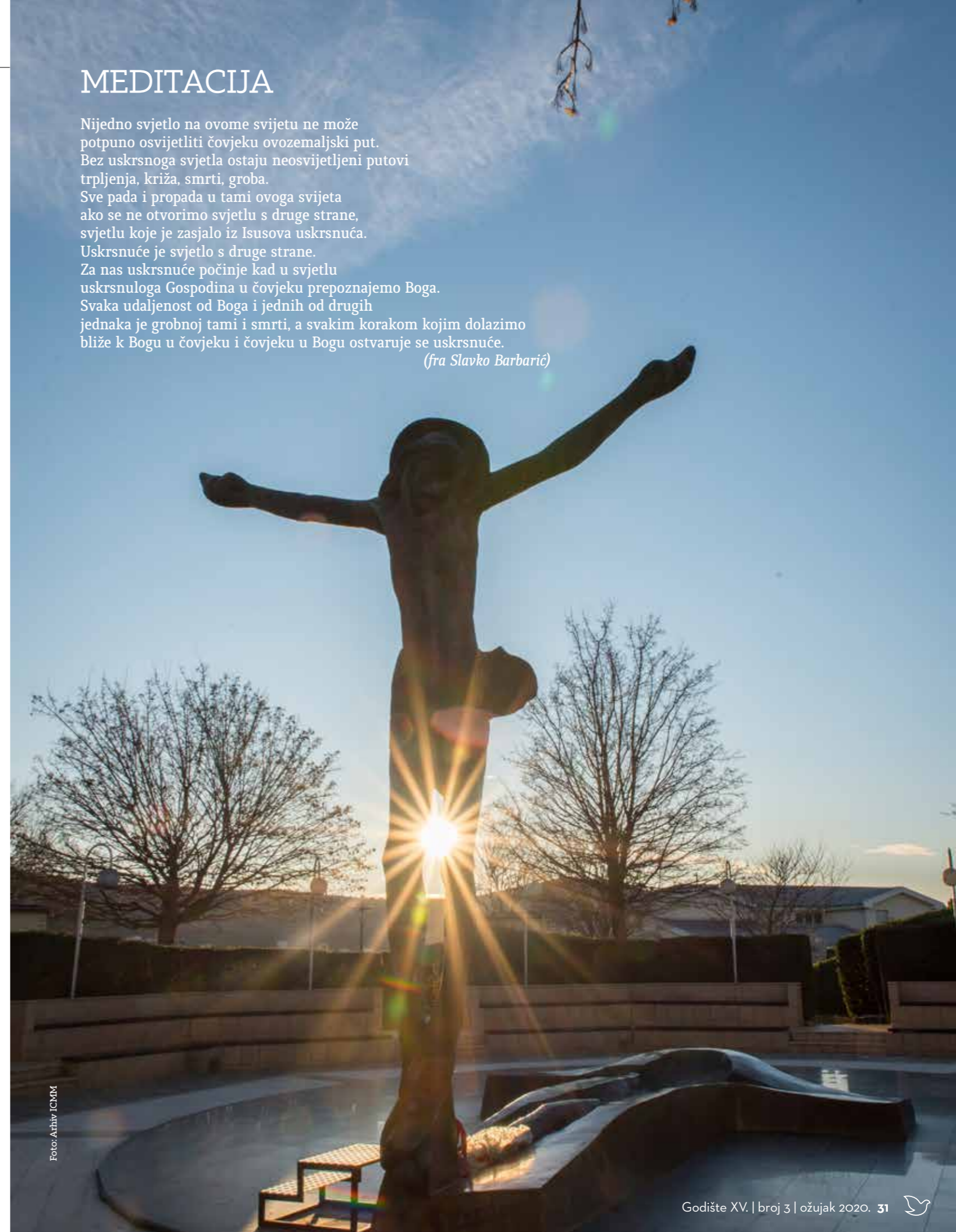
MEDITACIJA

Nijedno svjetlo na ovome svijetu ne može potpuno osvijetliti čovjeku ovozemaljski put. Bez uskrsnoga svjetla ostaju neosvijetljeni putovi trpljenja, križa, smrti, groba.

Sve pada i propada u tami ovoga svijeta ako se ne otvorimo svjetlu s druge strane, svjetlu koje je zasjalo iz Isusova uskrsnuća. Uskrsnuće je svjetlo s druge strane.

Za nas uskrsnuće počinje kad u svjetlu uskrsnuloga Gospodina u čovjeku prepoznajemo Boga. Svaka udaljenost od Boga i jednih od drugih jednaka je grobnoj tami i smrti, a svakim korakom kojim dolazimo bliže k Bogu u čovjeku i čovjeku u Bogu ostvaruje se uskrsnuće.

(fra Slavko Barbarić)

MEĐUGORJE U JUŽNOJ KOREJI

MEĐUGORJE JE U SRCU KOREANACA

Mi koji živimo u župi Međugorje ili u njezinoj blizini ponekad nismo svjesni njezine vrijednosti. Potrebno je otići u svijet, vidjeti odakle ljudi dolaze u Međugorje i iskusiti što ono predstavlja tim ljudima. Posebno se to odnosi na daleku Južnu Koreju u koju sam bio pozvan kao predavač.

FRA MARINKO ŠAKOTA

Na put sam, zajedno s Rolandom Patzleinerom, Damiirom Bunožom i Jelom Odak, krenuo u srijedu, 5. veljače, u 15:30. Iz Sarajeva smo avionom Turkish Airlinesa poletjeli za Istanbul tek u 21:30, jer je avion kasnio 70 min. Kad smo ušli u novosagrađenu i lijepo uređenu zračnu luku u Istanbulu, rečeno nam je da imamo samo 15 minuta do polaska zrakoplova za Seul, a trebali smo proći kontrolu i duge hodnike zračne luke. Pri kontroli Jelu su zaustavili zbog neke sitnice pa smo, prethodno se dogovorivši, Damir i ja odlučili trčati kako bismo stigli do zrakoplova i obavijestili odgovorne da imamo još dvoje prijatelja i da ih pričekaju. Kad smo stigli na određeno „kao bez duše“ i obavijestili zaposlenike o još dvoje naših prijatelja koji su na putu prema nama, rečeno nam je da nas dvojica hitno moramo u zrakoplov jer nema više vremena za čekanje. Mislili smo da će pričekati na Jelu i Rolanda, no nisu. Njih dvoje su morali prenoćiti u Istanbulu da bi onda sutradan poletjeli za Seul.

Sljedeći dan, u četvrtak 6. veljače, u zračnoj luci u Seulu dočekale su nas Marta Kiok Nam, prevoditeljica, i Sabina, iz organizacije našeg pohoda Koreji. Već smo tu osjetili da vlada strah od korona virusa, jer su svi nosili maske koje su i nama dali. Odmah su nam rekli da su državne vlasti zabranile javne skupove i da su to učinili i neke biskupije. Odveli su nas u hotel gdje smo prenoćili.

U petak, 7. veljače, krenuli smo vlakom prema južnom dijelu Koreje, u biskupiju Daegu. U 15 sati susreli smo se s nadbiskupom te biskupije Tadeus Cho Hwan-Kil koji nije otkazao molitveni susret zbog korona virusa. Susret s nadbiskupom bio je srdačan i iskren. Nakon susreta razgledali smo mjesto važno za početke korejske Crkve.

Na koncu što reći nego veliko hvala Bogu i Gospi na iznimnom iskustvu korejske Crkve i tisuća vjernika nadahnutih međugorskom duhovnošću! Koreanci su jako povezani s Međugorjem. Međugorje je u srcu Koreanaca.

S kardinalom Andrea Soo-Jung Yeom

Valja se prisjetiti da su upravo Koreanci ti koji su darovali Gospin kip na Podbrdu nakanivši ga za mir na Korejskom poluotoku. Važan datum za njih je 25. lipnja kada je počeo Korejski rat i kada je Godišnjica Gospinih ukazanja, zbog čega tijekom čitave godine svakog 25. u mjesecu mnogi Koreanci dolaze na hodočašće u Međugorje i mole za mir.

Potom su nas organizatori odvezli u planinski predio, gdje smo smješteni u duhovni centar Santa Maria si Solsub koji je tek nedavno nastao. Tu su nam se pridružili Jela i Roland. Spomenuto mjesto naši domaćini uspoređuju s Međugorjem zbog čega ga zovu Majčino selo, a budući da je put do tog mjesta jako strm s ostrim okukama zovu ga Šurmanci. Svećenik don. John Park Sang-Ho koji vodi taj duhovni centar primio je u ostavštinu zemljište, a inženjer John Seo Hong-woo, muž Susanne Choon-Hi, je sve projektirao. Tu smo spavali na tvrdim i toplim kamenim krevetima. Kažu da je to njihova tradicija i da je to dobro za zdravlje. No, mi smo se na to teško navikavali.

U subotu, 8. veljače, imali smo molitveni susret u biskupijskoj dvorani u Daegu koju nam je za tu prigodu darovao nadbiskup Tadeus koji je došao na početak susreta i pozdravio sve nazočne. Radost je bila neopisiva!

U nedjelju, 9. veljače, kombijem smo otišli u Seul, posjetili katedralu, gdje su pokopani Korejski mučenici,

veliki biskupijski kompleks u centru Seula i susreli se s kardinalom Andrea Soo-Jung Yeom koji nas je vrlo srdačno primio i s nama ostao puna dva sata. Pričao nam je o povijesti Koreje i Crkve u toj zemlji i s velikim zanimanjem slušao o Međugorju. Prenio sam mu pozdrave i poziv od nadbiskupa Henryka Hosera da dođe na Mladifest. Prenoćili smo u karmelitskom samostanu.

U ponedjeljak, 10. veljače, kombijem smo iz Seula otišli na molitveni susret u biskupiji Incheon koji je u samoj blizini Seula. Bilo je predivno, puna crkva vjernika. Na susretu je bio i jedan svećenik iz jedne biskupije koja je bila otkazala susrete zbog korona virusa. Dirnut iskustvom molitve i pjesme, rekao je da želi susret u svojoj župi. Nestao je strah pred iskustvom vjere i molitve!

U utorak, 11. veljače, slavili smo svetu misu u karmelitskoj crkvi u 6:30, a potom smo krenuli natrag u Daegu.

U srijedu, 12. veljače, padala je kiša, što je bila iznimka, jer je svih dana

Snadbiskupom biskupije Daegu Tadeus Cho Hwan-Kilom

našeg boravka u Koreji bilo sunčano. Sat i po vozili smo se do biskupije Andong i istoimenog grada, gdje smo u 10 sati slavili svetu misu i imali klanjanje. Misu je predvodio biskupov tajnik mons. John Hyuk-ju Gwon. Župnik koji je bio u crkvi, kad je ovo doživio, dopustio je kapelanu da ide u Međugorje na ovogodišnji Mladifest. Na tom kao i na svim drugim mjestima gdje smo imali molitvene susrete bila je velika radost. Uvijek smo pri završetku molitvenog programa pjevali međugorske pjesme odnosno pjesme s Mladifesta. Nakon programa u crkvi organizatori su nam pokazali selo pod Unescovom zaštitom.

U četvrtak, 13. veljače, ostali smo u Santa Maria si Solsub, odnosno u Majčinu selu, kako ga organizatori od milja zovu, i imali duhovnu obnovu za članove molitvenih skupina inspiriranih međugorskom duhovnošću.

Poslijepodne smo išli u obilazak mjesta važnih u korejskoj povijesti: hramove i grobnice kraljeva.

U petak, 14. veljače, krenuli smo iz Majčina sela prema Seulu gdje smo poslijepodne imali molitveni susret od 15 do 21 sat u biskupiji Incheon pored Seula. Bili smo oduševljeni kako su nas domaćini srdačno dočekali. Tu smo osjetili njihovu ljubav prema nama koja zapravo dolazi od njihove ljubavi prema Međugorju. Ponovno smo prenoćili u karmelitskom samostanu.

U subotu, 15. veljače, iz samostana smo krenuli prema Seulu, obišli neka zanimljiva mjesta u toj metropoli koja broji 10 milijuna stanovnika i uputili se prema zračnoj luci. Tu smo se oprostili od naših domaćina,

zahvalili im na srdačnom prijemu svih proteklih dana i na izvršnoj organizaciji. Iako nismo mogli komunicirati na korejskom jeziku – osim nekoliko riječi – ipak se između nas i domaćina rodilo prekrasno prijateljstvo i radost.

U nedjelju, 16. veljače, zrakoplovom smo se do Istanbula vozili 11 sati, a nakon toga do Sarajeva nešto više od sat vremena.

Na koncu što reći nego veliko hvala Bogu i Gospi na iznimnom iskustvu korejske Crkve i tisuća vjernika nadahnutih međugorskom duhovnošću! Koreanci su jako povezani s Međugorjem. Međugorje je u srcu Koreanaca. Valja se prisjetiti da su upravo oni ti koji su darovali Gospin kip na Podbrdu nakanivši ga za mir na Korejskom poluotoku. Važan datum za njih je 25. lipnja kada je počeo Korejski rat i kada je Godišnjica Gospinih ukazanja, zbog čega tijekom čitave godine svakog 25. u mjesecu mnogi Koreanci dolaze na hodočašće u Međugorje i mole za mir.

Jako smo zahvalni organizatorima našeg boravka u Koreji kao i prevoditeljici Marti Nam koja je, zajedno s drugim dragim osobama iz organizacije, činila sve da naš boravak u Koreji bude nezaboravan!

Posjet Koreji otvorio nam je oči za važnost Međugorja! Shvatili smo koliko je važno vidjeti odakle sve ljudi dolaze u Međugorje i koliko je žrtve potrebno da bi se iz Koreje došlo do Međugorja! Koliko ljubavi! Koliko odricanja, novca... No, stekli smo dojam da tim dragim ljudima ništa nije teško, da ne kukaju niti se tuže na neke prepreke. Saznali smo da za vrijeme boravka u Međugorju skoro svako jutro idu na Križevac u 4 sata ujutro, i to mnogi od njih bosu. Kad je kiša, to za njih nije prepreka niti ikad pomisle da zbog toga odustanu.

Mnogo se dobroga može naučiti od dragih ljudi iz daleke, ali Međugorju bliske, Koreje!

Južna Koreja – zemlja u kojoj se glas katolika sluša s pažnjom i poštovanjem

Južna Koreja danas ima gotovo 50 milijuna stanovnika i jedna je od najnaprednijih zemalja svijeta. U toj visoko civiliziranoj zemlji na djelu je suprotan proces nego na Zapadu – intenzivna kristijanizacija i prihvaćanje Kristova nauka od velikog broja Koreanaca.

Kršćanstvo je u Koreju stiglo kasno, prvi kršteni katolik bio je jedan korejski diplomat tek 1794. g., a 19. i osobito 20. stoljeće pokazuje nevjerovatno širenje Kristova nauka među Korejcima.

Našoj javnosti prilično je nepoznat podatak da je relativno većinska vjeroispovijest u Južnoj Koreji kršćanstvo. Gotovo 30% stanovnika deklarira se kao kršćani, a veliki dio od onih 47% koji se ne izjašnjavaju vjerski su Korejanci skloni Kristovu nauku.

Prema statistikama iz 2017. u Južnoj Koreji je danas oko 11% katolika, imaju oko 5 000 svećenika... katolička vjera polako raste i dobro je prihvaćena u društvu, kao jedna lijepa prisutnost. I današnji predsjednik je katolik, tako da su poštovani... zanimljivo je, nasuprot našem sekularnom društvu u kojem se možda katolički glas smatra nepoželjnim, da se tamo katolički glas poštuje i sluša s pažnjom i poštovanjem.

Radi bolje slike o nevjerovatnom rastu kršćanstva u Koreji treba istaći da je na popisu stanovništva iz 1962. svega 5% stanovnika se smatralo kršćanima! Budizam se većinski zadržao još samo u priobalnom dijelu Koreje. Također postoji i manja zajednica pravoslavnih kršćana nastala djelovanjem ruskih misionara.

U samom Seoulu živi već gotovo 40% kršćana.

TKO SU KOREJCI KOJI SU BILI SPREMNI UMRIJETI ZA KRŠĆANSKU VJERU?

Prvi korejski katolici nisu imali svećenika i umnogome su sličili na apostolsku Crkvu. Sami laici su se organizirali u stanovitu pseudohijerarhiju, te su prvih go-

dina sami obavljali neke svećeničke dužnosti. Istom 1831. godine osnovao je papa Grgur XVI. Korejski apostolski vikarijat i povjerio ga Pariškim misionarima. Ubrzo su uslijedili teški progoni katolika u Koreji. Prvi progon je bio od 1801. do 1813. godine, drugi 1827., treći od 1838. do 1846. i četvrti od 1866. do 1869. godine. Ti progoni nisu mogli spriječiti napredak mlade Crkve, te je broj katolika stalno rastao. Progona su prestali kad je 1882. godine Koreja sklopila ugovor sa Sjedinjenim Američkim Državama.

Iz tog doba poznato je najmanje 8 000 mučenika nevino stradalih i ubijenih radi vjere u Krista. Progon katolika se nastavio osobito u vrijeme japanske okupacije Koreje u vremenu od 1910. do 1945. godine.

6. svibnja, 1984. godine papa sv. Ivan Pavao II. proglasio je 103 korejska mučenika svecima Katoličke Crkve. Radilo se o mučenicima koji su stradali prilikom progona katolika u Koreji tijekom dužeg vremenskog razdoblja, počevši od otprilike 1839. godine.

Kad je 1953. godine voljom velikih sila Koreja podijeljena na Sjevernu (komunističku) i Južnu Koreju, katolici u sjevernoj Koreji od tada žive pod izuzetno teškim pritiskom podnoseći progone i mučeništvo sve godine komunističke strahovlade.

Najpoznatiji korejski mučenik i svetac je sveti Andrija Kim Taegon. Taj korejski plemić čiji su roditelji iz visokog plemstva bili gorljivi kršćanski obraćenici, prvi je pogubljeni katolički svećenik u Koreji. Sa tisućama drugih stradalih u progonima u 19. st., od strane kineskih konfucionista, smaknut je odrubljenjem glave u Seoulu u 25. godini života.

U zatvoru, dok je čekao smaknuće, mladi je korejski svećenik zapisao i ove potresne riječi: „Jednom rođen, nitko ne može pobjeći smrti. Ono što ja želim je umrijeti za Boga. Svejedno pitate li me danas ili sutra, moj će odgovor biti isti.“

Posjet Koreji otvorio nam je oči za važnost Međugorja! Shvatili smo koliko je važno vidjeti odakle sve ljudi dolaze u Međugorje i koliko je žrtve potrebno da bi se iz Koreje došlo do Međugorja! Koliko ljubavi! Koliko odricanja, novca... No, stekli smo dojam da tim dragim ljudima ništa nije teško, da ne kukaju niti se tuže na neke prepreke. Saznali smo da za vrijeme boravka u Međugorju skoro svako jutro idu na Križevac u 4 sata ujutro, i to mnogi od njih bosu. Kad je kiša, to za njih nije prepreka niti ikad pomisle da zbog toga odustanu.

Biskupija Innsbruck ima danas 385 000 katolika, što čini skoro 80% stanovništva. Postoji 291 župa u kojoj djeluje 230 župnika u 16 dekanata. Prostire se na 10 000 kvadratnih kilometara. U biskupiji djeluju 53 trajna đakona. U laičkom staležu dobrovoljno u župama i drugim službama na području biskupije djeluje 25 tisuća vjernika. Donosimo razgovor s mons. Hermannom Glettlerom naslovnim biskupom biskupije Innsbruck. Za biskupa je zaređen 2. prosinca, 2017. Od 1999. 14 punih godina bio je župnik župe St. Andrä u Grazu u gradskom dijelu Gries, u biskupiji Graz - Seckau. Žalagao se je za siromašne i za ljude na rubu društva, te za novu evangelizaciju. Biskupsko geslo mu je „Euntes Curate et praedicate“, „Idite, ozdravljajte (liječite) i propovijedajte!“

MARIA ELFRIEDE LANG-PERTL

Dragi biskupe Hermann, Vaše geslo na biskupskom grbu glasi: „Idite, liječite i navješćujte!“

Možete li nam поближе protumačiti svoje biskupsko geslo?

Rado. Isusov je to nalog koji je dao učenicima, a time i nama svima.

Htio bih reći, to je „mobilizacija“ koju u nama proizvodi Duh Sveti. Ne smijemo se udobno uljuljati u svome komforu. Moramo krenuti, biti u pokretu, zaputiti se svojim bližnjima. To je bio i Isusov život, njegova misija – naime, tražiti ljude, ići u potragu za ljudima. On je bio stalno na putu, u pokretu, u pograničnom području, u polupoganskom području te naseljima na sjeveru Galileje. On je bio stalno na putu do čovjeka, do ljudi. To nam danas treba, i to liječi.

Isusov nalog zapravo glasi: „Idite, liječite, oslobađajte i navješćujte!“ Čini se, u Vas nedostaje riječ „oslobađajte“?

Da, donekle je skraćeno. Isusa se s pravom naziva ne samo Spasiteljem nego i Osloboditeljem. Ljudi koji dolaze u doticaj s njime postaju slobodni, duševno, duhovno, a nerijetko i tjelesno oslobođeni. Iskustvo sam to više puta. Svojom povezanošću s Isusom možemo i mi donositi u svoje životno okruženje Isusovu iscjeliteljsku snagu. Isto tako možemo s ljudima dijeliti ono što ispunja naše srce. To je naviještanje. I ono oslobađa.

Kako se to može shvatiti, o. Biskupe?

Najprije imamo oslobađanje od upućenosti na same sebe. Zapućivanje bližnjemu oslobađanje je od samih sebe, od vrtnje oko vlastitih potreba. „Liječenje“ je ujedno i „oslobađanje“, i to od svih mogućih duhova koji danas čovjeka opsjedaju

i opterećuju. Svima nam je danas prijeko potrebno oslobađanje – ponajprije od svega onoga što nas nepotrebno zastrašuje, opterećuje, tišti. Poruka koju nam je Isus povjerio u svim je životnim situacijama i protežnicama poruka koja liječi i oslobađa.

Možda je ta „Radosna vijest“ bila već Vaš osobni životni program, pa ste je stoga i uzeli kao svoje geslo u grbovniku?

Da, veoma mi je rano sraslo srcu ne zadržati blago vjere samo za sebe. Već sam kao učenik sa svojim školskim kolegama i prijateljima mnogo o tome diskutirao. U Grazu sam se priključio jednom karizmatičkom pokretu te redovitim bogoslužjima za mlade. U školi nisam bio baš najugodniji učenik. Nekim smo profesorima išli na živce. Proživljavali su s nama stresne situacije. Ali, kad je bila riječ o pitanjima vjere ili Crkve, tada bih bio veoma revnosni i žarki branitelj „Isusove stvari“. Nakon mature s trojicom sam prijatelja putovao u Burgundiju. Pohodili smo uz Dijon, Cluny i Taizé također i Paray le Monial. Preklopilo se to s prigodom da smo mogli sudjelovati i na međunarodnom forumu mladih *Zajednice Emmanuel*. Time se samo još više osnažila moja žudnja za životom u zajednici s misionarskim usmjerenjem. Evangelizacija je prva i najznačajnija karizma *Zajednice Emmanuel*. Pa i kao svećenik u posve običnom župnom pastoralu bilo mi je krajnje značajno izlaziti na „trgove ovoga našega doba“. U posljednjoj godini, prije imenovanja biskupom Innsbrucka, bio sam biskupijski vikar za Caritas i evangelizaciju u biskupiji Graz-Seckau.

Je li Vaša otvorenost za religijske vrijednosti i Vaša sposobnost komunikacije baština koju imate od svojih roditelja ili se to razvilo poslije u Vama?

Mnogo toga darovano mi je od mojih roditelja, poglavito od moga oca. U našoj je obitelji veliku ulogu igrao i Cursillo. I u tome pokretu vrlo visoko kotira apostolat na suvremen način. Moj otac ima posve naravni talent oslovljavati ljude glede bitnoga u njihovu životu i glede vjere. Bio je po profesiji vlakovođa, a usputno zanimanje bijaše i zemljoradnja. Uvijek je iznova uzimao u svoju kabinu vlakovođe poznate i nepoznate ljude. Bijaše to moguće u štajerskim krajevnim željeznicama. Svejedno, je li riječ o učenicima, sveučilišnim profesorima ili običnim radnicima – sa svima je stupao u razgovor. Nerijetko su to bili u posve opuštenu atmosferi veoma duboki razgovori o vjeri.

Mislim da i Vi imate taj naravni dar, ophoditi s ljudima, upravo kao biskup, jer se čini da Vam stvarno „leži“ to obraćanje drugima, vjernicima.

Moguće, ali dobro poznajem i vlastitu nesigurnost te mnoge nutarnje zapreke. Htio bih rado sve osokoliti da razvijamo više zanimanja jedni za druge. Zbiljski susreti su sasvim veliki darovi. Često su me krajnje pozitivno znali iznenaditi ljudi koji muku muče s vjerom ili ne žele imati ništa s Crkvom. Uvijek možemo učiti jedni od drugih! I kad se dogodi jedan istinski susret, onda se posve naravno „umiješa“ i Bog. Rado bih relativizirao strah koji možda leži u kostima mnogih vjernika od takvih razgovora. Nužno je napustiti vlastito misaono „kućište“ te se izložiti i izići s vlastitim uvjerenjem. Evangelizacija nije propaganda, nego je to uvijek poziv na osobni susret – u konačnici

Razgovor s biskupom Hermannom Glettlerom – Innsbruck

MEĐUGORJE – ZNAK NJEŽNE LJUBAVI MAJKE BOŽJE

i u totalu s Isusom Kristom, Gospodinom i Bratom svih ljudi.

„Izložiti se“ – na to spada temeljna nakana „predanje“, spada ljubav. Nedavno sam dobila SMS-poruku koja glasi: „Ljubav je – dati sve!“ To se krije u tome „izložiti se“. Čovjek tu mora ponekada i samoga sebe nadrastiti.

Uvijek je riječ o prvim, malenim pokušajima darovati čovjeku nešto više pozornosti i vremena čovjeku koga nam Bog šalje kao bližnjega. Veliko „predanje“ počinje uvijek s posve malenim darovima i gestama. Sve se daljnje odvija samo po sebi.

Pa upravo o tome govori i posljednja poruka Majke Božje u Međugorju. Darovati drugima sve, biti tu, žrtvovati i svoje posljednje, jer to želi i Isus. On je to za nas učinio!

Isus nas treba kao svoje prijatelje kako bi omogućio što više njih „put spasenja“. Kao što sam i rekao, uvijek se počinje s malim odlukama i malim gestama: Osnažiti radost, o drugima pozitivno i dobro govoriti, biti prihvaćen, posredovati i još mnogo toga. Mnogi se bore s osamljenošću, što je epidemična bolest koja se širi u našem društvu obilja. Ljudi traže zacijelo i nešto duhovno, makar to u početku bilo i nekakvo traganje za stanovitom „energijom“. Središnjica naše kršćanske vjere jest susret i odnos. Tomu je jamac Isus Krist. Bog se odnosi prema nama posve osobno, ne želi on nas opskrbiti s nekakvom anonimnom „energijom“. Njegov Duh Sveti jest energija njegova Srca – i u svako je doba možemo dobiti.

Rekli ste, srčika kršćanske poruke jest odnos. Postoji mjesto – Međugorje – gdje se planetarno njeguje taj odnos. Nebeska Majka u svojim porukama često spominje: „Ja sam Majka svima, Bog je vaš Otac, Otac svih ljudi!“

Pa i Vaše geslo, oče Biskupe, prisutno je ondje, jer u Međugorju se živi evanđelje zajedno s Marijom. „Idite, liječite, oslobađajte, navješćujte!“ To je nalog Kraljice Mira svima nama. Dragi o. Biskupe, Vi poznajete Međugorje?

Da, bio sam prvi put u Međugorju 1987. Bila je Cvjetnica. Slušao sam propovijed P. Slavka koja me duboko dirnula, makar ne razumijem nijednu hrvatsku riječ.

Međugorje – po mome shvaćanju – slovi kao mjesto obraćenja i oprosta: Božja nježna intenzivna postaja! U sakramentu pomirenja ljudi doživljavaju neopisivo duboku radost. Tu prazne svoju „kiblu“ s nečistoćom, doživljavaju Božju ljubav koja iznenađuje. I mene je osobno u mome svećeničkom pozivu duboko obnovila činjenica što sam smio biti ispovjednikom u Međugorju.

Stajao sam na glavnom ulazu u crkvu i bio sam do suza ganut. Imao sam dojam kao da upućuje meni sve što govori. Bijaše to nevjerojatno snažno i lijepo iskustvo! Poslije sam bio prigodimice u Međugorju, često sam slušao ispovijedi. Jednom sam htio nekoliko dana biti sam, za sebe, u duhovnom ozračju. Ali, tada je stiglo nekoliko autobusa iz Njemačke koji nisu imali svoga svećenika. Inače, nije bilo svećenika koji bi govorio njemački. Morao sam priskočiti. Mnoge sam ispovijedi saslušao. U međuvremenu znam kako se na tome mjestu ljudima daruje beskrajno mnogo oslobođenja kroz sakrament oprosta i pomirenja. Uz one koji redovito primaju taj sakrament, na tome hrvatskom hodočasničkom mjestu idu na ispovijed također i mnogi koje ne bismo nikada mogli motivirati za ispovijed u našim župama. Međugorje – po mome shvaćanju – slovi kao mjesto obraćenja i oprosta: Božja nježna intenzivna postaja! U sakramentu pomirenja ljudi doživljavaju neopisivo duboku radost. Tu prazne svoju „kiblu“ s nečistoćom, doživljavaju Božju ljubav koja iznenađuje. I mene je osobno u mome svećeničkom pozivu duboko obnovila činjenica što sam smio biti ispovjednikom u Međugorju.

Međugorje je prozvano „ispovjedaonicom svijeta“. Kakva je Vaša prosudba međugorske duhovnosti?

Jednostavna je to duhovnost, bez prevelike kitnjastosti i kiča, apstrahiramo li od kiča u postojećim suvenirnicama. Sve uvijek vodi izravno prema Kristu. Za večernjega programa i pobožnosti zajednički upiremo pogled u Isusa koji je prisutan u euharistijskom Kruhu. Marija je u svemu, posebice u svojim „porukama“, uvijek putokaz prema Isusu Kristu.

O. Biskupe, je li Vama Međugorje dalo i nešto osobno?

Da, naravno. Sjećam se primjerice jednoga trenutka za vrijeme jedne svete mise. Sa svoga mjesta promatrao sam planine u smjeru Sarajeva kad je neki svećenik iz Libanona naviještao Radosnu vijest na arapskom jeziku. U tom trenutku morao sam misliti na džamije koje su u neposrednoj blizini Međugorja. Dirnulo me slušanje Radosne Isusove vijesti u

multikulturalnoj Bosni i Hercegovini na arapskom, ali i mnogim drugim jezicima. Jednako je tako snažan doživljaj bio i križni put na Križevac. Pred očima su mi trajno postaje Križnoga puta, uz rub toga izrazito kamenita puta. Postaje su to visoke umjetničke kvalitete. Brdo ukazanja nije me se toliko dojmilo.

Mnogi su hodočasnici, koji su iskusili obraćenje u Međugorju, postali zbiljski apostoli. Nebeska nas Majka trajno poziva, postati „apostoli Moje ljubavi“, ili „Svjetla“ – tako nas u posljednje vrijeme često oslovljava. „Krenite i donesite ljubav u cijeli svijet. Živite milosrdnu ljubav!“ To je bila Njezina molba svima nama u poruci od 2. siječnja ove godine koju je dala Mirjani Dragičević-Soldo.

Mnogi koji su bili u Međugorju kušaju živjeti to, tj. u svome svagdanu postati „oazama mira“. To je naravno velika zadaća koja nadilazi naše sile, ali ujedno i jedan mali „plus“ milosrđa, neosuđivanja i pozornosti koji svi mi možemo živjeti. Zna se jasno dogoditi, da napose oduševljeni hodočasnici, kušaju „obratiti“ sve ljude i okrenuti ih prema Međugorju. Nije to nužno. Zapravo je riječ da u jednostavnost svoga svagdana unesemo mir i svijest Gospodinove prisutnosti. Međugorje je znamen da je u svakom trenutku života moguć novi početak – ali je ujedno i znak nježne ljubavi Majke Božje.

Da, na to spada zacijelo i ponešto skromnosti i diskrecije u onome što nam je Gospodin darovao preko svoje Majke.

Treba krajnje obzirno ophoditi s onim što je čovjek iskusio. I po mogućnosti nikomu ne „nametati“ svoje osobno iskustvo. Bog djeluje na Svoj način. Ima on sa svakim čovjekom Svoj „vozni red“. Bog je točan. Mi bismo trebali „samo“ pojačati svoju žudnju te (do)nositi u svojoj molitvi sve ljude pred Gospodina tako da se svi mogu na svoj osobni način susresti s Gospodinom Isusom. Znam da zbiljski izvor života nosi ime „Isus“. Ali, nikoga ne mogu prisiliti doći na taj izvor. Isus je uvijek poštivao svačiju osobnu slobodu i svakomu nudio mogućnost izbora. Pa čak je i same apostole pitao: „Hoćete li i vi otići?“ (Iv 6,67). Dao im je slobodu izbora i odlaska, ali ih je također ponovno okupio.

Zna se jasno dogoditi, da napose oduševljeni hodočasnici, kušaju „obratiti“ sve ljude i okrenuti ih prema Međugorju. Nije to nužno. Zapravo je riječ da u jednostavnost svoga svagdana unesemo mir i svijest Gospodinove prisutnosti. Međugorje je znamen da je u svakom trenutku života moguć novi početak – ali je ujedno i znak nježne ljubavi Majke Božje.

Taj izričaj, „on ih je također ponovno okupio!“ Ima li taj izričaj za Vas osobno neko posebno značenje?

Možda je to druga riječ za evangelizaciju, okupiti ljude iz „raseljeništva“, skupiti i omogućiti susret. Grijeh ima posve suprotne učinke: Ljudi se otuđuju jedni od drugih, međusobno se odbacuju te kidaju vezu osjećaja jedinstva. Potrebno je obraćenje. Koraci prema tomu za svakoga su osobni izazov. Tko je voljan tako rado mijenjati svoj život? Tko bi želio ili htio rado ostaviti nešto što je postalo životnom navikom? Svatko žudi za mirom, ali bez obraćenja nema pravoga mira!

Pa to i jest smisao Međugorja. To je zov Majke Božje u Međugorju. Ona dolazi, veli nam, da bi nam bila od pomoći kod obraćenja. Već je proročki zov kod Izaije, primjerice, bio „Pripravite put Gospodinu! Poravnajte mu staze!“ (Iz 40,3). Marko, evanđelist, donosi taj poziv na početak svoga Evanđelja, za nastupa Isusova Preteče, Ivana Krstitelja (Mk 1,3). I Isus sam započinje Svoje javno djelovanje navješćujući: „Obratite se, Kraljevstvo je nebesko blizu!“ (Mt 4,17).

Da, upravo mi moramo osobno prednjačiti i živjeti to obraćenje. Daleko je lakše propovijedati drugima obraćenje nego sam osobno živjeti obraćenje.

U obraćenju je i naše nutarnje ozdravljenje koje se tako često događa u Međugorju, ali ondje imamo i mnoga tjelesna ozdravljenja koja su zabilježena u kronikama. I mi smo svjedoci jednoga ozdravljenja u našoj zajednici. Žena koja je više od dvadeset godina bolovala od teške bolesti koju su liječnici proglasili neizlječivom posve je ozdravila za vrijeme jednoga ukazanja u bazilici u Wiltenu.

Sigurno bi se dogodila i mnoga izlječenja kad bi naša vjera bila dovoljno snažna i jaka. Ne smijemo se pak fiksirati na čudesa i ozdravljenja. Bog nije automat koji bi morao reagirati na svaki „ubačaj“ naših molitava i želja. S istinskim povjerenjem u Boga moglo bi biti daleko više izlječenja, psihički, duhovnih, pa i tjelesnih. „Krenite, liječite i navješćujte!“ – nalog je koji je Gospodin Isus dao Svojim učenicima, a time i nama.

Tomu bi nas htjela poučiti i Majka Božja u Međugorju poručujući nam: „Predajte se Bogu kako bi vas On mogao liječiti i tješiti!“ (Poruka 25. lipnja 1988.)

Oče biskupe Hermanne, hvala Vam. Mnogo toga ste nam danas dali. Želimo Vam svako dobro i blagoslov za Vaš daljnji rad u Božjem kraljevstvu!

Prijevod – fra Tomislav Pervan

Fra Karlo Lovrić daruje nam još jednu knjigu znakovita naslova: „Iz života za život“. To je već drugi svezak njegovih promišljanja uokvirenih u pjesnički deseterac, s ciljem da spretno, jasno i kratko izreknu duboke misli i snažne poruke. Kroz sedamdesetak tisuća napisanih riječi fra Karlo gotovo da ocrtava dobar dio svoga svećeničkog puta i pastoralnog djelovanja. *Mate Krajina*

U svom pastoralnom djelovanju (u Hercegovini ili Švicarskoj) svoju dobrotu prema čovjeku fra Karlo je pokazivao nesebičnim angažmanom te govorenim i pisanom, ponajviše pjesničkom riječju. U ovoj knjizi sabran je velik dio upravo takve fra Karlove riječi – one pjesničke. *Fra Marinko Šakota*

Knjigu možete naći u Suvenirnici Informativnog centra MIR Međugorje.

Razgovor s mons. Benoistom de Sinetyjem, generalnim vikarom pariške nadbiskupije

SVE PREPUSTITI DJELU MILOSRĐA

Generalni vikar pariške nadbiskupije, mons. Benoist de Sinety, imenovan je predstavnikom Crkve u nadziranju radova na obnovi pariške Notre-Dame, čije je stradanje u požaru iz sata u sat u nezapamćenom emotivnom jedinstvu pratio cijeli svijet. Budući da se svim srcem zalaže za pomoć migrantima i svima onima koji žive u krajnjoj bijedi, riječi koje je izgovorio povodom preuzimanja te važne dužnosti nisu mogle zvučati proturječno: „Možemo li obnoviti Našu Gospu, a da ne mislimo na siromašne? Potrebno je primiti donacije za obnovu crkve, ali se i sjetiti da u našoj zemlji ima puno ljudi koji pate.“ Time je povezo dva naizgled nespojiva pola kršćanskog jedinstva, raskošno gotičko zdanje kao mjesto okupljanja i ono što oživotvoruju njegovi uresi: susret s Bogom i njegovim naukom koji smo dužni slijediti. U dojmivom životopisu mons. de Sinety zabilježeno je nešto što ga je također odredilo u njegovu pozivu: vrijeme provedeno u Međugorju.

Kad sam ušao u sjemenište, imao sam žar i revnost mladosti. Odslužio sam vojnu službu u mornarici nakon I. godine sjemeništa, a zatim sam na III. godini uzeo predah. Morao sam otkriti onaj manje intelektualni i „muževni“ svemir, koji je više odgovarao predodžbi aktivnijeg života nego što sam ga vodio. Prijatelj koji je osnovao humanitarnu udrugu u Međugorju ponudio mi je da mu se pridružim. Nisam znao ništa o Međugorju prije odlaska. Tamo sam tijekom devet mjeseci proživio divne stvari. Otkrio sam ljude, zemlju, potresne priče, ali i bratstvo s onima s kojima sam surađivao, a koji su dolazili iz vrlo različitih sredina, bili vjernici ili ne. Bila je to prava ljudska pustolovina, istovremeno prilično romantična i poticajna.

S fra Slavkom Barbarićem izgradili ste odnos prijateljstva i povjerenja. Kad pomislite na njega, čega se sjetite?

Fra Slavko Barbarić je bio jedini franjevac koji je govorio francuski, a ja sam tražio svećenika s kojim bih razgovarao o ideji da postanem svećenik i kome bih se mogao redovito ispovijedati. Uvijek sam ga doživljavao kao pažljivog, plemenitog, dobroćudnog čovjeka koji je govorio malo, ali puno slušao, nije osuđivao, sa širokim osmijehom i darivanjem svog vremena te vrlo poučnom dostupnošću. Za razliku od drugih, kakvi im god stavovi bili, nije me pokušavao uvjeriti ni u što u vezi s ukazanjima. Prihvaćao me je takva kakav jesam. Bio je usmjereniji na ono što Božje djelo stvara u meni nego na prenošenje poruka, što je stav istinskog svećenika.

je to bilo potrebno. Učio sam gledati drugoga uvijek nastojeći u njemu vidjeti ono što je najbolje i „od Boga“ prije bilo koje druge osobine. U sjemenište sam ušao s 20 godina, nakon studija koji sam napustio jer me nije puno zanimao. Zapravo, želja za ulaskom u sjemenište rodila se nakon mature, za vrijeme nekoliko mjeseci koje sam proveo u SAD-u kako bih naučio engleski. Htio sam biti radijski novinar. Ne mogu reći da sam u Philadelphiji otkrio Krista, ali sam se prvi put osvrnuo na pitanje spoznaje o tome što me Bog treba naučiti o meni i o putu koji mi treba otvoriti u mom ljudskom životu.

Prvi smo se put sreli u Međugorju 1993., kad ste još bili sjemeništatarac. Zadržali ste tu dinamičnost, entuzijazam i želju da služite drugima, što je aktivno svećeništvo. Kako se dogodilo da ste tu godinu proveli u Međugorju?

Što Vam je ta pustolovina donijela i jeste li imali priliku vratiti se u Međugorje?

Dolazio sam u Međugorje u tri navrata, u okviru odmora koji sam proveo s prijateljima nakon što sam postao svećenik, od 2003. do 2005. Očito se sve puno promijenilo i bilo je neobično ponovno se naći na tome mjestu, ali ne prepoznati puno osim crkve i hodočasničkih točaka. Restorani i barovi u koje smo svraćali promijenili su se iako su vlasnici ostali isti. Život ide dalje i upoznali smo fazu koja je neizbježna, ali često bolna. Stvari su se promijenile i ljudi ne žele da ih gledate očima kojima ste ih gledali 10 godina ranije, što je i razumljivo. U vrijeme kad sam bio župnik Saint-Germain-Des-Présa, vratio sam se studentskim kapelanima jer sam ih želio potaknuti da upoznaju tu zemlju koju sam volio i u kojoj sam otkrio puno toga o samome sebi, Bogu i drugima. Zato sam ih poveo na malo osobno hodočašće koje je prolazilo kroz Split, Međugorje, Mostar i Sarajevo.

Što mislite o dopuštenju službenih hodočašća?

Bio sam presretan kad sam prošlog svibnja saznao da Rim dopušta službeno hodočašće u Međugorje. Mislim da sada treba sve prepuštiti djelu milosrđa i biti mu na usluzi.

Vaše svećeničko putovanje nije bilo uobičajeno?

Nakon što sam zaređen 1997., otišao sam godinu dana u London na studij teologije i vratio se u Pariz kako bih postao vikar u župi Notre-Dame de Clignancourt u prilično mješovitom četvrti. Tih pet godina koje sam proveo tamo za mene su bile blagoslov, zato što sam dočekan s velikom radošću i prijateljstvom i što sam otkrio službu kapelana u jednoj pariškoj župi, ni velikoj ni maloj, prikupljajući iskustvo, ali prije svega prepuštajući se ljudima kojima sam poslan, posebice mladima. Želio sam producirati ono što sam doživio u građanskim župama zapadnog Pariza u kojima sam odrastao: okupljanja te brojne i aktivne skupine mladih. No, to uopće nije bila ista kultura i zato je prvih mjeseci bilo vrlo naporno i nezahvalno raditi, do te mjere da sam se na Božić obeshrabrio i obećao sebi da ću zamoliti župnika da promijenim skupinu, kako više ne bih pratio srednjoškolce, jer sam

se osjećao nesposobnim da ih razumijem ili da oni mene razumiju. No, upravo su te večeri, na zadnji susret uoči Božića, pozvali nekoliko prijatelja, tako da ih je bilo nešto više, ali još uvijek skromnih 10-ak. Ne znam stvarno zašto, ali jedan me je od njih potapšao po leđima i rekao: „To je to. Večeras smo te oslobodili.“ Od tada smo počeli raditi divne stvari, organizirati sjajna hodočašća, izlete na drugu stranu svijeta za one koji uglavnom nisu napuštali Francusku ili Europu. To nisam bio ja niti oni: bili smo to mi s Kristom u središtu.

Imali ste sreću i čast boraviti s kardinalom Lustigerom, nadbiskupom Pariza i posebnim čovjekom?

Nakon tog vrlo lijepog iskustva, pozvao me kardinal Lustiger, nadbiskup Pariza, za svoga osobnog tajnika. Još od sjemeništa sam zamišljao da osobni tajnik kardinala Lustigera predstavlja najteži položaj u biskupiji i, ako doista postoji svećenik za koga sam katio redovito moliti, bio je upravo taj. Činilo mi se da mora biti vrsni intelektualac, govoriti nekoliko jezika i imati veliku kulturu za obnašanje te dužnosti. Nisam se osjećao sposobnim biti na visini tog poziva, posebice zato što mi je osobnost biskupa Lustigera djelovala vrlo zastrašujućom i dojmivom. Budući da sam ga upoznao kao mladi sjemeništatarac, za mene je bio živi spomenik. I tako sam dvije godine bio uz čovjeka koji je najprije bio židov pa kršćanin, zbog čega sam preko njega otkrio judaizam. Kardinal Lustiger je bio sin poljskih doseljenika, dijete skriveno od nacista tijekom rata, čija je majka umrla u Auschwitzu i koji je kršten protiv volje svog oca. Bila je to slojevita i veličanstvena priča kroz koju je iščitao osobni Božji poziv, uz pomalo proročku dimenziju koja je nesumnjivo povezana i s njegovim židovskim identitetom. Nadahnua me da otkrijem parišku nadbiskupiju, čiji je on bio pastir, sve njezine župe i stotine svećenika. Pogled na nevjerojatnu raznolikost tih ljudi u zajedničkoj želji naviještanja evanđelja bio je za mene silno dirljiv i poučan. Kardinal Lustiger je bio i Papin savjetnik, zbog čega sam s njim upoznao papu Ivana Pavla II., ali prije svega, bio je u središtu života sveopće Crkve diljem svijeta. Na mene su snažan dojam ostavila putovanja, susreti, a zatim i činjenica da je on nadbiskup Pariza koji je još uvijek u središtu svake političke, ekonomske i kulturne moći u Francuskoj. Pogled na nevjerojatnu raznolikost tih ljudi u zajedničkoj želji naviještanja evanđelja bio je za mene silno dirljiv i poučan. Kardinal Lustiger je bio i Papin savjetnik, zbog čega sam s njim upoznao papu Ivana Pavla II., ali prije svega, bio je u središtu života sveopće Crkve diljem svijeta. Na mene su snažan dojam ostavila putovanja, susreti, a zatim i činjenica da je on nadbiskup Pariza koji je još uvijek u središtu svake političke, ekonomske i kulturne moći u Francuskoj. Pogled na nevjerojatnu raznolikost tih ljudi u zajedničkoj želji naviještanja evanđelja bio je za mene silno dirljiv i poučan.

Kako ste postali generalni vikar Pariške nadbiskupije?

Promatrajući svoj život, uočavam da se kroz misije koje mi je povjerio Gospodin tkalo nešto što mi je pružalo mogućnost da se uistinu nadovežuju jedna na drugu. Svaka misija priprema sljedeću misiju. Nakon dvije godine provedene s kardinalom Lustigerom, a zatim nakon što sam ga gledao kako napušta parišku biskupiju, kako bi dočeka svog nasljednika mons. Vingt-Troisa, imenovan sam studentskim kapelanom Pariza i odgovornim za pastoral mladih, a zatim župnikom crkve Saint-Germain-des-Prés. To znači da 11 godina provedete u okruženju studenata koji nikad ne stare, jer svake godine nasljeđuju jedni druge, odnosno uvijek su u dobi od 18 do 20 godina, dok vi postajete stariji za tu istu godinu. Izazov je biti svjedok među njima koji imaju žarku želju da osobno upoznaju Krista u molitvi, svim srcem, u generaciji koja želi postati kršćanska i živjeti svoju vjeru, sa žarom i entuzijazmom koje prije nisam

vidio te, iznad svega, ozbiljnošću. Bio sam vrlo sretan studentski kapelan i župnik sve dok me u svibnju 2016. kardinal Vingt-Trois nije pozvao za još jednu misiju. Stoga sam morao napustiti službu dvije godine prije kraja kako bih postao generalni vikar biskupije. Uvijek je teško napustiti mjesto na kojem ste voljeli i na kojem ste, mislim, voljeni. No, kada se zaredimo, obećavamo poslušnost svom biskupu i ta se poslušnost iskušava samo u daru i u odricanju. Ako pri prvoj poteškoći poželite slijediti vlastitu volju, onda postoji problem. Stoga sam postao generalni vikar pariške biskupije. U Parizu je situacija posebna, jer je to važna biskupija. Postoji 106 župa s oko 400 aktivnih svećenika i mnoštvo pokreta, zbog čega je nadbiskupu potrebno više od jednog generala vikara. Nas smo petorica koji smo zaduženi za tu službu, trojica pomoćnih biskupa i dvojica generalnih vikara. No, svi imamo istu misiju pomaganja nadbiskupu. Kroz službu generalnog vikara posebno sam zadužen za sva pitanja solidarnosti, ali i mnoge druge teme poput financijskih sredstava, evangelizacije, kao i organiziranja svih važnih događaja u pastoralnom životu biskupije. Ali, u solidarnosti sam pronašao posebno mjesto djelovanja koje se odnosilo na pokretanje i poticanje kršćana Pariza za prihvatanje emigranata koji stižu u Francusku i koji se u Parizu zateknu u divljim kampovima, u nevjerojatnoj bijedi. Govori se da oko 300 majki i male djece u Parizu spavaju na otvorenome. Pitanje koje se nameće je kako promisliti o svemu tome i kako omogućiti da se Kristovo milosrđe proširi među onima kojima je to najpotrebnije? Biti u službi trojice nadbiskupa bilo je nevjerojatno ljudsko iskustvo i nadam se da se neću ograničiti na taj broj jer ako, po svemu sudeći, proživim prosječan životni vijek, trebao bih upoznati i neke druge. To je uvijek vrlo zanimljivo i bogato iskustvo, posebice kad je riječ o tri vrlo različite osobnosti, bez obzira na to što se na neki način nadovežuju.

Čitav je svijet ostao osupnut slikama crkve Notre-Dame u plamenu. Emocija je bila globalna, i među vjernicima i nevjernicima. Upravo ste Vi imenovani za predstavnika Crkve na obnovi?

Požar u Notre-Dame izbio je 15. travnja 2019. Te sam večeri krenuo u crkvu Notre-Dame-des-Champs

SABRINA ČOVIĆ RADOJIČIĆ

Kako i kada se rodila Vaša želja da postanete svećenik?

Rođen sam 1968. u katoličkoj obitelji duboko prožetom vjerom koja je prakticirala kršćanski život, prije svega vođena milosrđem. Obiteljski je stol uvijek bio otvoren onima kojima

na Montparnassu predvoditi misno slavlje i, dok sam prolazio Pont Neufom na skuteru, zaustavio sam se na semaforu čekajući zeleno svjetlo. Ne obračavajući previše pozornosti, pogledao sam u retrovizor i ugledao oblak dima koji dolazi iz smjera Notre-Dame. Odmah sam nazvao svećenika koji je bio na službi te večeri da mu kažem da ne mogu prisustvovati misnom slavlju kako je planirano, te požurio u Notre-Dame. Pomislio sam, kao i svi drugi, da se radi o napadu, prije nego što sam shvatio da nije tako, kao što je poslije i dokazano. Tako sam se našao na mjestu događaja od početka evakuacije katedrale i uspostave krizne jedinice u koju su ubrzo stigli nadbiskup, članovi Vlade, predsjednik Republike te predstavnici svih mogućih ustanova. Dočekali smo ponoć zajedno slušajući glavnog vatrogasnog zapovjednika koji je redovito izvještavao o stanju i nadajući se da se najgore neće dogoditi. Kako kaže pariški nadbiskup mons. Aupetit: „Notre-Dame je spašena hrabrošću vatrogasaca i molitvom svih onih koji su posredovali u cijelom svijetu kako bi se spasila od uništenja.“ I stvarno, možemo govoriti o čudu. Prvo čudo bilo je da nije bilo ozlijeđenih ni mrtvih među onima koji su pokušali spasiti katedralu i koji su se u zatekli kad je požar izbio. Drugo čudo je da se nije srušila kad je sve upućivalo na to. Šteta je velika, krov i konstrukciju treba obnoviti, ali kamenje se odupire, dok su svi predviđali da neće izdržati. Tek je 10-ak kamenja otpalo sa svoda nakon požara, što je sasvim iznimno kad se sagleda šteta nastala od požara. Emocija je bila globalna. To je nesumnjivo odraz koji Crkva mora imati. Vjerujemo da je katedrala mjesto okupljanja biskupijske zajednice i očito je tako, ali ono što je katedrala očitovala u kamenu koji nije izgorio, u svome djelomičnom urušavanju, bilo je očitovanje poziva Crkve na univerzalnost putem svjetske emocije koja se iskazivala, a koja nije bila samo katolička, već i ljudi iz raznih kultura, naroda i vjera, a koji o ovoj katedrali govore izgovarajući njezino ime, „Naša“ Gospa. Ne Sveta Djeвица ili Majka Marija nego Naša Gospa. A u tom pridjevu postoji nešto silno važno. To nije moja crkva, to je naša crkva. To nije isključivo naša crkva za nas koji smo kršteni, nego naša crkva za sve one koji traže živu vodu koja će utažiti njihovu žeđ za osjećajem Boga.

MEĐUGORJU PRIJE DOLASKA NISAM ZNAO NIŠTA. TAMO SAM TIJEKOM DEVET MJESECI PROŽIVIO DIVNE STVARI. OTKRIO SAM LJUDE, ZEMLJU, POTRESNE PRIČE. ALI I BRATSTVO S ONIMA S KOJIMA SAM SURADIVAO, A KOJI SU DOLAZILI IZ VRLO RAZLIČITIH SREDINA, BILI VJERNICI ILI NE. BILA JE TO PRAVA LJUDSKA PUSTOLOVINA, ISTOVREMENO PRILIČNO ROMANTIČNA I POTICAJNA.

Spomenuli ste mi da bi se biskupije u Francuskoj trebale pregrupirati, što je odvažan prijedlog. Usudili se netko govoriti o tome na sastancima francuske biskupske konferencije?

Mislim da je važno pokušati se sjetiti značenja Crkve. Kao što sam rekao, poziv Crkve je katoličanstvo, odnosno univerzalnost. Dakle, pitanje koje moramo sebi postaviti odnosi se na naše funkcioniranje, jer smo katolici, odnosno uvijek težimo univerzalnosti. Međutim, jasno je da to nije tako sustavno. Mnoge kršćanske zajednice smatraju da polako izumiru, pogotovo zbog nedostatka mladih i obnavljanja stanovništva. Karta Francuske je krajem 19. stoljeća bila prekrivena crkvama jer je svako selo moralo imati svoju crkvu. Prije svega, zato što se to podudaralo s povećanjem pobožnosti u tadašnjoj Francuskoj te tako i mnogo većem broju zvanja, zbog čega je bilo potrebno svim tim svećenicima osigurati kapelu ili župnu crkvu. Sada, stoljeće kasnije, nalazimo se u drugom sociološkom kontekstu, jer se zadnjih 20-ak godina krštenje slavi za tri rođenja, a generacije mlađe od 40 godina uglavnom se sastoje od ljudi koji nisu kršteni. Nameće se pitanje: kako se organizirati? Kako promisliti svoju misiju da ne bismo omogućili samo prakticiranje vjere katolicima nego i Crkvi da obavlja svoj misionarski poziv? Tako što ćemo dovesti katolike u misionarsku situaciju? Tu će, vjerojatno, trebati hrabrosti kako bi se napravili brojni izbori koji nisu lagani nego teški i bolni. Francusku čini stotinjak biskupija, od čega oko 90 u kontinentalnoj Francuskoj, bez računanja prekomorskih biskupija. Imamo oko 15 000 svećenika, ali čija je prosječna starost veća od 65 godina. Kad govorimo o povijesti Crkve, čini mi se da je evangelizacija često prelazila iz gradova u sela. To vidimo u Djelima apostolskim: sveti Pavao odlazi u Atenu, Korint i Solun. Odlazi u

velike gradove mediteranskog bazena i očito je da Petar i Pavao gravitiraju Rimu. Dakle, idemo u gradove da naviještamo Evanđelje, a odatle idemo prema zaleđu. Danas je nužno da biskupi identificiraju svećenike koji su sposobni za takvu misiju i preusmjere pokretačke snage na glavne gradove tako da se što dublje evangeliziraju.

Što je za Vas evangelizacija?

Imati dovoljno vjere da se usudite povjeriti evanđelje onima koji ga nisu primili. Pri povjeravanju Evanđelja postavljamo se vjerujući da će ga ti ljudi uspješno primiti i da će ono osvjetliti njihov život, a isto tako vjerujući da se u tom susretu koji se odvija između njih i nas nešto odigrava u našem vlastitom obraćenju. Nesumnjivo je potrebno smanjiti broj biskupija u Francuskoj, jer su osmišljene u vrijeme Napoleona I. po uzoru na departmane koji su izgrađeni tako da udaljenost od prefektore do granica može biti najviše jedan dan jahanja na konju. Vidimo da je dva stoljeća kasnije problem posve drukčiji. Stoga bi bilo potrebno prekrojiti kartu biskupija, ali uvijek je teško tražiti od institucija i biskupske konferencije da utvrde koja bi se biskupija trebala izbrisati, a samim time i koji biskupi ne će imati nasljednika.

Suočeni smo s velikim kretanjem stanovništva. Srca se zatvaraju, pa su čak i u katoličkim krugovima glasovi protiv migranata vrlo oštri. Usudili ste se usprotiviti toj tendenciji odbacivanja. Čak ste imali priliku razgovarati s papom Franjom o toj temi. Napisali ste knjigu „Moramo dignuti glas“. Recite nam nešto o svom angažmanu.

Čitav je svijet suočen sa spektakularnim migracijskim fenomenom. Ono najvažnije odvija se u unutrašnjosti kontinenta, u zemljama u razvoju. Migrant prelazi kopnenu granicu pješice. Najveći broj njih seli iz afričkih, azijskih i latinoameričkih zemalja u susjedne zemlje svog kontinenta. No, postoje i dulje migracije koje prelaze nekoliko zemalja i koje su vidljive na granicama zapadnih zemalja. Na američkom se kontinentu to događa oko Meksika. Sav taj protok stanovništva koji se zaustavlja na meksičkoj granici i koji stremlji prema SAD-u raste desetljećima i nije nešto novo, ali je vjerojatno danas veći zbog političke situacije,

ali posebno zbog sve većeg bogaćenja Sjeverne Amerike. U Europu pristižu mnogi Afrikanci koji su vidljivi na mediteranskim granicama, odnosno u Italiji, Španjolskoj i Grčkoj. Trebamo imati na umu da smo i mi, Europljani, kao i narodi Sjeverne Amerike, i sami migranti. Svaka europska zemlja, ovisno o ratovima i ekonomskim krizama, doživjela je kako izvjesni broj njezina stanovništva odlazi u drugu zemlju. SAD je u velikom postotku nastanjena potomcima europskih migranata. I danas je, i bez ekonomske krize, uobičajeno da mlada osoba iz zapadne zemlje koja želi ostvariti karijeru s većim primanjima odlazi u inozemstvo. Zapravo, nijednom Francuzu ne bi palo na pamet kritizirati 100 000 sunarodnjaka koji su danas nastanjeni u Londonu i koji su doista migranti u ekonomskom smislu. Zapravo, istu logiku slijede supsaharski migranti iz Afrike koji dolaze iz zemalja koje su započele ekonomski razvoj, prije svega kroz obrazovanje. To su često mladi ljudi koji su stekli diplome i stručno obrazovanje, ali koji nemaju priliku zaposliti se u svojim zemljama. Stoga se ti mladi ljudi, kako bi radili i osnovali obitelj, okreću zemljama u kojima su još kao djeca, zahvaljujući televiziji i internetu, naučili da teče novac i slatkoća života poput meda u Bibliji. Desetljećima smo svijetu objašnjavali da je naš način života najbolji i najpoželjniji. Nije čudo što nam je svijet povjerovao.

Nitko se zapravo ne usuđuje objasniti da europske zemlje imaju ozbiljan problem s natalitetom, i da u njima više ne će biti ljudi koji će osigurati starosne mirovine. Zašto moramo u strancu vidjeti samo potencijalnog terorista? Zašto je ovaj nedostatak suosjećanja u našim društvima još toliko velik?

Naša razina razvoja i bogatstva zasigurno je povezana s našim radom i poduzetničkim duhom, a kreativnost je u osnovi proizašla iz manje-više prisilnih partnerstava koja smo uspostavili sa zemljama juga. Drugim riječima, 80% svjetskih resursa troši 20% stanovništva, od kojih se 90% nalazi na sjevernoj hemisferi. Moramo priznati da je stvarna poteškoća, što je važno za spas naše duše, čini mi se, u tome da mi koji konzumiramo gotovo sve, moramo naučiti, odnosno ponovno naučiti, dijeliti. To često izgleda veće od nas i paralizira nas,

ne dopuštajući nam da išta uradimo jer mislimo da nas sve to nadilazi. Potrebno je da se građani, udruge, tvrtke, industrijske grupacije, političke stranke, a samim time i Crkva, ne pozivaju na utopiju nego na sredstvo kojim će proći ovaj greben trenutne krize koji se proglašava kompliciranim i bolnim za cijelo čovječanstvo pokušavajući zajednički razmišljati o svijetu koji želimo graditi za sutra. Danas smo iscrpljeni od neprestanog podlijeganja svim tim krizama koje se ponavljaju, dramama i projekcijama koje nas zabrinjavaju i koje trpimo te tražimo kratkoročna rješenja. Moramo se pripremiti, raditi, predviđati, graditi i osnivati. U tom kontekstu, Katolička Crkva ima vrlo poseban put jer je to jedina religija sposobna okupiti oko sebe muškarce i žene dobre volje, svih vjera i kultura za opće dobro. Nije stvar u pokušaju uvjeravanja drugoga koji je u zabludi, nego u zajedničkom razmišljanju o pronalasku puta kojim možemo krenuti prema zajedničkom spasenju. Neki su mi dan mladi ljudi koji su vrlo angažirani u ekološkim pokretima, a koji nisu kršćani, s velikim uvjerenjem rekli da se jedino rješenje da se kriza nađe i da kolektivno opstanemo skriva u ponovnom učenju bratstva i samim time „ljubljenju jedni drugih“. Čak su doslovno upotrijebili tu rečenicu. Dirljivo je vidjeti kako Duh Sveti nadahnjuje mlade pune entuzijazma i političkih ideala na riječi i putove na kojima duboko prepoznajemo Kristovu prisutnost a da nikada ništa nisu o tome učili. Krize s kojima se posebno susreću europske i zapadne zemlje očituju se kao krize identiteta, ali su po mom mišljenju mnogo dublje. Povezane su s onim što su biskupi rekli papi Ivanu Pavlu II. na sinodi o Europi prije nekoliko desetljeća: „Sveti Oče, naše su zemlje u stanju otpadništva!“ Danas se u Europi osjeća da se nema više ništa vrijedno tražiti. Samo je očuvanje zanimljivo, jer moramo zadržati svoje prednosti, bogatstvo, dostignuća i životni stil. Ali, zašto? Nitko više ne može odgovoriti na to pitanje i nitko to ne želi. U našem je društvu vidljiv element velikog nasilja koji je zapravo vrlo zabrinjavajući, a to je potpuni nestanak koncepta dijaloga.

Što je za Vas dijalog?

Dijalog je želja za susretom i upoznavanjem onoga drugoga, ne zato da bi postao nalik meni nego da zajednički možemo rasti u humanosti. Za kršćanina, dijalog ne bi trebao biti zastrašujuća riječ, jer je duboko utisnuta u Bibliju! Tim više što nam Biblija predstavlja dijalog u pomalo neočekivanom obliku; to nije dijalog čovjeka s čovjekom, već dijalog koji Bog neprestano želi uspostaviti s čovjekom, od Postanka pa sve do Otkrivenja. Cijela Biblija je protkana ovim pozivom Boga koji želi stupiti u dijalog s čovjekom, ne kao više biće koje bi se sagnulo nad niže biće, već kao prijatelj koji želi stupiti u dijalog s drugim prijateljem. Bog u Postanku traži čovjeka: „Gdje si?“ Bog je taj koji susreće Mojsija u gorućem grmu i šalje ga narodu da stupi u dijalog s njim. Isus putuje Palestinom, Galilejom, Judejom, Samarijom i nikad ne prestaje tražiti susret i dijalog s onima koje susreće. Dijalog je sama čovjekova bit. Ono što čini čovječanstvo je dijalog, jer je dijalog mjesto susreta i povezivanja: unutarnji dijalog između mog Stvoritelja i mene, vanjski dijalog među ljudima. Upravo dijalog predstavlja sposobnost za život, a danas živimo u društvu u kojem više ne stupamo u dijalog nego u kojem puno razgovaramo, komuniciramo, koristimo parole, pokušavamo bacati anateme jedni na druge, kritiziramo

i napadamo. Uzmimo u obzir da je onaj tko je preda mnom jednak, a ne moj neprijatelj ili podređeni. Uistinu treba učiniti veliko djelo u kojem su kršćani obvezni biti proroci zato što poznaju tajnu i izvor ovog dijaloga. Prije svega, oni sami moraju postati ljudi dijaloga jer je upravo na taj način Bog odlučio komunicirati s nama. Zašto mislimo da postoje plemenitiji načini komunikacije? A odsutnost dijaloga, naravno, stvara strah koji izaziva pogubne refleksije. To jasno vidimo i u strahu od migranata. To vidimo na zapanjujući način kada Europa plaća Turskoj da zadrži sve te migrante i kada odjednom postajemo taoci Turske koja nam i dalje prijeto otvaranjem migracijskih vrata ako kritiziramo i ako imamo i vratanju primjedbu o nasilnim metodama koje koristi turska vlada. Isto je i s Libijom, ali i s mnogim drugim zemljama te na svim razinama našeg društva.

Po prirodi ste optimist i volite sve ljude. Suočeni s problemima, tražite rješenja. Gdje ih vidite, odnosno čemu bismo trebali težiti?

Istina, volio bih kad bih mogao voljeti sve ljude. Nažalost, isti sam kao svi drugi. Moram težiti obraćenju i napredovati, ali istina je da pomaže kad si kažemo da osobu koja se nalazi ispred nas, tko god ona bila, Bog u stvari voli isto kao nas. U očima Božjim nema razlike između nas. Nisam se kanio posebno baviti problemima migranata ili bilo koje vrste stanovništva, ali istina je da postoji taj osjećaj žurnosti da se svijetu objavi Radosna vijest o ljubavi koja je Božja i koja je univerzalno namijenjena svima koji su rođeni na ovoj Zemlji. Vjerojatno mi kršćani moramo neprestano slušati tu zapovijed ljubavi koja je evanđeoska i u kojoj su sažete i ispunjene sve ostale zapovijedi te čuti upozorenje svetog Jakova koji ne uljepšava riječi u svojoj poslanici kada kaže: „Lažljivac je koji kaže da ljubi Boga, a mrzi brata.“ Jako proživljavam tu rečenicu i mislim da Crkva može biti mjesto sveopćeg otkrivenja Božje ljubavi samo preko svojih članova koji se iz dana u dan prepuštaju Duhu Svetomu da ih preobrazi kako bi se još više prepustili Božjoj ljubavi te tako smogli snage da i preko njih Božja ljubav izvrši svoje djelo u njihovoj braći.

*Priredila i prevela:
Davorka Jurčević-Cerkez*

SVJEDOČANSTVO

PO GOSPINOM ZAGOVORU SAM PROHODAO

Tomislav Dijaković je dvadesetogodišnji mladić iz mjesta Kuzmice, blizu Požege u Hrvatskoj. Rođen je prije vremena, sa svega 6 mjeseci i teškim oštećenjem mozga. Liječnici su mu davali 1% šanse da prohoda, pa čak nisu vjerovali ni da će vidjeti, čuti, niti biti mentalno uredan. Ipak, Tomislav ih je sve iznenadio – a uz nepokolebljivu vjeru, molitvu i post njegove majke, i Tomislavovu dječju vjeru, nakon hodočašća Gospi Voćinskoj, Tomislav je i prohoda. Njegovo poticajno svjedočanstvo o tome kako ga vjera tjera svaki dan iznova pobjeđivati i sebe i svijet oko sebe i kako sreća nije u zdravlju i materijalnom blagostanju, nego u stanju duha i duše, pročitajte u nastavku.

PAULA TOMIĆ

Tomislave, možeš li se predstaviti našim čitateljima?

Ja sam dvadesetogodišnji Tomislav Dijaković. Dolazim iz Hrvatske, iz mjesta Kuzmice u blizini grada Požege. Za sebe bih rekao da sam aktivan katolik, dijete Božje, poseban po tome što mi se dogodila cerebralna paraliza, koja pogađa jedno od 1000 djece.

Volim imati svoje mjesto u Crkvi, jer sve članove crkve držim svojom obitelji. Pripadam karizmatskoj i biblijskoj zajednici te Frami, gdje se okupljamo mi mladi, čitamo Bibliju i pričamo i naučavamo o našem Gospodinu Isusu, i dijelimo našu ljubav prema njemu. Volim tamo boraviti jer se tamo nitko ne stidi priznati da ljubi i živi za Isusa, tamo se trudimo bolje ga upoznati. Pomažemo si međusobnim razgovorima o njemu. Trudim se živjeti dan po dan uzdajući se u Njegovu pomoć u svom životu.

Po čemu je tvoj život poseban?

Rodio sam se prije vremena, naime već sa 6 mjeseci i svega kilu i nešto.

To prerano napuštanje majčine utrobe, uzrokovalo je oštećenje mog nesazrelog mozga koje je za posljedicu imalo paralizu donjih ekstremiteta moga tijela, odnosno nogu. Nakon toga proveo sam 3 mjeseca u inkubatoru. Liječnici su kroz to vrijeme i nakon izlaska iz bolnice upozorili moje roditelje na stanje u kojem se nalazim. Priopćili su im da će moje šanse da prohodam biti 1%. Naime, ja nisam bio sposoban ni sjediti, a kamoli hodati. Mojim roditeljima je dakle priopćeno kako mi nema pomoći, da je oštećenje mozga uzrokovalo u mome tijelu paralizu i da ću tako živjeti do kraja svoga života. Ipak krenuo sam na fizikalne terapije, i tako svaka 3 mjeseca

po 2 tjedna slijedili su odlasci u Zagreb. I moje borbe i život s cerebralnom paralizom su krenuli. Prognoze liječnika su bile život u kolicima, prikovan za krevet, i ostala ljudska ograničenja i nemoć.

Izgledi da život doista provedem u kolicima, prikovan za krevet, bili bi 100% da se moja majka nije uzdala u Stvoritelja svemira – vlasnika zdravlja, neba i zemlje, svega stvorenoga i nestvorenoga; u Onoga

koji nas je svojim križem moćnim i svetim izbavio od vlasti tame. Moja majka živjela je vjeru.

Sa 3 godine prvi put u kolicima odlazim s mamom na hodočašće u poznato slavonsko hodočasničko marijansko svetište – ka Gospi Voćinskoj. Iako još mali, sjećam se da sam imao želju dotaknuti Gospin kip te sam zamolio mamu da me podigne da ga dodirnem. Nakon Voćina, moj se život nastavlja odvijati i dalje u kolicima. Mama je puno molila, postila, vjerovala, zazivala Gospodina te me predavala njemu.

S mojih 5 godina Isus čini čudo i ja počinjem hodati. Isus me je čuo, Isus mi je dao da ponovno hodam! Liječnici koji su tvrdili da više nikada ne ću hodati ostaju u čudu i proglašavaju me čudom, a ja znam da je ovo djelo Njegovo. Da je ovo bila Njegova milost.

Pitam se, što sve mogu učiniti molitve i što sve možemo pokrenuti na

ovome svijetu, uzdajući se u njega? Puno toga ne činimo jer nam je slaba vjera i slabo molimo. A toliko toga nam je on spreman dati.

Majka Marija i Isus su moji najveći pomoćnici i pratitelji na putu kroz život. Vjerujem u njihovu silnu ljubav prema meni i shvatio sam da me ova cerebralna paraliza nije paralizirala; ja i dalje mogu pružati ljubav i dobrotu drugome, ja i dalje uspijevam biti brat svakome i želim

to biti. Prava paraliza bila bi imati hladno i grubo srce. Shvatio sam da me moja vanjska, tjelesna ograničenja ne sputavaju u tome da budem čovjek. Da čovječnost nije u vanjštini, izgledu već u onome što je u nama. Ponekad kad se nađemo u društvu, znam biti opušteniji i radosniji od ljudi koji su potpuno zdravi. Zašto je to tako pitamo sam se. I onda shvatilo, sreća nije do zdravlja i materijalnoga, sreća je u stanju tvog duha i duše. A tvoj duh i duša mogu zračiti radošću, ljubaznošću i ljubavi jedino ako su u dodiru sa Stvoriteljem, koji će te puniti i hraniti. Naravno, da imam teških dana i trenutaka, ali svi imamo svoj put i križ. Važno je prihvatiti, posvjestiti si da nam je tako malo ostalo, svaki dan smo svi sve bliži svom kraju i da će svemu doći kraj, a jedino što ostaje je dobro ili zlo koje smo učinili jedni drugima. Hrani me i veseli što mogu biti prijatelj, što mogu vjerovati drugima, zabaviti se u svom društvu, smijati, opustiti. Veseli me kad vidim oko sebe ljude koji mi žele pomoći, jer kroz njih prepoznajem Krista i želim isto to činiti drugima.

Kako na to gleda obitelj i okolina?

Sretan sam i Bogu zahvalan na svojoj obitelji i prijateljima. Pruže mi puno ljubavi i podrške i to je ono što me hrani, što mi daje snagu za dalje. Uvijek mi govore da će biti dobro, da Bog sve vodi, vidi i zna, da mu samo vjerujem. Znače mi puno i Bogu sam zahvalan na svakome od njih. Da sam odrastao u drugačijem okruženju, u okruženju u kojem bi se gledalo na mene kao na nekakav teret, ja bih potonuo skroz i ne bih ovo mogao. Oni su mi baš suprotno, pokazali su da me neizmerno ljube, prihvaćaju i da sam njihov. Ne osjećam nikakvu razliku kada sam s njima. Osjećam prihvaćenost i pomoć.

Što za tebe znači Međugorje?

Mislim da nisam jedini koji osjeća za Međugorje da je to jedno posebno mjesto. Izabrano mjesto. Međugorje je mjesto natopljeno molitvom. Za mene predstavlja komadić raja – pogotovo u onim danima kada se Gospa spušta na zemlju. Međugorje svjedoči o ljubavi Majke za sve nas. Koja dolazi zbog silne ljubavi u srcu koju ima za nas sve. Ona nas sve do i jednog ljubi, i te kako joj je stalo do nas, želi da se spasimo, gleda nas kao svoju

djecu – a o tome svjedoči svaki njezin dolazak. Veselim se Međugorju i u srcu mi je. Već više godina dolazim na Međunarodno hodočašće za osobe s invaliditetom i na Mladifest, a onda i na još pokoje hodočašće ako stignem.

Osobito su zanimljiva tvoja svjedočanstva mladima. Kako je sve počelo?

Prvo svjedočanstvo imao sam prošlo ljeto, na kampu u Parku prirode Papuk a potom u Katoličkoj gimnaziji u Požegi, gdje sam mladima ispričao svoju priču. Krenuo sam zatim na poziv svjedočiti po školama. Mnogi mladi mi se javljaju kako sam im dotaknuo srca svojom pričom. Ja samo kažem Bogu hvala, i neka se On rodi u vašim srcima. Pokrenuo sam Facebook stranicu, također planiram pokrenuti i YouTube kanal kako bih mogao svjedočiti svoju vjeru i pričati drugima o Kristu. Želim ljudima kroz svoju priču reći: ISUS JE ŽIV, on i danas djeluje i ozdravlja. Mene je ozdravio, meni je pomogao i svakodnevno to čini. Ne znam kroz što netko prolazi, ali znam da netko to gore sve vidi i bilježi, i da želi da mu vjeruješ. Potrebna mu je tvoja vjera kako bi mogao činiti čuda sa tvojim životom.

Tvoja poruka na kraju ovoga razgovora?

Treba poći putem dobra, loše nam je onoliko koliko sebi dopustimo misliti da nam je loše. Sve će proći, a sve vodi na dobro onima koje ljube Gospodina! Svi smo slaba bića tako potrebna njegove milosti. Odlučiti se za dobro, za pozitivno, to je ono što svakom želim. Ovaj život je prekratak da bi ga proveli u lošem raspoloženju, mrmljanju i tužakanju jednih na druge. Budi radostan, budi Kristov.

UZ STOTU
OBLJETNICU ROĐENJA
SV. IVANA PAVLA II

HRIDINA U OLUJAMA VREMENA

Dokora će se navršiti stota obljetnica od rođenja te petnaesta od preminuća velikoga i svetog Ivana Pavla II. Kao što smo naslovili, bio je hridina koja je odolijevala svim olujama i napadima zdesna i slijeva; bio je revolucionar, koji je znao kidati s uhodanostima i učmalostima okamina, jer se držao naravnih načela i Božjih zakona i zapovijedi. Tko ima jasna načela, kadar je kormilariti i kroz najteže oluje. U nastupima je oduševljavao milijune, govorio je kao nitko u svijetu pred milijunskim mnoštvima, primjerice na Filipinima, gdje se na jednom mjestu okupio dosada najmnogoljudniji skup, prema svjedočenju, oko pet milijuna slušatelja i vjernika. Zanosio je svojom pojavom mlade koji su mnogim crkvenim dostojanstvenicima nedostupni jer mladi ne razumiju njihov jezik a oni stil života suvremenog čovjeka. Nastupao je atletski i mladenački snažno i zanosno, upravo kao neuzdrmljivi hrast koga nikakva oluja nije mogla slomiti, da bi mu na kraju život prerastao u *Božjega slugu patnika* iz proroka Izaije, savijen kao kazaljke na satu, ali duhom do kraja uspravan.

FRA TOMISLAV PERVAN

OTAC, UČITELJ I SVEĆENIK

Svojim je postupcima skidao prašinu s vatikanskih ureda i Petrove službe, svojoj službi i Crkvi podario je novo lice. Papinsku službu pretvorio je u svjedočanstvo evangelizacije cijeloga svijeta, svojim nebrojenim putovanjima htio je donijeti Krista svijetu. Biti doslovce evangelizator. Papa, Petrov nasljednik, u njegovoj pojavi nije blijedi lik s onu stranu neprobojnih vatikanskih zidova i palača, nego se u njemu očitovale punokrvna i snažna očinska pojava, od krvi i mesa. Bijaše pojava koja je uzimala djecu u naručje, grčila ih, ljubila, znao je objumiti glavu i bezazleno poljubiti u čelo sudionike audijencija, zagrliti hendikepirane u kolicima, sagnuti se duboko do najmanjih, djece, podignuti ih visoko, u zrak. Znao je umišljene i u svoje spise zaljubljene teologe prizemljiti, opominjati ili čak potegnuti za uho svećenike, a svjetske moćnike smjestiti u njima primjerene i određene ograde i granice.

Kao dijete ostao bez majke, sestra preminula prije njegova rođenja, brat Edmund kao mladi student preminuo, ostao sam s ocem koji je preminuo 1941., tako da je bio „posljednji roda svoga“. Cijeloga života zauzimao se za život. Radio u kamenolomu, u kemijskoj tvornici, stupio u tajno sjemenište u „katakombama“, do 1945. živio u stanu nadbiskupa u Krakovu, 1946. zaređen za svećenika. Proživio dvije nečovječne ideologije, nacizam i komunizam, gledao oko sebe samo patnju i razaranja. Ali život je jači od smrti! Svjetlo snažnije od tame.

Doktorat iz filozofije u Rimu, iz teologije u Poljskoj, profesor u Krakovu i Lublinu, 1958. pomoćni biskup u Krakovu, sudionik na Saboru, u me-

đuvremenu nadbiskup Krakova. Uvijek se brinuo za male ljude, siromahe, za njihove duševne i tjelesne nevolje, muke i probleme. U njemu bijahu naskroz „jedno“ riječi i djela, filozofija i teologija, radost i bol. Bio je krajnje autentičan, jer bijaše naskroz Božji.

Nezaboravan je njegov prvi pohod Poljskoj nakon izbora za papu, za Duhove 1979. Digao na noge deset milijuna Poljaka, snažno vapio da Gospodin izlije svoga Duha na domovinu. Ljudi su svjedočili da se čuo potres. Kao u Gornjoj odaji Posljednje večere! I čudo se dogodilo s prvim slobodnim sindikatima u komunizmu, za deset godina slijedi pad komunizma! Došao doma kao vjernik, kao hodočasnik, kao čovjek, prijatelj svima. Dvije godine potom neuspjeli atentat koji je obilježio cijeli njegov, slobodno se može reći, mučenički pontifikat. Metak koji je probio njegovo tijelo darovao je Fatimskoj Gospi, ugrađen je u njezinu krunu. Zahvalio je Majci Mariji, za darovani život. Nezaboravna je slika njegova kršćanskog milosrđa – pohod atentatoru u tamnici i oprost.

Uzdrmao je svojom pojavom i riječima sovjetski komunistički imperij koji se desetak godina nakon njegova izbora urušio kao kula od karata. Nikada nije htio voditi dijalog niti razgovarati s komunističkim vodama, jer

Svojim je postupcima skidao prašinu s vatikanskih ureda i Petrove službe, svojoj službi i Crkvi podario je novo lice. Papinsku službu pretvorio je u svjedočanstvo evangelizacije cijeloga svijeta, svojim nebrojenim putovanjima htio je donijeti Krista svijetu. Biti doslovce evangelizator. Papa, Petrov nasljednik, u njegovoj pojavi nije blijedi lik s onu stranu neprobojnih vatikanskih zidova i palača, nego se u njemu očitovale punokrvna i snažna očinska pojava, od krvi i mesa.

su za njega bili sinovi Laži i Lašca, Ubojice ljudi od početka. Vjericima se obraćao kao otac i učitelj, kao svećenik koji je učio, poučavao i vodio. Postao je papom u 58. godina života, od prvoga dana dao je do znanja da se ne će dati zabraviti u vatikanske odaje, nego da je – prema Kristovu nalogu – njegovo polje rada cijeli svijet. Upravo evangelizacija, proglašavati i donositi Isusa Krista svim narodima. Bio je neukrotiv, športski tip, planinar, zaljubljenik u vrhunce i skijanje. Nije se dao ukrotiti stezuljama vatikanskih protokola, običaja i navada.

Da, papa koji je iskoračio iz Vatikana, ali ne iz tisućljetna nauka Crkve, iz tradicije vjere, nutarnjega reda i poretka sakramenata, s puta što ga je zacrtao Krist Gospodin. Krist mu bijaše zvijezda vodilja, Njemu je posvetio svoju prvu encikliku. Prvi nastup, prve riječi pred svijetom glasile su: „Otvorite, štaviše, širom rastvorite vrata Kristu! Ne bojte se Krista! Prijatelj je ljudima!“

Bijaše osoba koja je poznavala značenje medija te je znački ophodio s medijima jer je kao mladić vježbao dramu, nastupe i glumu, a pisao je drame i pjesme. Osoba snažnih kretnja, moćnih riječi, talentirani dramaturg koji je znao skrenuti pozornost na sebe, uputiti bitne životne riječi, da bi potom usmjerio pozornost sa sebe na Krista. Nije želio biti idol, nego **ikona** živoga Krista u svijetu. Po rođenju i obrazovanju filozof, fenomenolog, išao je u korijen, do temelja zbiljnosti i stvari, nije htio briljirati kao papa teološkom ni filozofskom originalnošću, nego je razgrtao zastrte putove te fokusirati pogled na blago vjere koje imamo tisućljećima, od Staroga zavjeta preko Novoga do danas, u vjeri i predaji Crkve.

Ukratko, živi katolički katekizam, živa slovnica vjere – pred našim očima! Zapažen je njegov rad na Saboru, ostavio je traga u saborskim dokumentima, poglavito u enciklici Pavla VI. „Humanae vitae“ glede kontracepcije i crkvenoga nauka o braku i obitelji. Točno prije dvadeset i pet godina (1995.) izdao je encikliku „Evangelium vitae“ u kojoj ističe neusporedivu vrijednost i značenje života. Čovjek je pozvan živjeti život koji nadilazi čisto zemaljsku protežnicu. Pozvan je biti sudionikom u božanskom životu. Kultura i civilizacija života, ne smrti – njegova je primarna preokupacija.

„Isus Krist – Otkupitelj ljudi – središte je svemira i povijesti“ – prva je i bitna rečenica njegove prve enciklike, ali ujedno i ključ njegova pontifikata. Crkva bi trebala služiti jedino tomu cilju. Naime, svaki čovjek treba moći otkriti Isusa Krista kako bi Isus Krist svakoga pojedinca mogao pratiti na njegovu životnom putu, s onom moćnom, snažnom istinom o čovjeku i svijetu, istinom sadržanoj u misteriju utjelovljenja i otkupljenja (RH,13). Toj se zadaći i službi posvetio kao „servus servorum Dei“, do posljednjega daha svoga života, predvečerja Nedjelje Božanskoga milosrđa, 2. travnja 2005.

IMUN NA SVAKU IDEOLOGIJU

Budući da je u svojoj duhovnosti bio krajnje marijanski, a Marija cijelim svojim bićem smjera na Isusa – Učinite sve što vam kaže moj Sin! – i on je svim svojim bićem i u svoj svojoj službi kao *Pontifex* smjerao na Isusa Krista koji je temeljni put Crkve, naš put u kuću Očevu, a Krist je i pristup svakomu čovjeku, bez razlike. Budući da je Bog stupio u ljudsku povijest te kao čovjek postao subjektom naše povijesti (RH 1), Crkva se smatra dužnikom svakomu čovjeku u punini istine koju nudi svijetu (RH 13). Kao mladić iskusio je na vlastitoj koži totalitarne ideologije nacizma i komunizma u domovini Poljskoj. Zato je Ivan Pavao II. bio imun na svaku ideologiju i pomodne ideje. Iskustveno je znao da se istina o čovjeku u punini otkriva tek u Isusu Kristu te da su ljudska i Božja prava najuže povezana, pa gaze li se ili ruše jedna, gaze se i ruše i druga prava.

I on je isticao odgovornost za stvaranje, zastupao je cjelovitu ekologiju, uništavanje divnoga Božjeg stvorenja

posljedica je poremećenih odnosa između Boga i čovjeka te stvorenja. Pravo na život njegov je postulat, a njegova je najveća oporuka tiho, predano patničko umiranje pred očima cijeloga svijeta. To je njegov osobni živi prosvjed protiv eutanazije, potpomognuta umiranja.

Imun na duh vremena ili natruha duha mode učinilo je njegov navještaj bistrim, čistim izvorom pitke, živodajne vode, blagohotnim kontrastnim programom svakoj pomutnji u vremenu političkih, društvenih i unutarcrkvenih lutanja, traženja i nesnalaženja. Iz obilja i punine kršćanske riznice i vjere te osobne spoznaje mogao je poljski Papa govoriti mjerodavno i o dostojanstvu žene bez banalnoga redukcionizma, plošnoga feminizma, bez uravnolovke ili svodenja na pitanja moći, prestiža ili prevlasti ili pak borbe spolova.

Bio je kadar iz osobnoga iskustva naučavati obnovu svećeništva bez straha zastranjenja u klerikalizam, isticao je vrijednost i značenje obitelji lišene malograđanštine, bio je učiteljem slobode lišene suvremenog zavodljiva liberalizma. Nije bio populist, ali je bio popularan; bio

Bio je kadar iz osobnoga iskustva naučavati obnovu svećeništva bez straha zastranjenja u klerikalizam, isticao je vrijednost i značenje obitelji lišene malograđanštine, bio je učiteljem slobode lišene suvremenog zavodljiva liberalizma. Nije bio populist, ali je bio popularan; bio je vjerodostojan i odvažan, mudar i razborit, u svomu navještaju krajnje dosljedan.

je vjerodostojan i odvažan, mudar i razborit, u svomu navještaju krajnje dosljedan. Doživjeli smo to za njegovih pohoda Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Uspijevao je crkveni nauk produbiti i u suvremenom ruhu podastrijeti, jer se do kraja čvrsto držao objavljena nauka pohranjena u Katoličkoj Crkvi.

PASTIR I UČITELJ

Osobno je posjedovao instrumentarij da bude briljantan i originalan kao mislilac i teolog. Međutim, bilo mu je većma stalo služiti do kraja objavljenoj istini. Uspio je kao desnu ruku i za najbližega suradnika pridobiti zacijelo najvećega katoličkoga teologa svoga doba, Josepha Ratzingera, za pročelnika Zbora za nauk vjere. Ni-

kada dvoznačan, uvijek jednoznačan, nikada nije ostavljao prostora za nedoumice, dvoumice, sumnje, „dubia“, nego je zborio riječ istine. „Splendor veritatis“ – sjaj istine, ne samo „Gaudium veritatis“ (papa Franjo).

Rekli bismo, živi katolički katekizam, živa slovnica vjere – pred našim očima! Zapažen je njegov rad na Saboru, ostavio je traga u saborskim dokumentima, a poglavito u enciklici Pavla VI. „Humanae vitae“ glede kontracepcije i crkvenoga nauka o braku i obitelji. Prije dvadeset i pet godina izdao je encikliku „Evangelium vitae“ u kojoj ističe neusporedivu vrijednost i značenje života. Čovjek

je pozvan živjeti život koji nadilazi čisto zemaljsku protežnicu. Pozvan je biti sudionikom u božanskom životu. Kultura i civilizacija života, ne smrti – jest njegova preokupacija.

Trajno je isticao odgovornost za stvaranje, zastupao je cjelovitu ekologiju, uništavanje divnoga Božjeg stvorenja posljedica je poremećenih odnosa između Boga i čovjeka te stvorenja. Pravo na život njegov je postulat, a njegova je najveća oporuka tiho, predano patničko umiranje pred očima cijeloga svijeta. To je njegov živ(otn)i prosvjed protiv eutanazije, potpomognuta umiranja.

U apsolutnom, posvemašnjem življenu predanju Gospodinu Kristu i njegovoj Crkvi, sve do svoje smrti, postao je Ivan Pavao II. živa stijena. Zaobilazio je i kršio protokolarne i uhodane konvencije ne s razloga što bi bile protivne njegovoj žestokoj naravi, nego zato što je htio imati slobodne ruke za male, pobožne duše, jednostavne ljude, biblijske „Gospodnje siromahe“, ljudska mnoštva na svim kontinentima; za sve nekrštene koji su žudjeli za smislom i otkupljenjem, za bogotražitelje u svim religijama, za mlade i bolesne, za siromahe ali i svjetske moćnike. Čistio je savjest i pamćenje Crkve, bio je živa hodajuća savjest čovječanstva i svijeta.

Zaboravlja se uvelike da je sekularni svijet krajem sedamdesetih godina bio uglavnom prekrizao i otpisao Katoličku Crkvu iz svoje agende. Bili su uvjerenja da je Crkva potrošeni, truli model, komu je istekao rok trajanja, nakon pape Pavla VI., koji je imao krajnje skroman ispračaj i ukop, a preminuo je na znakovit nadnevak, Preobraženje Gospodinovo, 6. kolovoza 1978.

PROROKI LIK

S Ivanom Pavlom II. Crkva je ponovno postala svjetskim čimbenikom s kojim se moralo računati. Za prvoga pohoda inozemstvu, u Meksiku u siječnju 1979., nitko ga od službenih državnih dostojanstvenika nije dočekao u zračnoj luci, a za ukopa sva se religijska i politička krema svijeta okupila u Rimu. Njegovo značenje, ali istodobno i živu ugrozu od početka su „namirisali“ komunisti u Varšavi, Moskvi i Havani, njegov utjecaj i moć registrirale su vlade u Washingtonu, Bonnu, Londonu, Briselu. Nepobitan je doprinio Ivana Pavla II. rušenju

komunističke tiranije u istočnoj Europi te ponovnu stjecanju slobode narodâ koji su stenjali pod komunističkim zlosiljem. Jednakom se žestinom obrušavao na ontološki komunistički kao i pragmatični kapitalistički ateizam. Još uvijek nije dovoljno vrjednovan njegov doprinos obnovi Crkve te novom zamašnjaku evangelizacije.

Treba istaknuti njegovu učiteljsku službu. Zacijelo će vremenom biti proglašen crkvenim učiteljem 20. Stoljeća. Kao nitko radio je na jedinstvu kršćana, uvijek isticao kako Europa mora prodisati s oba plućna krila, istočnim i zapadnim. Crkva je jedna i Kristova. Bio je neumoran, djelovao je kao da je stalno pod „visokim naponom“ Duha Svetoga, iz sebe je karizmatički zračio snagu Duha Svetoga. Bio je miljenik medija, ali je znao i slikovito izraziti svoje osjećaje na nezaboravnim slikopisima. Prizori kako mladi papa diže djecu u zrak, kako se klanja žrtvama u Yad Vashemu, kako u Keniji nosi krunu plemenskoga poglavice, kako vozi skije.

Prema mladima odnosio se očinski, kao prijatelj, ali ne kao član „kompe“ koji bi im se dodvoravao; znao je mlade s ljubavlju poučavati i svjetovati. Mladi su to znali cijeniti pa su se u milijunskim brojkama okupljali na Svjetskim danima mladih, poglavito za njegova ispračaja i ukopa u Rimu. To bijaše najsnažnije priznanje i svjedočanstvo pontifikatu od 27 godina. Cijelom jednom naraštaju Ivan Pavao II. bio je proročki lik kakve susrećemo u Starom zavjetu, do kraja Božji čovjek, skrbni čuvar Svetoga, mistik na Petrovoj stolici, gigant s objema nogama čvrsto na tlu ove zemlje, dok se činilo da mu je glava trajno usmjerena k Nebu, oslonjena na papinski križ, „ferula“.

Putovao je neumorno svijetom više od bilo kojega pape prije ili poslije njega, govorio, učio, poučavao, svjetovao, opominjao. Činilo se da je njegov istinski zavičaj trajno onkraj zemaljskih vidika i obzora. Nikada nijedan državnik nije bio u toj mjeri sveprisutan u svijetu kao ovaj Pastir sveopćega Kristova stada; bijaše očito da su njegovi „energetski izvori“ negdje drugdje, u Nevidljivome, s kim je ophodio kao da ga trajno ima pred očima. Kad bi uronio u molitvu, okruženju te kameranima činilo se da ih ne primjećuje.

Pohodio je u Godini velikoga jubileja mjesto gdje se prema predaji na Sinaju Gospodin objavio Mojsiju u Gorućem grmu. Očevici su zapisali da je uronio u molitvu i nakon stanovitna vremena samo se lagano lupio po koljenima i prozborio: „Da, to je to! Tu se to zbililo!“ Mistično iskustvo prisutnoga Boga. U molitvi je iznosio nebeskom Ocu nevolje i brige, životne terete i bremena ljudi i čovječanstva.

Titanska pojava bila je nadmoćna, odveć golema te je nadilazila i nadvisivala granice i razlike među ljudima. Bijaše Kristovo lice na ovoj zemlji i svijetu, bijaše glas vjernika –kršćanina, odvjetnik *humanuma*, čovječnosti i čovječanstva, Božji glasnik – anđeo cijele jedne epohe. Poliglot, politički pronicljiv, športski građen, žilav i otporan, sve to blagotvorno utjecalo na njegovo djelovanje, a učinci bijahu epohalni. Rušio je rekorde u putovanjima, spisima, propovijedima i nagovorima, audijencijama i susretima – to je ono vidljivo od njegovih učinaka i učinkovitosti u povijesti. A nevidljivo zna samo Nevidljivi.

Uspjelo mu je biti Svjetionik istine u magli vremena jer je – sukladno lunarnoj ekleziologiji Drugoga vaticanskoga sabora – bio Mjesec koji je prihvaćao svjetlost Sunca – Krista Gospodina (Lumen gentium!) da bi ga

TITANSKA POJAVA BILA JE NADMOĆNA, ODVEĆ GOLEMA TE JE NADILAZILA I NADVISIVALA GRANICE I RAZLIKE MEĐU LJUDIMA. BIJAŠE KRISTOVO LICE NA OVOJ ZEMLJI I SVIJETU, BIJAŠE GLAS VJERNIKA -KRŠĆANINA, ODVJETNIK HUMANUMA, ČOVJEČNOSTI I ČOVJEČANSTVA, BOŽJI GLASNIK - ANĐEO CIJELE JEDNE EPOHE, POLIGLOT, POLITIČKI PRONICLJIV, ŠPORTSKI GRAĐEN, ŽILAV I OTPORAN, SVE TO BLAGOTVORNO UTJEČALO NA NJEGOVO DJELOVANJE, A UČINCI BIJAHU EPOHALNI.

reflektirao i zračio u noći svijeta svoga doba. Pretposljednja njegova knjiga nosi naslov: „Ustanite! Krenimo odavle!“ Riječi su to Gospodinove u Getsemaniju. Kao da je htio prodramati, probuditi iz sna snenu i zaspalu Crkvu.

U svojoj Oporuci u povodu 80. obljetnice života, u godini Velikog jubileja pomišljao je povući se: „Prema planovima Providnosti darovano mi je živjeti u teškoj stoljeću koje već ulazi u prošlost, i sada, u godini kad moja životna dob dosiže osamdesetu godinu (‘octogesima adveniens’), čovjek se mora zapitati, nije li vrijeme s biblijskim Šimunom reći: ‘Nunc dimittis – Sad otpuštaš’. Patio je od teškoga oblika Parkinsona, na sebi je nosio trajno posljedice atentata iz 1981. Sve je svoje izručio nevidljivojmu Stvoritelju.

Relativno je mlad postao pomoćnim biskupom Krakova, god. 1958. Morao se odreći profesorske karijere, znanosti, rada s mladima, čuo je Gospodinovov glas: „Slijedi me“. I bio je poslušan do kraja! Dvadeset godina nakon toga biran je za Petrova nasljednika, 1978. Opet isti zov i izazov. „Voliš li me? Ljubiš li me?“ Ponovno egzistencijalni odgovor – cijelim bićem. „Da, Gospodine, ti sve znaš!“ „Pasi ovce moje, pasi janjce moj!“ I kao takav bit će ubrojen u plejadu papa (na)učitelja Crkve koji s pravom nose atribut „Veliki“.

Poljski biskupi predlažu da bude proglašen „učiteljem Crkve“ jer već ima aureolu svetosti. Trebalo bi ga proglasiti i novim „zaštitnikom Europe“. Bez njega i njegova primjera te snažna utjecaja i zračenja mnogi bi život protekao drukčije, daleko od Boga ili bez Boga. On bijaše magnet koji je privlačio Kristu.

Novi napadi na kršćane u Burkini Faso

Najmanje je 24 ljudi izgubilo živote u nedjelju 16. veljače u napadu na protestantsku crkvu u selu Pansi na sjeveru Burkine Faso, u istoj provinciji gdje su prije nekoliko dana oti i zatim ubijeni pastor i više njegovih župljana.

Prema riječima guvernera Salfoa Kaborea „naoružana teroristička skupina“ napala je selo na granici s Nigerom. Napadači su prvo razdvojili mještane od onih koji ne žive u selu i zatim pogubili mještane. Među ubijenima je i domaći pastor, a više je ljudi oteto. Za ranjenike su se pobrinuli u obližnjim selima Sebba i Dori.

U istoj su provinciji u noći s 10. na 11. veljače iz njihova doma u selu Sebba naoružani napadači oteli protestantskoga pastora i više članova njegove obitelji – između ostaloga troje djece i dvojicu nećaka, a jednoga su đakona ubili na licu mjesta. U akciji policijskih snaga 13. veljače dvojica su talaca oslobođena no četvorica su nađena mrtva, među njima i pastor.

Zapadnoafričku državu Burkinu Faso kao i susjedni Niger i Mali, zemlje Sahela, od 2015. godine potresaju valovi nasilja džihadista.

Devedesetogodišnji kineski biskup izliječen od koronavirusa

Umirovljeni kineski biskup Joseph Zhu Baoyu (98) iz Nanyanga najstarija je osoba izliječena od koronavirusa.

Biskup Zhu primljen je u bolnicu početkom veljače, te je sada otpušten jer su mu pluća čista od virusa. Mons. Zhu za svećenika je zaređen 1957., a za biskupa s odobrenjem Svete Stolice zaređen je tajno godine 1995. Do 2002. kao koadjutor a do 2010. kao ordinarij bio je na čelu biskupije u Nanyangu u provinciji Henan. Kao pripadnik „podzemne Crkve“ više je godina proveo po zatvorima i radnim logorima gdje mu je zdravlje znatno narušeno i boluje od niza kroničnih bolesti.

Asia Bibi želi azil u Francuskoj

Pakistanska katolkinja Asia Bibi u razgovoru za francuski „La Croix“ 24. veljače izjavila je da namjerava zatražiti azil u Francuskoj. Pakistanski Vrhovni sud oslobodio je A. Bibi, osuđenu na smrt godine 2010., krajem listopada 2018. optužbi za blasfemiju i naložio njeno trenutno puštanje na slobodu. Uslijedili su prosvjedi i prijetnje radikalne islamističke stranke Tehreek-e-Labaik Pakistan (TLP) koja je zatražila hitno pogubljenje A. Bibi i optužila suca Vrhovnog suda za popuštanje pritiscima antipakistanskih snaga iz zapadnih zemalja. Vlada je zatim najavila da joj ne će dopustiti izlazak iz zemlje te je bilo riječi i o mogućoj reviziji presude. Mnoge su zemlje iskazale spremnost pružiti joj utočište, a za nju se zauzeo i papa Franjo. Unatoč oslobađajuće presude pedesetogodišnjakinja je živjela u sigurnosnom pritvoru zbog stalnih prijetnji islamista. Na posljednjem je u svibnju 2019. stigla u Kanadu koja se obvezala prihvatiti je na godinu dana.

Pariška gradonačelnica Anne Hidalgo 25. veljače u Pariškoj vijećnici Bibi proglašava počasnom građankom francuskoga glavnoga grada, o čemu je odlučeno još 2014., kada je još čekala pogubljenje. Bibi je rekla da Europska unija upravo razmatra u koju bi zemlju sad mogla ići, te istaknula posebnu zahvalnost dosadašnjem posebnom povjereniku EU za vjerske slobode Janu Figelu za njegovu pomoć. Krajem siječnja njezina je knjiga prevedena na francuski jezik.

Nadbiskup Vukšić s papom Franjom

Vrhbosanski nadbiskup koadjutor i apostolski upravitelj Vojnog ordinarijata Tomo Vukšić prvi svoj boravak u Rimu nakon imenovanja započeo je susretom s papom Franjom na Čistu srijedu 26. veljače.

Papa je nadbiskupa Vukšića pozdravio riječima: „Drago mi je što se ponovno vidimo!“ A nakon što mu je nadbiskup zahvalio za iskazano povjerenje u povodu dvostrukog imenovanja u siječnju, Papa mu je čestitao na novoj službi i izrekao riječi podrške u biskupskom poslanju i evangelizacijskom djelovanju. Preporučio mu je da nastavi proučavati i pomagati nastojanja oko poštovanja prava ljudi, Crkve i hrvatskoga naroda u BiH.

Kod vas nije lako stanje za Crkvu. Činite sve što je moguće, da se zauzastavi odlazak Hrvata, a time i proces dekristijanizacije zemlje, rekao mu je Papa.

U tom smislu je osnovna potreba i pretpostavka, kako je nedavno rečeno iz Vatikana, osigurati puno poštovanje prava svih ljudi i stvarnu jednakost triju konstitutivnih naroda. Istoga dana nadbiskupa Vukšića primio je nadbiskup Juan Ignacio Arrieta Ochoa de Chinchetru, tajnik Papinskoga vijeća za zakonske tekstove, s kojim je razmijenio informacije oko autentičnoga tumačenja nekih crkvenih propisa.

Američki biskupi razočarani odlukom Senata da odbaci zakone za zaštitu nerođene djece

Biskupska konferencija SAD-a nezadovoljna je odlukom Senata da odbaci dva prijedloga zakona usmjerena na zaštitu nerođene djece od kasnih pobačaja i onih koji su preživjeli neuspjeli pokušaj pobačaja.

Predsjednik vijeća za život BK SAD-a nadbiskup Joseph Naumann izrazio je 25. veljače veliko razočaranje odlukom Senata, otičjenivši da nisu uspjele proći dvije ključne reforme ljudskih prava koje većina američkih građana podržava.

Žestoku raspravu oko uvođenja ta dva zakona otvorio je vođa senatorske većine 78-godišnji Mitch McConnell, republikanac

iz Kentuckyja, istaknuvši „da svaki senator ima priliku iskazati svoj jasan moralni stav o tome“.

„Zastrašujuće je da je ijedan američki senator, a kamoli njih više od 40, bio za nastavak brutalnog ubijanja nerođene djece ili novorođenih beba koje prežive pobačaj“, rekao je nadbiskup Naumann, dodavši da je „američka nacija bolja od ovoga i da je većina Amerikanaca bila za prijedloge tih zakona koji nisu prošli u Senatu“.

Sjedinjene Američke Države su, uz Kanadu, Kinu, Nizozemsku, Sjevernu Koreju, Singapur i Vijetnam, zemlje u kojima je pobačaj „kao pravo izbora“ legalan i nakon dva-desetog tjedna od djetetova začeca.

Suspendiran umirovljeni poljski nadbiskup Lenga

Odlukom biskupa Włocławeka Wiesława Meringa umirovljenom poljskom nadbiskupu Janu Pawełu Lengi je, zbog narušavanja Papina ugleda, zabranjeno propovijedanje i javno predvođenje liturgije, a zabrana se odnosi i na davanje izvjava u medijima.

Kancelar biskupije Włocławek Artur Neimira izjavio je da je biskup Mering odlučio uvesti disciplinske mjere kako bi spriječio širenje skandala među vjernicima. Pojasnio je da je nadbiskup Lenga odbijao spomenuti ime pape Franje prilikom slavljenja mise. Mjera će ostati na snazi dok Sveta Stolica ne donese sud o tome slučaju.

Nadbiskup Lenga više puta je kritizirao Papu. Prošle godine jedan je poljski časopis izvijestio da je papu Franju nazvao „uzurpatorom i heretikom“.

Glasnogovornik Poljske biskupske konferencije Paweł Rytel-Andrianik rekao je da nadbiskup Lenga nije član Poljske BK te se stoga njegove izvještaje ne mogu ni na koji način povezati s Poljskom BK i ne mogu se tretirati kao stavovi poljskih biskupa.

Nadbiskup Jan Paweł Lenga bivši je nadbiskup Karagande u Kazahstanu, umirovljen je 2011. godine i otad živi u samostanu u Licheń Staryju u biskupiji Włocławek.

Crkve u Njemačkoj osuđuju odluku Saveznoga ustavnoga suda o eutanaziji

Katolička i Evangelička Crkva u Njemačkoj upozoravaju da legalizacija eutanazije ukidanjem zakona iz 2015., kojom se otvaraju vrata organiziranim ponudama potpomognutog samoubojstva, može stvoriti pritisak na stare i bolesne.

Njemačka biskupska konferencija u Bonnu i Vijeće Evangeličke Crkve u Njemačkoj (EKD) u Hannoveru na Čistu srijedu 26. veljače oglasile su se oštrom kritikom sudske odluke, poručujući da će se i dalje odlučno boriti da organizirane ponude eutanazije ne postanu „prihvatljiva normalnost“ u Njemačkoj.

Predsjednik Njemačke BK kardinal Reinhard Marx i predsjednik skupštine EKD-a biskup Heinrich Bedford-Strohm u zajedničkom priopćenju upozoravaju na suptilni pritisak koji brojnost i dostupnost ponuda medicinski potpomognutoga samoubojstva ima na osobe u izrazito teškim životnim situacijama da same skončaju život i „nikome ne budu na teret“.

Crkve ističu da se iz odnosa prema bolesti i smrti određuju osnovna pitanja ljudskosti i etičkoga temelja društva. Poručuju da se dostojanstvo i vrijednost čovjeka ne smije definirati prema njegovoj učinkovitosti i korisnosti za druge, zdravlju ili dobi već činjenici da je stvoren na sliku Božju.

Gerard Butler nagrađen za rad s Marijinim obrocima

PRIVILEGIJA JE BITI UKLJUČEN U MARIJINE OBROKE

Škotski glumac Gerard Butler primio je počasnu nagradu „Cinema for Peace“ kao priznanje za rad s Marijinim obrocima, humanitarnom organizacijom koja u najsiriromašnijim zajednicama svijeta osigurava svakodnevni obrok na mjestu obrazovanja.

Butler je izjavio: „Osjećam se ponizno što sam prepoznat od „Cinema for Peace“ na ovaj način, ali ja sam oduvijek smatrao da je privilegij biti uključen u Marijine obroke. Hraniti djecu dok uče jednostavna je stvar koja zaista mijenja živote. Zajednice koje sam posjetio na Haitiju i u Liberiji doista su divne i nadahnjujuće. Ono na što me Marijini obroci uvijek podsjećaju je da se velike stvari događaju kada svatko da malo od sebe“. Na svom facebook profilu Gerard je objavio da je počašćen što je primio nagradu, ali da je čovjek koji ju zaslužuje Magnus MacFarlane Barrow, osnivač i izvršni direktor Marijinih obroka, koji je u studenome prošle godine u Slavonском Brodu i u Zagrebu uvećao proslavu 10 godina Marijinih obroka Hrvatska.“ Osjećam strahopoštova-

nje prema onome što je moj brat Magnus stvorio i prema utjecaju koji svakodnevno imaju na više od 1,6 milijuna djece širom svijeta“ napisao je Gerard.

Cinema for Peace želi podupirati i promovirati filmove koji čine svijet boljim i do danas su donirali više od 10 milijuna dolara za humanitarne projekte diljem svijeta. Dio prihoda s njihove nedavno održane svečanosti bit će doniran Marijinim obrocima kako bi doprinijeli do još više gladne djece u školama, priopćila je Udruga Marijini obroci u Hrvatskoj.

Udruga Marijini obroci Hrvatska je u 2019. godini hranila više od 32 tisuće djece u najsiriromašnijim zemljama svijeta, a u 10 godina djelovanja otvorila je i brine za 16 kuhinja u kojima svaki dan svoj školski obrok dobije oko 13 500 djece.

Škotski glumac dugogodišnji je podupiratelj Marijinih obroka, u koje se uključio nakon što je osnivaču Magnusu MacFarlane-Barrowu prije deset godina dodijelio nagradu CNN Heroja.

Od tada je Gerard posjetio zajednice u Liberiji i na Haitiju, upoznavajući djecu čiji su životi promijenjeni jednostavnim darom svakodnevnog obroka.

Magnus je rekao: „Gerryjeva potpora odigrala je vrlo važnu ulogu u podizanju svijesti o našem radu diljem svijeta. On se zbilja predao ovom poslu, provodeći vrijeme s nekom od zajednica koje služimo. Kada govori o našoj misiji i o onima kojima služimo, to čini s dubokim razumijevanjem i suosjećanjem, i zbog toga je potaknuo mnoge diljem svijeta da daju svoju podršku Marijinim obrocima. Iznimno mi je drago što je počašćen i prepoznat na ovaj način!“

Gerard je primio nagradu na svečanosti u Berlinu u Njemačkoj, u nedjelju 23. veljače. Prethodni primatelji ove počasne nagrade uključuju Angelinu Jolie, Leonarda DiCapriju i Georgea Clooneya.

SVETI JOSIP I NJEGOVI IMENJACI

MILE MAMIĆ

JOSIP JE VRLO ČESTO IME, BIBLIJSKO IME. U Starom zavjetu istaknuto je ime Josipa, sina praoca Jakova, koga su braća prodala za dvadeset srebrnjaka. To je znameniti Josip Egipatski. Novi zavjet u prvom poglavlju Evanđelja po Mateju donosi rodoslovlje Isusa Krista, koje završava ovako: „Jakov rodi Josipa, muža Marije, koja rodi Isusa koji se zove Krist.“ (Mt 1,16) Matej nastavlja: „S rođenjem Isusa Krista bilo je ovako: Njegova majka Marija bijaše zaručena s Josipom. Ali prije nego se zajedno nastaniše, pokazala se da je začela po Duhu Svetom. Nato Josip, muž njezin, jer je bio pravedan i jer je nije htio javno osramotiti, naumi je potajno otpustiti. Tek što je to u sebi odlučio, ukaza mu se anđeo Gospodnji i reče mu: „Josipe, sine Davidov, nemoj se bojati kući dovesti ženu svoju Mariju jer je ono, što je ona začela, od Duha Svetoga. Rodit će sina, i nadjeni mu ime Isus, jer će on izbaviti svoj narod od grijeha njegovih.“ A sve je to bilo da se izvrši što je Gospodin rekao po proroku: „Evo, Djeвица će začeti i roditi sina, i dat će mu ime Emanuel“ – što znači: Bog je s nama. Kad se Josip probudi, učini kako mu je zapovjedio anđeo Gospodnji: dovede kući ženu svoju. I ona, a da se nije s njom sastao, rodi sina, komu on nadjenu ime Isus.“ (Mt 1,18-24)

Pročitamo li pomno Matejeve riječi, shvatit ćemo svu veličinu toga svetoga Josipa. O njemu govori Matej i Luka na više mjesta, Ivan samo na jednom mjestu, a Marko nigdje. Svi zajedno imaju dvanaest redaka o svetom Josipu. Nisu zapisali ni jednu njegovu riječ. On je bio zakoniti muž Marijin i zakoniti, ali ne naravni,

tjelesni, otac Isusov. Bio je čovjek pravedan, pobožan, vrijedan, radišan, pošten, poslušan Bogu i njegovoj volji. Zajedno s Marijom prihvatio je i duboko proživljavao otajstvo Isusa Krista. On mu je i dao ime Isus, što znači Otkupitelj, Spasitelj. Josip je bio glava Svete obitelji kao što je Krist glava Crkve. I Marija i Isus su ga slušali. U njihovu je društvu i preminuo. Zato je on zaštitnik umirućih. Vjeruje se da je i on uskrsnuo nakon Isusova uskrsnuća. U Evanđelju je opisano: „... grobovi se otvoriše i ustaše mnoga tijela svetih, koji su usnuli. I izišavši iz grobova po uskrsnuću njegovu, dođoše u sveti grad i pokazaše se mnogima.“ (Mt 27,51-53)

Osim u hebrejskom *Yossef* i aramejskom *Yōsēp* odgovarajući oblik toga imena nalazimo i u perzijskom *Yousef* i drugim istočnim jezicima. Nalazimo ga i u Kuranu *Yūsuf*. Ime Josip ušlo je iz hebrejskoga i aramejskoga u novoza-vjetni grčki Ἰωσήφ, lat. Josephus. Engleski, francuski i njemački pišu *Joseph*. Drugi su romanski i slavenski jezici prilagođivali to ime na različite načine. U hrvatskome prevladava osnovni oblik toga imena *Josip* s mnoštvom inačica. Najčešći je njegov kraći lik *Joso* i *Jozo*. Moj čača *Joso*, kojemu posvećujem ovu knjigu, imao je nadimak *Josac*, a kako je on stradao na Križnom putu, mene su zvali po majci – Mile Ane Joščove ili po djedu Šimi, zvanome Šici – Šicin unuk. Tako sam se i ja predstavljao da ljudi znadu čiji sam. Postoji i prezime *Josić* i *Jozić*. To je ime u svim jezicima, pa i u hrvatskome, dobilo odgovarajući ženski lik. U hrvatskome je ime *Josipa* s mnoštvom inačica vrlo često. *Rječnik osobnih imena* Mate Šimundića donosi mnoštvo inačica toga imena za muške i ženske osobe.

Vratimo se još malo spoznajama o svetom Josipu i Mariji. Josip potječe iz Davidove kraljevske loze kao i Marija. Zakoniti otac mu je bio Levi, a naravni otac Jakov jer je Levi umro bez potomstva. Matej za Josipa kaže da je bio pravednik, što znači krjepostan i svet muž. Živio je skromno u gradiću Nazaretu, u Galileji. Po zanimanju bio je tesar, inženjer, graditelj i Isusov tjelohranitelj. Prema predaji, Marijini roditelji Joakim i Ana nisu dugo mogli imati djece. Zavjetovali su se Bogu ako dobiju dijete, da će ga posvetiti njegovoj svetovj službi. Marija je kao i druge židovske djevojke bila odgajana (i odgojena!) u Jeruzalemskom hramu od treće do četrnaeste godine. Nakon toga vratila se kući i mogla se udati. Marija se zavjetovala Bogu da će zauvijek biti djeвица. To je starješinu, velikog svećenika dovelo na muke, jer je po Sv. pismu morao poštivati zavjete, a s druge strane nijedna djevojka osim Marije nije se zavjetovala na vječno djevičanstvo i nije bilo predviđeno da djevojka ostane sama i neudana. Tada nije bilo ženskih redovničkih zajednica. Veliki svećenik je sazvao pismoznance i narodne starješine na vijeće. Zaključili su da će Boga molitvom zatražiti za pomoć. Svećenik je tijekom molitve čuo: „Riječ proroka Izaije va-

lja da se ispuni: Iskljijat će mladica iz panja Jišajeva, cvijet će izbiti iz korijena njegovog, i počivat će nad njim duh Gospodnji.“ (Iz 11,1-2). Na to je veliki svećenik donio proglas da svi mladići iz roda Davidova sposobni za ženidbu dođu u Hram s grančicom u ruci. Procvala je jedino Josipova grančica i blago svjetlo obasjalo mu je glavu. I tako je, prema predaji, postao Marijin zaručnik i kasnije muž. Predaja je zabilježena u knjizi crkvenog oca Grgura iz Nise i nekih drugih. Nakon hodočašća u Jeruzalemski hram, kad je Isusu bilo 12 godina, Josip se više ne spominje u evanđeljima. Zaključuje se da je preminuo prije Isusove muke i smrti jer Isus ne bi svoju majku Mariju ostavio Ivanu.

Crkva je od početka vrjednovala Josipovu pravednost, svetost, marljivost, pobožnost, poslušnost i otkrivala njegove vrline. On nije kanonizirani svetac, ali je štovan kao svetac, uzor i moćni zagovornik pojedinaca, obitelji, gradova, država, naroda. Nije slučajno da je on zaštitnik opće Crkve, nerodene djece, očeva, migranata, umirućih, trudnica itd. Zaštitnik je raznih zanimanja: radnika, tesara, blagajnika, inženjera, graditelja, slastičara. On je zaštitnik gradova: Karlovca, Kölna, Winnipega, Ottawe i drugih. Zaštitnik je Hrvatske, obiju Amerik, Australije, Filipina, Vijetnama, Belgije, Kine, Meksika, Perua, Južne Koreje, Kanade.

Štovanje svetoga Josipa se vrlo rano proširilo po cijelome svijetu. Njegovo štovanje su najviše širili karmelićani, ali i drugi redovnici, napose u nas isusovci. Mnogi su istaknuti sveci bili njegovi veliki štovatelji. Vladalačka kuća Habsburgovaca obično je davala prvom sinu njegovo ime, o čemu ima tragova i u hrvatskoj povijesti: *jozefinizam*, cesta *Jozefina* i drugo. Vlada Dubrovačke Republike godine 1521. proglasila je svetkovinu sv. Josipa zapovjednim blagdanom. Hrvatski ga je sabor godine 1687. proglasio zaštitnikom Kraljevine Hrvatske. Godine 1972. hrvatski su biskupi podsjetili da ta drevna odluka Hrvatskoga sabora vrijedi i danas „jer Sabor nije imao u vidu apstraktno hrvatsko kraljevstvo, nego hrvatski narod, koji nadživljuje sve peripetije oko svoga suvereniteta.“ O 330. obljetnici spomenute odluke Hrvatskoga sabora na području Zagrebačke nadbiskupije slavi se 2017. godina svetoga

Josipa. Crkva sv. Josipa na Dubovcu u Karlovcu postala je Nacionalno svetište sv. Josipa.

Sv. Josip ima dvije svetkovine: 19. ožujka i 1. svibnja. Godine 1955. papa Pio XII. ustanovio je svetkovinu Sv. Josipa Radnika kad je već postojao Međunarodni praznik rada. Crkva je time htjela pokazati svoj dvotisućljetni odnos prema uzvišenosti i svetosti rada i radnika. Kao uzor uzela je samozatajnog, vrijednog, radišnog pravednika, sveca – sv. Josipa.

I u crkvenoj umjetnosti sv. Josip zauzima istaknuto mjesto. Osobito je inspirativan bijeg u Egipat i povratak iz Egipta. *Leksikon ikonografije, liturgike i simbolike zapadnog kršćanstva* donosi obilje podataka u natuknici Bijeg u Egipat. Zanimljivi su i Josipovi simboli: tesarski alat, dijete Isus u naručju, Josip sa svojom ženom Djevicom i Bogorodicom Marijom.

Kad smo već spomenuli dva biblijska Josipa, moramo spomenuti i trećega – Josipa iz Arimateje, koji je prema Novom zavjetu bio stanovnik Judeje. On je svoj novi grob prepustio Isusu. On je smogao snage otići Pilatu i zamoliti ga da Isus bude sahranjen u njegov novi grob. On je navodno s Nikodemom i drugima pohranjivao Isusa u grob, ne sluteći da će taj grob biti slavan. Spominje se u sva četiri evanđelja, a mnoge kršćanske crkve slave ga kao sveca.

Važno je još istaknuti odnos Isusa i sv. Josipa. Josip nije Isusov posvojitelj. Posvojitelj posvojiteljskim postupkom postaje zakoniti otac posvojenika. Josip je kao Marijin zaručnik, zapravo zakoniti muž postao zakoniti otac Marijina sina Isusa, koji je začet po Duhu Svetom. Što Josip nije bio i naravni otac Isusov, ništa ne umanjuje Josipovo očinstvo. On je bio superotac, više nego naravni. Riječ *očuh* nikako ne dolazi u obzir za oznaku toga odnosa. Riječ *poočim* donekle je prihvatljivija, ali je najbolje ono kako kaže evanđelist Ivan: „Nije li to Isus, sin Josipov? Ne poznajemo li mu oca i majku? Kako sada govori: ‘Sišao sam s neba?’“ (Iv 6,41) I Marije je rekla: „Otac tvoj i ja žalosni smo te tražili.“ (Lk 2,49)

Ponosan sam što moj čaća Joso nosi ime toga velikoga sveca. Ljudi u Lišanima su mi pričali da je bio „najvridniji čovik u selu“. Moja majka bez svoga Jose s dvoje djece u naručju (a jedno je ostavila sestri kao jamstvo da će se vratiti) i sa mnom u krilu otišla je u partizanski zbijeg Santa Maria di Leuca kod Barija, gdje je mene rodila. Moj čaća Joso je protiv svoje volje dignut u partizane, zatim prešao u hrvatsku vojsku, zarobljen kod Bleiburga i završio na Križnom putu, vjerojatno kod Siska. Znao je da se ja trebam roditi, ali se nismo vidjeli. Vjerujem da mu je njegov imenjak sv. Josip bio moćni zagovornik na teškom životnom putu. S Marijom i Isusom sigurno mu je bilo lakše. Vjerujem da ćemo se sresti i zagrliti u Očevu krilu.

9. MEĐUNARODNO HODOČAŠĆE ZA DJECU S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU I OSOBE S INVALIDITETOM

Medjugorje, 14. - 17. 06. 2020.

Tema: „Dođite i vidjet ćete“ (Iv 1, 39)
U Gospinoj školi

Program:

NEDJELJA, 14. LIPNJA 2020.

- Dolazak i smještaj sudionika
- 18.00 Večernji molitveni program u crkvi
- 19.00 Sv. Misa, molitva za ozdravljenje

PONEDJELJAK, 15. LIPNJA 2020.

- DVORANA IVANA PAVLA II.
- 9.00 Pozdravi uz pjesme, predavanje
- 12.30 Ručak
- 15.30 Molitva Križnog puta u dvorani za one koji ne mogu na Križevac
- 16.00 Molitva Križnog puta na Križevcu za roditelje i prijatelje
- 18.00 Večernji molitveni program 20.00 Molitva sa svijećama

UTORAK, 16. LIPNJA 2020.

- DVORANA IVANA PAVLA II.
- 9.00 Molitva krunice u dvorani za one koji se ne mogu popeti na Brdo ukazanja
- 9.00 Molitva krunice kod Gospinog kipa na Brdu ukazanja
- 12.30 Ručak
- 15.30 Druženje uz pjesmu
- 18.00 Večernji molitveni program u crkvi
- 22.00 Procesija s Gospinim kipom, Klanjanje

SRIJEDA, 17. LIPNJA 2020.

- VANJSKI OLTAR CRKVE SV. JAKOVA
- 9.00 Okupljanje uz pjesmu
- 9.30 Sv. Misa na vanjskom oltaru
- 10.30 Poslanje

Koordinator seminarara: fra Marinko Šakota, župnik župe Medjugorje.
Prijave za sudjelovanje na hodočašću primat će se na e-mail adresu: gospina.skola@gmail.com

Tjedni molitveni program

zimski raspored (od 1. rujna do 31. svibnja)

PONEDJELJAK I SRIJEDA

- 7.30 h Sv. misa na hrvatskom
- Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
- Tijekom dana Susreti po dogovoru
- Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
- 17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
- 17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
- 18 h Sv. misa
- 19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

UTORAK

- 7.30 h Sv. misa na hrvatskom
- Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
- Tijekom dana Susreti po dogovoru
- Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
- 17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
- 17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
- 18 h Sv. misa
- 19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
- 21 - 22 h Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

- 7.30 h Sv. misa na hrvatskom
- Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
- Tijekom dana Susreti po dogovoru
- Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
- 17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
- 17 h Krunica
- 18 h Sv. misa, blagoslov predmeta
- 19 - 20 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

- 7.30 h Sv. misa na hrvatskom
- Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
- Tijekom dana Susreti po dogovoru
- Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
- 14 h Križni put uz Križevac
- 17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
- 17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
- 18 h Sv. misa, blagoslov predmeta
- 19 - 20 h Čašćenje Križa

SUBOTA

- 7.30 h, 13 h Sv. misa na hrvatskom
- Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
- Tijekom dana Susreti po dogovoru
- Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
- 17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
- 17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
- 18 h Sv. misa
- 19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
- 21 - 22 h Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

- 8, 11, 18 h Sv. mise na hrvatskom
- Ispovijed Prije podne za vrijeme Mise
- Prije podne Sv. mise na različitim jezicima
- Tijekom dana Susreti sa svjedocima
- Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
- 14 h Krunica na Brdu ukazanja
- 17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
- 17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
- 18 h Sv. misa
- 19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

POTICAJ ZA LECTIO DIVINA

Iz preobilja biblijskih tekstova Crkva nam iz dana u dan nudi odabranu duhovnu hranu – misna čitanja iz Staroga i Novoga zavjeta. Iz broja u broj Glasnika mira u ovoj ćete rubrici naći kratice koje upućuju na biblijsku knjigu, poglavlje i redak misnih čitanja za razdoblje od 15. do 15. u mjesecu. Božja je riječ radosna vijest. Ona je živa i djelotvorna. Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona ima snagu mijenjati nas.

Nedjelja, 15. 3. 2020.

Izl 17, 3-7; Ps 95, 1-2, 6-9; Rim 5, 1-2.5-8; Iv 4, 5-42

Ponedjeljak, 16. 3. 2020.

2Kr 5, 1-15a; Ps 42, 2-3; Ps 43, 3-4; Lk 4, 24-30

Utorak, 17. 3. 2020.

Dn 3, 25.34-43; Ps 25, 4-5.6-7ab.8-9; Mt 18, 21-35

Srijeda, 18. 3. 2020.

Pnz 4, 1.5-9; Ps 147, 12-13.15-16.19-20; Mt 5, 17-19

Četvrtak, 19. 3. 2020.

SV. JOSIP, zaručnik Bl. Dj. Marije

2Sam 7, 4-5a.12-14a.16; Ps 89, 2-5.27.29; Rim 4, 13.16-18.22; Mt 1, 16.18-21.24a (ili: Lk 2, 41-51a)

Petak, 20. 3. 2020.

Hoš 14, 2-10; Ps 81, 7-11.14.17; Mk 12, 28b-34

Subota, 21. 3. 2020.

Hoš 6, 1-6; Ps 51, 3-4.18-21ab; Lk 18, 9-14

Nedjelja, 22. 3. 2020.

1Sam 16, 1b.6-7.10-13a; Ps 23, 1-6; Ef 5, 8-14; Iv 9, 1-41

Ponedjeljak, 23. 3. 2020.

Iz 65, 17-21; Ps 30, 2.4.5-6.11-12a.13b; Iv 4, 43-54

Utorak, 24. 3. 2020.

Ez 47, 1-9.12; Ps 46, 2-3.5-6.8-9; Iv 5, 1-3a.5-16

Srijeda, 25. 3. 2020.

NAVJEŠTENJE GOSPODINOVO. BLAGOVJEST

Iz 7, 10-14; 8, 10; Ps 40, 7-11; Heb 10, 4-10; Lk 1, 26-38

Četvrtak, 26. 3. 2020.

Izl 32, 7-14; Ps 106, 19-23; Iv 5, 31-47

Petak, 27. 3. 2020.

Mudr 2, 1a.12-22; Ps 34, 17-21.23; Iv 7, 1-2.10.25-30

Subota, 28. 3. 2020.

Jr 11, 18-20; Ps 7, 2-3.9bc-10.11-12; Iv 7, 40-53

Nedjelja, 29. 3. 2020.

Ez 37, 12-14; Ps 130, 1-8; Rim 8, 8-11; Iv 11, 1-45

Ponedjeljak, 30. 3. 2020.

Dn 13, 1-9.15-17.19-30.33-62; Ps 23, 1-6; Iv 8, 1-11

Utorak, 31. 3. 2020.

Br 21, 4-9; Ps 102, 2-3.16-21; Iv 8, 21-30

Srijeda, 1. 4. 2020.

Dn 3, 14-20.24-25.28; Otpj. pj.: Dn 3, 52-56; Iv 8, 31-42

Četvrtak, 2. 4. 2020.

Post 17, 3-9; Ps 105, 4-9; Iv 8, 51-59

Petak, 3. 4. 2020.

Jr 20, 10-13; Ps 18, 2-7; Iv 10, 31-42

Subota, 4. 4. 2020.

Ez 37, 21-28; Otpj. pj.: Jr 31, 10-13; Iv 11, 45-56

Nedjelja, 5. 4. 2020.

NEDJELJA MUKE GOSPODNE. CVJETNICA

U misi: Iz 50, 4-7; Ps 22, 8-9.17-20.23-24; Fil 2, 6-11; Mt 26, 14 – 27, 66

Ponedjeljak, 6. 4. 2020.

Iz 42, 1-7; Ps 27, 1-3.13-14; Iv 12, 1-11

Utorak, 7. 4. 2020.

Iz 49, 1-6; Ps 71, 1-6b.15ab.17; Iv 13, 21-33.36-38

Srijeda, 8. 4. 2020.

Iz 50, 4-9a; Ps 69, 8-10.21bc-22.31.33-34; Mt 26, 14-25

Četvrtak, 9. 4. 2020.

ČETVRTAK VEČERE GOSPODNE. VELIKI

ČETVRTAK

Izl 12, 1-8.11-14; Ps 116, 12-13.15.16b-18; 1Kor 11, 23-26; Iv 13, 1-15

Petak, 10. 4. 2020.

PETAK MUKE GOSPODNE. VELIKI PETAK

Iz 52, 13-53, 12; Ps 31, 2.6.12-13.15-16.17.25; Heb 4, 14-16; 5, 7-9; Iv 18, 1 – 19, 42

Subota, 11. 4. 2020.

VELIKA SUBOTA. VAZMENO BDJENJE

SZ: Post 1, 1 – 2, 2 (ili: 1, 1.26-31a); Post 22, 1-18 (ili: 22, 1-2.9a.10-13.15-18); Izl 14, 15 – 15, 1a; Iz 54, 5-14; Iz 55, 1-11; Bar 3, 9-15.32 – 4, 4; Ez 36, 16-17a.18-28; NZ: Rim 6, 3-11; Ps 118, 1-2.16ab-17.22-23; Mt 28, 1-10

Nedjelja, 12. 4. 2020.

NEDJELJA USKRŠNUĆA GOSPODINOVA

Dj 10, 34a.37-43; Ps 118, 1-2.16ab-17.22-23; Kol 3, 1-4 (ili: 1Kor 5, 6b-8); Iv 20, 1-9

Ponedjeljak, 13. 4. 2020.

Dj 2, 14.22-32; Ps 16, 1-2a.5.7-8.11; Mt 28, 8-1

Utorak, 14. 4. 2020.

Dj 2, 36-41; Ps 33, 4-5.18-20.22; Iv 20, 11-18

Srijeda, 15. 4. 2020.

20
GODINA

20 godina među
najslušanijim
radiopostajama u BiH

24
SATA

24-satni obiteljski, kulturni,
vjerski, informativni i
zabavni program

Pružamo istinitu,
pouzdanu i provjerenu
informaciju

Banja Luka
87,8 / 106,7

Žepče 100,1

Jajce 87,8

Nova Bila
100,00

Zenica 100,1

Bugojno 101,8

Olovo 96,1

Rama 104,7

Sarajevo 96,1

Mostar 100,00
Međugorje 98,3

ODAŠILJAČI U REPUBLICI HRVATSKOJ:

Split, Južna
Hrvatska **101,5 MHz**

Zagreb, Lika,
Sr. Hrvatska **107,8 MHz**

SATELIT: Europa, Bliski
istok i Afrika- EUTELSAT 16°E

EMITIRAMO UŽIVO I PUTEM

INTERNETA: www.radio-medjugorje.com

Kako postati podupiratelj?

Jednostavno! Pošaljite nam vaše osobne podatke na podupiratelj@medjugorje.hr i godišnjom članarinom od 40 KM (za Hrvatsku: 160 HRK, za zemlje EU: 35 EUR, za Švicarsku 50 CHF) i postanite dio naše radijske obitelji. Hvala vam od srca!

INFORMATIVNI
CENTAR MIR
MEĐUGORJE

Uredništvo: +387 36 653 580
Program uživo: +387 36 653 581
Marketing: +387 36 653 548
Fax: +387 36 653 552
radio-mir@medjugorje.hr
www.radio-medjugorje.com

Radiopostaja MIR Međugorje djeluje od 1997. godine. Program našeg radija dio je svakodnevnice u Vašim domovima u domovini i inozemstvu, na radnim mjestima... Kao glasnik mira Radiopostaja odašilje poruke iz Međugorja. Putokaz je hodočasniciima iz cijelog svijeta.

RADIO KOJI IMA DUŠU